

MALAYSIA

Warta Kerajaan

SERI PADUKA BAGINDA

DITERBITKAN DENGAN KUASA

HIS MAJESTY'S GOVERNMENT GAZETTE

PUBLISHED BY AUTHORITY

Jil. 60
No. 26

27hb Disember 2016

*TAMBAHAN No. 129
PERUNDANGAN (A)*

P.U. (A) 361.

AKTA KERAJAAN TEMPATAN 1976

**UNDANG-UNDANG KECIL PELESENAN PETEMPATAN MAKANAN
(WILAYAH PERSEKUTUAN KUALA LUMPUR) 2016**

SUSUNAN UNDANG-UNDANG KECIL

BAHAGIAN I

PERMULAAN

Undang-undang kecil

1. Nama dan permulaan kuat kuasa
2. Tafsiran

BAHAGIAN II

PELESENAN

3. Lesen diperlukan bagi petempatan makanan
4. Permohonan bagi lesen

Undang-undang kecil

5. Ketidaklayakan
6. Bentuk lesen
7. Fi lesen
8. Deposit
9. Lesen gantian
10. Pindah milik lesen
11. Pembaharuan lesen
12. Pembatalan lesen

BAHAGIAN III

KEHENDAK KHAS BAGI KEDAI MAKAN DAN RESTORAN

13. Kehendak bagi kedai makan dan restoran
14. Keperluan mendapatkan sijil halal
15. Alat perangkap minyak
16. Kemudahan internet
17. Hiburan di kedai makan dan restoran
18. Larangan perniagaan lain dalam kedai makan dan restoran
19. Larangan menjalankan perniagaan di luar kedai makan dan restoran
20. Penyediaan makanan
21. Kehendak yang lain

BAHAGIAN IV

PERUNTUKAN AM

22. Larangan
23. Pemeriksaan perubatan dan kursus asas penyediaan makanan
24. Orang yang dilarang menyediakan makanan
25. Kehendak kebersihan
26. Penyenggaraan petempatan makanan
27. Pengelasan petempatan makanan
28. Penutupan petempatan makanan yang tidak bersih
29. Binatang adalah dilarang

Undang-
undang
kecil

30. Tempat penyediaan makanan
31. Sinki dan kelengkapan sanitari
32. Bekalan air
33. Penyimpanan
34. Mengadakan bilik rehat dan lokar
35. Ruang yang sesak dilarang
36. Kacau ganggu
37. Waktu pengendalian petempatan makanan
38. Kuasa untuk menghendaki maklumat
39. Kuasa untuk memasuki premis bagi tujuan pemeriksaan
40. Pengecualian
41. Penalti
42. Pembatalan dan peruntukan peralihan

JADUAL

AKTA KERAJAAN TEMPATAN 1976

UNDANG-UNDANG KECIL PELESENAN PETEMPATAN MAKANAN
(WILAYAH PERSEKUTUAN KUALA LUMPUR) 2016

PADA menjalankan kuasa yang diberikan oleh perenggan 73(1)(c) Akta Kerajaan Tempatan 1976 [*Akta 171*], Datuk Bandar Kuala Lumpur membuat, dan menurut seksyen 103 Akta, Menteri mengesahkan, undang-undang kecil yang berikut:

BAHAGIAN I

PERMULAAN

Nama dan permulaan kuat kuasa

1. (1) Undang-undang kecil ini bolehlah dinamakan **Undang-Undang Kecil Pelesenan Petempatan Makanan (Wilayah Persekutuan Kuala Lumpur) 2016**.
- (2) Undang-Undang Kecil ini mula berkuat kuasa pada 1 Januari 2017.

Tafsiran

2. Dalam Undang-Undang Kecil ini, melainkan jika konteksnya menghendaki makna yang lain—

“air limbah” ertinya air hasil daripada kegunaan harian manusia daripada mencuci, memasak, untuk mandi dan lain-lain kegunaan seumpamanya;

“alat perangkap minyak” ertinya suatu alat yang digunakan sebagai penapis sisa pepejal dan minyak di dalam sistem pelupusan air limbah;

“Datuk Bandar” ertinya Datuk Bandar Kuala Lumpur yang dilantik di bawah seksyen 4 Akta Ibu Kota Persekutuan 1960 [*Akta 190*];

“fi lesen” ertinya kadar bayaran yang ditetapkan bagi sesuatu lesen yang dikeluarkan di bawah Undang-Undang Kecil ini sebagaimana yang dinyatakan dalam Jadual;

“ikan” ertinya binatang yang boleh dimakan yang hidup di dalam air dan termasuklah apa-apa hidupan air lain yang boleh dimakan oleh manusia;

“kad kategori” ertinya kad kategori yang dikeluarkan di bawah undang-undang kecil 27;

“makanan” termasuklah tiap-tiap barang yang dikilangkan, dijual atau digambarkan untuk digunakan sebagai makanan atau minuman bagi kegunaan manusia atau yang diguna di dalam komposisi, penyediaan dan pengawetan, mana-mana makanan atau minuman bagi kegunaan manusia dan termasuklah konfeksi, bahan kunyahan dan apa-apa bahan bagi makanan, minuman, konfeksi atau bahan kunyahan itu;

“pemegang lesen” ertinya mana-mana orang yang kepadanya lesen petempatan makanan dikeluarkan di bawah Undang-Undang Kecil ini;

“penyediaan makanan” atau “menyediakan makanan” termasuklah mengendalikan, menghidang atau menjual makanan;

“petempatan makanan” ertinya bangunan atau mana-mana bahagian bangunan di mana makanan untuk dimakan oleh manusia diproses, disedia, disimpan, dihidang, atau dijual bagi maksud perniagaan.

BAHAGIAN II

PELESENAN

Lesen diperlukan bagi petempatan makanan

3. (1) Mana-mana orang boleh menggunakan sesuatu bangunan atau mana-mana bahagian bangunan sebagai petempatan makanan apabila suatu kebenaran perancangan, jika perlu, bagi maksud tersebut telah diperolehi di bawah undang-undang perancangan yang berkaitan dan suatu lesen petempatan makanan dikeluarkan berkaitan dengan bangunan itu atau mana-mana bahagian bangunan itu oleh Datuk Bandar di bawah Undang-Undang Kecil ini.

(2) Mana-mana orang yang melanggar perenggan (1) melakukan suatu kesalahan.

Permohonan bagi lesen

4. (1) Tertakluk kepada undang-undang kecil 3, sesuatu permohonan bagi suatu lesen di bawah Undang-Undang Kecil ini hendaklah dibuat dalam apa-apa bentuk dan cara sebagaimana yang ditentukan oleh Datuk Bandar.

(2) Datuk Bandar boleh meluluskan atau tidak meluluskan sesuatu permohonan bagi suatu lesen di bawah Undang-Undang Kecil ini.

(3) Datuk Bandar boleh, jika difikirkannya perlu, menghendaki mana-mana pemohon untuk hadir sendiri dan bagi pihak sesuatu perbadanan atau firma atau seorang wakil yang diberi kuasa oleh perbadanan atau firma tersebut untuk hadir bagi memberi apa-apa dokumen atau maklumat lanjut berkaitan dengan sesuatu permohonan bagi suatu lesen.

(4) Suatu lesen yang dikeluarkan di bawah Undang-Undang Kecil ini adalah tertakluk kepada—

(a) tempoh lesen sebagaimana yang ditentukan oleh Datuk Bandar;

(b) kesesuaian dan saiz bangunan yang akan digunakan untuk mengendalikan petempatan makanan yang dicadangkan;

- (c) peruntukan Undang-Undang Kecil ini, syarat dan sekatan yang dikenakan oleh Datuk Bandar dan oleh mana-mana pihak berkuasa yang berkenaan;
- (d) bayaran deposit sebagaimana yang diperuntukkan dalam undang-undang kecil 8;
- (e) bayaran fi lesen sebagaimana yang ditetapkan dalam Jadual;
- (f) jika difikirkan perlu, penetapan bilangan unit meja dan kerusi untuk digunakan di petempatan makanan yang dicadangkan; dan
- (g) apa-apa kehendak yang lain di bawah mana-mana undang-undang yang berkaitan.

(5) Datuk Bandar boleh, dari semasa ke semasa dan semasa sesuatu lesen masih berkuat kuasa, mengenakan apa-apa syarat tambahan ke atas lesen itu atau mengubah atau membatalkan apa-apa syarat yang dikenakan ke atas lesen itu.

(6) Suatu notis bertulis hendaklah diberikan kepada pemegang lesen sebelum Datuk Bandar membuat apa-apa keputusan di bawah perenggan (5).

Ketidaklayakan

5. Walau apa pun undang-undang kecil 4, tiada lesen boleh dikeluarkan di bawah Undang-Undang Kecil ini kepada mana-mana orang yang—

- (a) berumur di bawah lapan belas tahun; atau
- (b) jika bangunan yang dicadangkan olehnya, pada pendapat Datuk Bandar, tidak sesuai untuk digunakan sebagai petempatan makanan atau bangunan yang dicadangkan terletak dalam kawasan yang tidak sesuai untuk mengendalikan petempatan makanan yang dicadangkan.

Bentuk lesen

6. Suatu lesen yang dikeluarkan di bawah Undang-Undang Kecil ini hendaklah dalam apa-apa bentuk sebagaimana yang ditentukan oleh Datuk Bandar.

Fi lesen

7. (1) Fi lesen yang kena dibayar bagi pengeluaran suatu lesen di bawah Undang-Undang Kecil ini adalah sebagaimana yang dinyatakan dalam Jadual.

(2) Datuk Bandar boleh mengecualikan mana-mana pemegang lesen daripada tanggungan untuk membayar kesemua atau mana-mana bahagian daripada fi lesen.

(3) Fi lesen yang dibayar di bawah perenggan (1) tidak boleh dibayar balik.

Deposit

8. (1) Datuk Bandar boleh menghendaki mana-mana orang yang kepadanya lesen telah dikeluarkan untuk membayar deposit sejumlah wang yang tidak melebihi lima puluh ribu ringgit untuk memastikan bahawa peruntukan Akta, Undang-Undang Kecil dan syarat atau sekatan lesen dipatuhi.

(2) Walau apa pun perenggan (1), Datuk Bandar boleh, jika difikirkan perlu, mengecualikan mana-mana pemegang lesen daripada tanggungan untuk membayar keseluruhan atau sebahagian deposit.

(3) Sekiranya terdapat pelanggaran mana-mana peruntukan Akta, Undang-Undang Kecil dan syarat atau sekatan lesen, Datuk Bandar hendaklah memberi notis kepada pemegang lesen dalam tempoh yang ditetapkan dalam notis untuk memberi representasi kenapa depositnya tidak boleh dilucuthakkan.

(4) Datuk Bandar boleh, setelah mempertimbangkan representasi yang dikemukakan oleh pemegang lesen atau jika pemegang lesen gagal membuat representasi, memutuskan sama ada untuk melucuthakkan keseluruhan atau sebahagian deposit.

(5) Tertakluk kepada perenggan (4), Datuk Bandar boleh menghendaki pemegang lesen untuk menggantikan keseluruhan atau sebahagian deposit yang telah dilucuthakkan.

(6) Deposit yang dibayar hendaklah, melainkan jika dilucuthakkan, dibayar balik kepada pemegang lesen tanpa apa-apa pelarasan bagi faedah atas amaun yang diberikan di bawah perenggan (1) selepas pemegang lesen berhenti mengendalikan petempatan makanan itu.

(7) Seseorang pemegang lesen hendaklah memaklumkan kepada Datuk Bandar jika dia telah berhenti mengendalikan suatu petempatan makanan.

(8) Bagi maksud perenggan (7), pemegang lesen hendaklah memohon kepada Datuk Bandar dalam tempoh tiga puluh hari dari tarikh dia berhenti mengendalikan petempatan makanan itu untuk depositnya dibayar balik.

(9) Sekiranya pemegang lesen tidak memohon untuk depositnya dibayar balik atau depositnya tidak dituntut dalam tempoh yang dinyatakan di bawah perenggan (8), deposit itu hendaklah dilucuthakkan dan hendaklah dibayar ke dalam kumpulan wang yang ditubuhkan di bawah mana-mana undang-undang berhubung dengan kerajaan tempatan dan hendaklah menjadi sebahagian daripada hasil kumpulan wang itu.

Lesen gantian

9. Jika Datuk Bandar berpuas hati bahawa suatu lesen yang sah yang dikeluarkan di bawah Undang-Undang Kecil ini hilang, cacat atau rosak, Datuk Bandar boleh mengeluarkan lesen gantian.

Pindah milik lesen

10. (1) Pemegang lesen boleh mengemukakan permohonan untuk memindah milik lesen kepada mana-mana pihak dengan apa-apa bentuk sebagaimana yang ditentukan oleh Datuk Bandar dan Datuk Bandar boleh meluluskan atau menolak permohonan tersebut.

(2) Fi pindah milik lesen adalah sebanyak lima puluh ringgit.

(3) Walau apa pun perenggan (1), sekiranya berlaku pertukaran entiti atau perubahan nama dalam entiti, pemegang lesen hendaklah mengemukakan salinan sijil pengesahan pertukaran daripada Suruhanjaya Syarikat Malaysia.

Pembaharuan lesen

11. (1) Suatu lesen yang dikeluarkan di bawah Undang-Undang Kecil ini tidak boleh diperbaharui sebagai suatu hak dan sesuatu permohonan untuk memperbaharui suatu lesen hendaklah dianggap sebagai permohonan untuk suatu lesen.

(2) Sesuatu permohonan untuk memperbaharui suatu lesen hendaklah dibuat dalam tempoh masa enam puluh hari sebelum tarikh tamat lesen itu dan hendaklah dibuat dalam apa-apa bentuk dan cara sebagaimana yang ditentukan oleh Datuk Bandar.

(3) Datuk Bandar boleh, jika difikirkannya perlu, menghendaki mana-mana pemohon untuk hadir sendiri atau bagi pihak sesuatu perbadanan atau firma atau seorang wakil yang diberi kuasa oleh perbadanan atau firma tersebut untuk hadir bagi memberi apa-apa dokumen atau maklumat lanjut berkaitan dengan sesuatu permohonan untuk memperbaharui suatu lesen.

(4) Datuk Bandar boleh memperbaharui atau tidak memperbaharui suatu lesen itu dan hendaklah memaklumkan pemohon keputusannya itu secara bertulis atau melalui apa-apa cara yang lain sebagaimana yang akan ditentukan oleh Datuk Bandar dan membayar balik deposit kepada pemohon tertakluk kepada perenggan 8(9).

(5) Suatu lesen jika diperbaharui di bawah perenggan (4) adalah tertakluk kepada—

(a) tempoh lesen sebagaimana yang ditentukan oleh Datuk Bandar;

(b) bayaran fi lesen sebagaimana yang ditetapkan dalam Jadual; dan

(c) peruntukan Undang-Undang Kecil ini, syarat dan sekatan yang dikenakan oleh Datuk Bandar dan oleh mana-mana pihak berkuasa yang berkenaan.

(6) Tiada deposit lanjut perlu diberi oleh pemegang lesen jika lesennya diperbaharui.

(7) Jika difikirkan perlu oleh Datuk Bandar, suatu lesen untuk kedai makan dan restoran adalah tertakluk kepada undang-undang kecil 13 sebelum diperbaharui di bawah undang-undang kecil ini.

(8) Datuk Bandar tidak akan bertanggungjawab untuk membayar apa-apa pampasan kepada pemegang lesen sekiranya lesen tidak diperbaharui di bawah perenggan (4).

Pembatalan lesen

12. (1) Datuk Bandar boleh membatalkan suatu lesen yang dikeluarkan di bawah undang-undang kecil 4 jika dia berpuas hati bahawa—

- (a) pemegang lesen itu telah melanggar mana-mana peruntukan Akta, Undang-Undang Kecil, syarat atau sekatan lesen;
- (b) pemegang lesen itu telah, sama ada berhubung dengan sesuatu permohonan untuk suatu lesen atau pada bila-bila masa selepas suatu lesen dikeluarkan, mengemukakan kepada Datuk Bandar suatu dokumen atau perisytiharan yang palsu, mengelirukan atau tidak tepat;
- (c) pemegang lesen itu tidak mengendalikan petempatan makanan yang dilesenkan selama tempoh tiga bulan berturut-turut tanpa memaklumkan kepada Datuk Bandar; atau
- (d) suatu perintah penggulungan atau perintah kebangkrapan telah dibuat terhadap pemegang lesen atau suatu ketetapan bagi penggulungan sukarela telah diluluskan.

(2) Pembatalan lesen di bawah perenggan (1) boleh dibuat oleh Datuk Bandar tanpa apa-apa bayaran pampasan kepada pemegang lesen dan Datuk Bandar boleh melucuthakkan keseluruhan deposit yang telah dibayar di bawah undang-undang kecil 8.

(3) Sebelum suatu lesen dibatalkan, Datuk Bandar hendaklah memberi notis secara bertulis kepada pemegang lesen menghendaknya membuat representasi dalam tempoh sebagaimana yang dinyatakan dalam notis kenapa lesennya tidak boleh dibatalkan.

(4) Selepas tamat tempoh masa yang dinyatakan dalam notis di bawah perenggan (3) dan setelah menimbangkan representasi pemegang lesen atau jika pemegang lesen gagal membuat representasi, Datuk Bandar hendaklah terus mempertimbangkan perkara tersebut dan memaklumkan keputusannya dalam notis bertulis kepada pemegang lesen.

(5) Jika Datuk Bandar memutuskan untuk membatalkan lesen itu, pembatalan lesen itu hendaklah mula berkuat kuasa pada tarikh yang dinyatakan dalam notis yang diserahkan kepada pemegang lesen.

(6) Mana-mana pemegang lesen yang mengendalikan petempatan makanan setelah lesennya dibatalkan di bawah perenggan (5) melakukan suatu kesalahan.

BAHAGIAN III

KEHENDAK KHAS BAGI KEDAI MAKAN DAN RESTORAN

Kehendak bagi kedai makan dan restoran

13. (1) Jika suatu permohonan untuk lesen petempatan makanan bagi kedai makan dan restoran diluluskan, tetapi sebelum lesen bagi maksud itu dikeluarkan di bawah undang-undang kecil 4 atau sebelum sesuatu lesen itu diperbaharui di bawah undang-undang kecil 11, pemohon hendaklah, jika difikirkan perlu oleh Datuk Bandar, mematuhi kehendak yang berikut:

- (a) mendapatkan sijil halal sebagaimana yang diperuntukkan di bawah undang-undang kecil 14;
- (b) memasang alat perangkap minyak mengikut spesifikasi yang ditentukan oleh Datuk Bandar sebagaimana yang diperuntukkan di bawah undang-undang kecil 15; dan
- (c) memasang kemudahan internet dalam kedai makan dan restoran tersebut sebagaimana yang diperuntukkan di bawah undang-undang kecil 16.

(2) Jika pemohon gagal melaksanakan kehendak di bawah perenggan (1), lesen di bawah undang-undang kecil 4 tidak boleh dikeluarkan atau lesen itu tidak boleh diperbaharui di bawah undang-undang kecil 11.

(3) Datuk Bandar tidak akan bertanggungjawab untuk membayar apa-apa pampasan kepada pemohon jika lesen tidak dikeluarkan di bawah undang-undang kecil 4 atau lesen tidak diperbaharui di bawah undang-undang kecil 11 akibat kegagalan pemohon untuk mematuhi kehendak di bawah perenggan (1).

Keperluan mendapatkan sijil halal

14. Mana-mana kedai makan dan restoran yang menyediakan makanan yang boleh dimakan oleh orang Islam, hendaklah mendapatkan sijil pengesahan halal daripada Jabatan Kemajuan Islam Malaysia (JAKIM) atau mana-mana pihak berkuasa yang berkenaan dan tertakluk kepada undang-undang yang berkaitan dengannya.

Alat perangkap minyak

15. (1) Mana-mana kedai makan dan restoran hendaklah menyediakan dan memasang alat perangkap minyak mengikut spesifikasi yang ditentukan oleh Datuk Bandar dan memastikan air limbah daripada setiap sinki di kedai makan atau restoran itu disalurkan melalui alat perangkap minyak tersebut.

(2) Air buangan daripada alat perangkap minyak itu hendaklah disalurkan ke saluran yang mempunyai sambungan terus ke sistem pembetungan, tangki septik atau sistem rawatan pembetungan yang lain.

(3) Semua sisa pepejal dan minyak yang terperangkap dalam alat perangkap minyak hendaklah dilupuskan mengikut cara yang ditentukan oleh Datuk Bandar.

(4) Pemegang lesen hendaklah menyenggara atau menyebabkan disenggara alat perangkap minyak mengikut cara yang ditentukan oleh Datuk Bandar.

(5) Mana-mana pemegang lesen yang tidak mematuhi undang-undang kecil ini melakukan suatu kesalahan.

Kemudahan internet

16. (1) Mana-mana kedai makan dan restoran yang Datuk Bandar fikirkan sesuai, hendaklah menyediakan kemudahan internet tertakluk kepada syarat dan sekatan sebagaimana yang ditentukan oleh Datuk Bandar.

(2) Mana-mana pemegang lesen yang tidak mematuhi perenggan (1) melakukan suatu kesalahan.

Hiburan di kedai makan dan restoran

17. Mana-mana pemegang lesen yang dilesenkan di bawah Undang-Undang Kecil ini yang menyediakan hiburan di kedai makan dan restoran hendaklah memohon suatu lesen hiburan di bawah undang-undang yang berkaitan dengannya.

Larangan perniagaan lain dalam kedai makan dan restoran

18. (1) Walau apa pun undang-undang kecil 17, tiada aktiviti perniagaan lain boleh dibenarkan dalam mana-mana kedai makan atau restoran.

(2) Mana-mana pemegang lesen yang melanggar perenggan (1) melakukan suatu kesalahan.

Larangan menjalankan perniagaan di luar kedai makan dan restoran

19. (1) Seseorang pemegang lesen tidak dibenarkan untuk menjalankan aktiviti perniagaannya di luar kedai makan dan restoran yang telah dilesenkan melainkan dengan kelulusan Datuk Bandar.

(2) Pemegang lesen boleh memohon kelulusan Datuk Bandar untuk menjalankan aktiviti perniagaannya di luar kedai makan dan restoran yang telah dilesenkan.

(3) Datuk Bandar boleh meluluskan atau tidak meluluskan suatu permohonan di bawah perenggan (1).

(4) Kelulusan yang diberikan oleh Datuk Bandar di bawah perenggan (3) hendaklah tertakluk kepada apa-apa pembayaran fi sebagaimana yang ditetapkan oleh Datuk Bandar dan syarat atau sekatan yang dikenakan oleh Datuk Bandar.

(5) Mana-mana pemegang lesen yang melanggar perenggan (1) melakukan suatu kesalahan.

Penyediaan makanan

20. (1) Dalam mana-mana kedai makan dan restoran di mana kedua-dua makanan yang halal dan makanan yang tidak halal disediakan dan dihidangkan, pemegang lesen hendaklah—

- (a) membasuh dan menyimpan apa-apa makanan dan perkakas yang digunakan untuk menyediakan makanan yang halal dan makanan yang tidak halal di tempat yang berasingan; dan
- (b) menggunakan apa-apa perkakas yang berasingan bagi menyediakan makanan yang halal dan makanan yang tidak halal.

(2) Pemegang lesen hendaklah memastikan bahawa apa-apa perkakas yang digunakan untuk menyediakan apa-apa makanan yang tidak halal diambil daripada dan digunakan hanya di tempat di mana makanan yang tidak halal disediakan.

(3) Sekiranya makanan yang tidak halal disediakan di kedai makan dan restoran, pemegang lesen hendaklah pada setiap masa mempamerkan notis yang menyatakan “Makanan Yang Tidak Halal Sahaja” pada mana-mana bahagian kedai makan dan restoran tersebut yang mudah dilihat.

(4) Bagi maksud undang-undang kecil ini, “makanan yang halal” hendaklah mempunyai erti sebagaimana yang ditakrifkan dalam Perintah Perihal Dagangan (Takrif Halal) 2011 [*P.U. (A) 430/2011*].

(5) Mana-mana pemegang lesen yang melanggar undang-undang kecil ini melakukan suatu kesalahan.

Kehendak yang lain

21. (1) Setiap pemegang lesen kedai makan dan restoran hendaklah mematuhi kehendak yang berikut:

- (a) tempat makan pelanggan dan tempat di mana makanan dihidangkan tidak boleh digunakan bagi maksud yang lain selain sebagai tempat makan atau tempat untuk menghidang makanan;
- (b) meja dan kaunter yang digunakan untuk memproses dan menyediakan makanan hendaklah dibuat daripada apa-apa bahan yang sesuai dan mudah dibersihkan atau sebagaimana yang diluluskan oleh Datuk Bandar;

-
- (c) lantai dan dinding tempat makan atau tempat di mana makanan dihidangkan hendaklah dibuat daripada apa-apa bahan yang sesuai dan mudah dibersihkan atau sebagaimana yang diluluskan oleh Datuk Bandar;
  - (d) sinki hendaklah disediakan mengikut jumlah yang ditentukan oleh Datuk Bandar untuk kegunaan pelanggan dan sinki tersebut hendaklah disenggara dalam keadaan bersih dan baik pada setiap masa;
  - (e) tandas hendaklah disediakan mengikut jumlah yang ditentukan oleh Datuk Bandar dan tandas ini hendaklah disenggara dalam keadaan bersih dan baik pada setiap masa;
  - (f) dinding tandas hendaklah dipasang dengan apa-apa bahan yang sesuai dan mudah dibersihkan atau sebagaimana yang diluluskan oleh Datuk Bandar;
  - (g) tiap-tiap tandas hendaklah dilengkapi dengan suatu pili air atau suatu paip getah untuk kemudahan bersuci;
  - (h) tiap-tiap tandas hendaklah dilengkapi pada setiap masa dengan kertas tandas, bahan pencuci, bahan pewangi atau pewangi udara, bekas sampah, alat pengering tangan elektrik, tuala bergulung, tuala bersih atau kertas tisu;
  - (i) lantai tandas berada dalam keadaan bersih dan kering pada setiap masa;
  - (j) tiap-tiap tandas hendaklah mempunyai pencahayaan dan pengalihudaraan yang mencukupi;
  - (k) tandas dibuka untuk kegunaan orang awam semasa waktu perniagaan;
  - (l) saiz dapur hendaklah dibina mengikut spesifikasi yang ditentukan oleh Datuk Bandar dan dinding hendaklah dibuat daripada apa-apa bahan yang sesuai dan mudah dibersihkan atau sebagaimana yang diluluskan oleh Datuk Bandar;
  - (m) bahan-bahan yang digunakan untuk penyediaan makanan, perkakas, kutleri atau bekas yang digunakan tidak boleh diletakkan atau dibasuh di atas lantai melainkan diletakkan dalam kawasan yang dihaskan untuk membasuh yang tingginya tidak kurang daripada 0.45 meter dari paras lantai di dalam kawasan ruang dapur; dan
  - (n) makanan yang telah dimasak untuk dijual tidak boleh diletakkan di atas lantai dalam mana-mana bahagian kedai makan dan restoran itu.

(2) Mana-mana pemegang lesen yang tidak mematuhi perenggan (1) melakukan suatu kesalahan.

BAHAGIAN IV
PERUNTUKAN AM

Larangan

22. (1) Tiada pemegang lesen boleh—

- (a) mengambil bekerja mana-mana orang di bawah umur lapan belas tahun;
- (b) mengambil mana-mana warga asing tanpa permit kerja yang sah untuk bekerja di petempatan makanannya;
- (c) membenarkan apa-apa aktiviti perjudian atau aktiviti tidak bermoral atau membenarkan apa-apa perbuatan yang boleh menyebabkan kacau ganggu, gangguan, kecederaan atau kebisingan kepada penduduk di kawasan persekitaran petempatan makanannya; dan
- (d) menjalankan aktiviti yang lain di petempatan makanannya selain aktiviti menyediakan makanan sebagaimana yang dinyatakan dalam lesennya.

(2) Mana-mana pemegang lesen yang melanggar perenggan (1) melakukan suatu kesalahan.

Pemeriksaan kesihatan dan kursus asas penyediaan makanan

23. (1) Mana-mana orang yang terlibat dalam penyediaan makanan di mana-mana petempatan makanan hendaklah—

- (a) menjalani pemeriksaan kesihatan sebagaimana yang Datuk Bandar arahkan;
- (b) mendapatkan suntikan pelalian terhadap penyakit berjangkit; dan
- (c) mengikuti kursus asas penyediaan makanan yang diiktiraf oleh Kementerian Kesihatan Malaysia.

(2) Pemeriksaan kesihatan dan suntikan pelalian terhadap penyakit berjangkit hendaklah dijalankan oleh pegawai perubatan atau kesihatan yang berdaftar di bawah Akta Perubatan 1971 [*Akta 50*].

(3) Seseorang pemegang lesen hendaklah—

- (a) mematuhi kehendak perenggan (1) sekiranya pemegang lesen itu sendiri terlibat dalam penyediaan makanan di mana-mana petempatan makanan; dan
- (b) memastikan pekerjaanya yang terlibat dalam penyediaan makanan mematuhi kehendak perenggan (1).

(4) Mana-mana pemegang lesen yang tidak mematuhi perenggan (3) melakukan suatu kesalahan.

(5) Walau apa pun perenggan (1), mana-mana orang yang terlibat dalam penyediaan makanan di mana-mana petempatan makanan boleh diarahkan oleh Datuk Bandar pada bila-bila masa untuk—

- (a) menjalani pemeriksaan kesihatan;
- (b) mendapatkan suntikan pelalian terhadap penyakit berjangkit; dan
- (c) menghadiri kursus asas berkaitan dengan penyediaan makanan.

(6) Mana-mana orang yang tidak mematuhi perenggan (5) melakukan suatu kesalahan.

Orang yang dilarang menyediakan makanan

24. (1) Mana-mana orang yang menghidap atau membawa apa-apa penyakit yang berjangkit tidak boleh terlibat dalam penyediaan makanan di mana-mana petempatan makanan.

(2) Mana-mana orang yang melanggar perenggan (1) melakukan suatu kesalahan.

Kehendak kebersihan

25. (1) Seseorang pemegang lesen mana-mana petempatan makanan hendaklah—

- (a) menyebabkan dan memastikan segala sampah dikumpul dan dibungkus dalam beg plastik dan dimasukkan ke dalam bekas bertutup yang disediakan bagi maksud itu, dan hendaklah menyebabkan semua bekas itu dikosongkan dan dibersihkan seberapa kerap yang perlu untuk menjaga petempatan makanan itu supaya bersih dan kemas pada setiap masa;
- (b) menyebabkan lantai dan dinding petempatan makanan itu disenggara dan berada dalam keadaan bersih pada setiap masa;
- (c) mengambil langkah yang perlu untuk memastikan petempatan makanan bebas daripada serangan binatang menggigit, lalat, serangga atau binatang perosak;
- (d) memastikan makanan dan minuman yang dipamerkan untuk jualan hendaklah berada dalam keadaan bersih dan ditutup dengan penutup makanan pada setiap masa;
- (e) menggunakan hanya bekas atau bahan pembungkusan yang ditentukan atau dibenarkan oleh Datuk Bandar untuk membungkus makanan untuk jualan;

- (f) tidak membungkus makanan dengan kertas yang tidak bersih atau kertas yang terdapat tulisan di atasnya atau kertas yang bercetak atau dengan bahan yang boleh mencemarkan makanan itu; dan
- (g) menyenggara atau menyebabkan disenggara tiap-tiap bahagian petempatan makanan, termasuk pemasangan atau lekapan, supaya berada dalam keadaan bersih dan dalam keadaan baik pada setiap masa.

(2) Mana-mana pemegang lesen yang melanggar perenggan (1) melakukan suatu kesalahan.

Penyenggaraan petempatan makanan

26. (1) Seseorang pemegang lesen hendaklah menyenggara petempatan makanannya dan peralatan yang digunakan dalam petempatan makanannya supaya berada dalam keadaan bersih dan boleh digunakan pada setiap masa.

(2) Mana-mana pemegang lesen yang melanggar perenggan (1) melakukan suatu kesalahan.

(3) Seseorang pemegang lesen hendaklah mengecat atau mengecat semula petempatan makanannya atau mana-mana bahagiannya pada bila-bila masa sebagaimana yang diarahkan oleh Datuk Bandar.

Pengelasan petempatan makanan

27. (1) Datuk Bandar boleh, pada bila-bila masa, menilai dan mengelas mana-mana petempatan makanan mengikut Gred A, B atau C berdasarkan sanitasi premis dan kebersihan berkaitan dengan makanan, orang yang menguruskan makanan dan amalan pengurusan makanan:

Dengan syarat bahawa tiada apa-apa jua dalam undang-undang kecil ini boleh ditafsirkan sebagai menghalang mana-mana pemegang lesen daripada didakwa.

(2) Selepas penentuan penilaian dan pengelasan, Datuk Bandar hendaklah mengeluarkan kepada pemegang lesen suatu kad kategori mengikut apa-apa bentuk yang ditentukan oleh Datuk Bandar yang menunjukkan gred petempatan makanan itu dikelaskan.

(3) Datuk Bandar boleh, pada bila-bila masa, menyemak apa-apa gred dalam mana-mana kad kategori apabila suatu kad kategori baharu hendak dikeluarkan kepada pemegang lesen.

(4) Pemegang lesen hendaklah mempamerkan kad kategori di suatu tempat yang mudah dilihat dalam petempatan makanan.

(5) Tiada seorang pemegang lesen pun boleh memindahkan, mencacatkan atau merosakkan, atau menyebabkan atau membenarkan untuk dipindahkan, dicacatkan atau dirosakkan suatu kad kategori.

(6) Mana-mana pemegang lesen yang melanggar perenggan (4) atau (5) melakukan suatu kesalahan.

Penutupan petempatan makanan yang tidak bersih

28. (1) Datuk Bandar boleh secara bertulis memerintahkan penutupan serta-merta mana-mana petempatan makanan jika Datuk Bandar berpendapat bahawa petempatan makanan tersebut disyaki sebagai punca jangkitan atau mungkin menjadi punca jangkitan dan pemegang lesen yang gagal mematuhi perintah itu melakukan suatu kesalahan.

(2) Datuk Bandar boleh mengambil apa-apa langkah yang perlu untuk menutup petempatan makanan itu jika pemegang lesen gagal mematuhi perintah yang dikeluarkan di bawah perenggan (1).

(3) Mana-mana pemegang lesen yang masih mengendalikan petempatan makanan yang ditutup di bawah undang-undang kecil ini melakukan suatu kesalahan.

(4) Datuk Bandar boleh, selepas penyiasatan wajar dibuat, membenarkan petempatan makanan tersebut dibuka semula jika Datuk Bandar berpuas hati bahawa punca jangkitan telah dihapuskan.

(5) Pemegang lesen bagi petempatan makanan yang ditutup di bawah undang-undang kecil ini tidak berhak untuk menuntut apa-apa pampasan daripada Datuk Bandar.

Binatang adalah dilarang

29. (1) Tiada pemegang lesen boleh memelihara apa-apa binatang atau dengan pengetahuannya membenarkan apa-apa binatang memasuki petempatan makanannya.

(2) Mana-mana pemegang lesen yang melanggar perenggan (1) melakukan suatu kesalahan.

(3) Walau apa pun perenggan (1), pemegang lesen boleh menyimpan ikan di dalam akuarium dalam petempatan makanan bagi tujuan penyediaan makanan atau hiasan dan hendaklah sentiasa menyenggara akuarium itu dalam keadaan baik dan bersih.

Tempat penyediaan makanan

30. (1) Semua makanan hendaklah disediakan di tempat yang dikhaskan untuk penyediaan makanan dalam kawasan petempatan makanan itu.

(2) Seseorang pemegang lesen hendaklah, pada setiap masa, memastikan tempat penyediaan makanan sentiasa bersih.

(3) Mana-mana pemegang lesen yang melanggar perenggan (1) atau (2) melakukan suatu kesalahan.

Sinki dan kelengkapan sanitari

31. (1) Seseorang pemegang lesen hendaklah menyediakan sinki, kelengkapan sanitari dan aksesori yang mencukupi bagi maksud penyediaan makanan dan menyediakan kemudahan membasuh yang berasingan untuk membasuh perkakas dan kelengkapan yang digunakan.

(2) Mana-mana pemegang lesen yang melanggar perenggan (1) melakukan suatu kesalahan.

Bekalan air

32. (1) Seseorang pemegang lesen tidak boleh menggunakan mana-mana air selain air daripada bekalan air awam dan tidak boleh menggunakan air paip daripada mana-mana tandas bagi penyediaan makanan.

(2) Mana-mana pemegang lesen yang melanggar perenggan (1) melakukan suatu kesalahan.

Penyimpanan

33. (1) Suatu stor hendaklah disediakan bagi penyimpanan bahan makanan, perkakas, alat kelengkapan dan pinggan mangkuk dan stor tersebut tidak boleh digunakan bagi apa-apa maksud yang lain dan hendaklah disenggara dalam keadaan baik dan bersih pada setiap masa.

(2) Almari, kabinet, rak atau tetingkat yang digunakan untuk penyimpanan hendaklah sentiasa disenggara supaya berada dalam keadaan yang bersih pada setiap masa.

(3) Semua bahan makanan, perkakas, alat kelengkapan dan pinggan mangkuk hendaklah disimpan atau diletakkan sekurang-kurangnya 20 sentimeter dari paras lantai.

(4) Mana-mana pemegang lesen yang melanggar undang-undang kecil ini melakukan suatu kesalahan.

Mengadakan bilik rehat dan lokar

34. (1) Datuk Bandar boleh, jika difikirkannya perlu, menghendaki seseorang pemegang lesen mengadakan bilik rehat dan apa-apa bilangan lokar untuk pekerja lelaki dan perempuan secara berasingan.

(2) Mana-mana pemegang lesen yang tidak mematuhi perenggan (1) melakukan suatu kesalahan.

Ruang yang sesak dilarang

35. (1) Seseorang pemegang lesen hendaklah memastikan bahawa petempatan makanannya tidak sesak dengan apa-apa perabot, benda atau barang-barang yang berkaitan dengan aktiviti penyediaan makanannya yang mungkin menjejaskan keselamatan, kesihatan atau dalam keadaan yang boleh menyebabkan kacau ganggu kepada mana-mana orang yang berada dalam petempatan makanan itu.

(2) Jika Datuk Bandar berpendapat bahawa mana-mana petempatan makanan berada dalam keadaan sesak, Datuk Bandar boleh dengan notis secara bertulis mengarahkan pemegang lesen dalam tempoh yang dinyatakan dalam notis untuk menyusun semula perabot, benda atau barang-barang yang berada dalam petempatan makanan itu sehingga Datuk Bandar berpuas hati bahawa petempatan makanan itu tidak lagi berada dalam keadaan sesak.

(3) Mana-mana pemegang lesen yang tidak mematuhi notis yang dikeluarkan di bawah perenggan (2) melakukan suatu kesalahan.

(4) Walau apa pun perenggan (3), mana-mana pemegang lesen yang tidak mematuhi perenggan (1) melakukan suatu kesalahan.

Kacau ganggu

36. (1) Seseorang pemegang lesen tidak boleh, semasa pengendalian petempatan makanan, membuat atau menyebabkan atau membenarkan berlakunya apa-apa kacau ganggu.

(2) Mana-mana pemegang lesen yang melanggar perenggan (1) melakukan suatu kesalahan.

Waktu pengendalian petempatan makanan

37. (1) Datuk Bandar boleh mengarahkan suatu petempatan makanan dikendalikan dalam tempoh dan masa yang ditetapkan oleh Datuk Bandar dan pemegang lesen hendaklah mematuhi arahan itu.

(2) Datuk Bandar boleh mempertimbangkan sesuatu permohonan dari pemegang lesen untuk melanjutkan tempoh dan masa yang telah ditetapkan oleh Datuk Bandar di bawah perenggan (1) setelah menerima permohonan secara bertulis daripada pemegang lesen.

(3) Walau apa pun perenggan (2), mana-mana pemegang lesen yang melanggar perenggan (1) melakukan suatu kesalahan.

Kuasa untuk menghendaki maklumat

38. (1) Bagi maksud mengesan punca dan mencegah merebaknya apa-apa jangkitan, Datuk Bandar boleh menghendaki pemegang lesen suatu petempatan makanan untuk memberi apa-apa maklumat atau mengemukakan untuk pemeriksaan apa-apa dokumen, buku atau rekod berhubungan dengan mana-mana orang yang diambil bekerja olehnya dalam petempatan makanan itu.

(2) Mana-mana pemegang lesen yang enggan memberi apa-apa maklumat atau mengemukakan apa-apa dokumen, buku atau rekod melakukan suatu kesalahan.

Kuasa untuk memasuki premis bagi tujuan pemeriksaan

39. Datuk Bandar boleh—

- (a) memasuki dan memeriksa mana-mana petempatan makanan atau suatu bangunan atau mana-mana bahagian suatu bangunan yang disyaki oleh Datuk Bandar dengan sebab yang munasabah digunakan bagi maksud untuk mengendalikan petempatan makanan yang lesen adalah dikehendaki di bawah Undang-Undang Kecil ini; atau
- (b) meminta daripada seseorang pemegang lesen apa-apa maklumat berkenaan dengan pengurusan petempatan makanan itu dan pemegang lesen atau pekerjanya hendaklah memberi apa-apa maklumat yang dikehendaki daripadanya.

Pengecualian

40. Datuk Bandar boleh, sama ada dengan atau tanpa syarat, mengecualikan mana-mana pemegang lesen daripada mana-mana peruntukan Undang-Undang Kecil ini.

Penalti

41. Mana-mana orang yang melanggar mana-mana peruntukan Undang-Undang Kecil ini melakukan suatu kesalahan dan boleh, apabila disabitkan, didenda tidak melebihi dua ribu ringgit atau dipenjarakan tidak melebihi satu tahun atau kedua-duanya, dan dalam hal suatu kesalahan yang berterusan, boleh dikenakan denda tidak melebihi dua ratus ringgit bagi tiap-tiap hari yang kesalahan itu berterusan selepas disabitkan.

Pembatalan dan peruntukan peralihan

42. (1) Undang-Undang Kecil Pelesenan Establisymen Makanan (Wilayah Persekutuan Kuala Lumpur) 1985 [*P.U. (A) 149/1985*] dibatalkan.

(2) Apa-apa lesen yang dikeluarkan atau kelulusan yang diberikan di bawah Undang-Undang Kecil yang dibatalkan sebelum Undang-Undang Kecil ini mula berkuat kuasa hendaklah terus berkuat kuasa sepenuhnya sehingga lesen itu habis tempoh, dipinda, digantung atau dibatalkan, atau kelulusan itu habis tempoh atau dibatalkan di bawah Undang-Undang Kecil yang dibatalkan, yang hanya bagi maksud itu Undang-Undang Kecil yang dibatalkan hendaklah terus berkuat kuasa dan berkesan sepenuhnya.

(3) Mana-mana prosiding yang belum selesai atau yang telah dimulakan di bawah Undang-Undang Kecil yang dibatalkan sebelum Undang-Undang Kecil ini mula berkuat kuasa hendaklah diteruskan dan diselesaikan di bawah Undang-Undang Kecil yang dibatalkan seolah-olah Undang-Undang Kecil ini tidak dibuat.

JADUAL

(undang-undang kecil 7)

FI LESEN

BIL.	JENIS AKTIVITI	FI LESEN TAHUNAN
1.	Restoran/kedai makan/gerai makan/kios makanan	RM3.00 bagi setiap meter persegi
2.	Menjual makanan/minuman (tanpa tempat makan)	RM3.00 bagi setiap meter persegi
3.	Katering makanan	RM3.00 bagi setiap meter persegi
4.	Kantin sekolah	RM100.00 bagi setiap lesen

Dibuat 15 Disember 2016
[DBKL/JUP/BPPP/12/77; PN(PU2)328A/XXIX]

DATUK SERI HJ. MHD AMIN NORDIN BIN ABD. AZIZ
Datuk Bandar Kuala Lumpur

Disahkan 15 Disember 2016
[KWP(S): 24/907/88 Jld.8(15); PN(PU2)328A/XXIX]

DATUK SERI TENGKU ADNAN BIN TENGKU MANSOR
Menteri Wilayah Persekutuan

LOCAL GOVERNMENT ACT 1976

LICENSING OF FOOD ESTABLISHMENTS (FEDERAL TERRITORY OF
KUALA LUMPUR) BY-LAWS 2016

ARRANGEMENT OF BY-LAWS

PART I

PRELIMINARY

By-law

1. Citation and commencement
2. Interpretation

PART II

LICENSING

3. Licence required for food establishment
4. Application for a licence
5. Disqualification
6. Form of licence
7. Licence fee
8. Deposit
9. Replacement licence
10. Transfer of licence
11. Renewal of licence
12. Revocation of licence

PART III

SPECIAL REQUIREMENTS FOR EATING HOUSES AND RESTAURANTS

13. Requirements for eating houses and restaurants
14. Requirement to obtain *halal* certificate
15. Grease trap equipment
16. Internet facilities

By-law

17. Entertainment in eating-houses and restaurants
18. Prohibition of other businesses in eating-houses and restaurants
19. Prohibition of operating business outside eating-houses and restaurants
20. Preparation of food
21. Other requirements

PART IV

GENERAL PROVISIONS

22. Prohibitions
23. Medical examination and basic course in food preparation
24. Person prohibited from preparing food
25. Sanitary requirements
26. Maintenance of food establishment
27. Classification of food establishment
28. Closure of insanitary food establishment
29. Animals are prohibited
30. Place for preparation of food
31. Sinks and sanitary fittings
32. Water supply
33. Storage
34. Provision of restrooms and lockers
35. Crowded space is prohibited
36. Nuisance
37. Operating hours for food establishment
38. Power to require information
39. Power to enter premise for inspection purpose
40. Exemption
41. Penalty
42. Revocation and transitional provisions

SCHEDULE

LOCAL GOVERNMENT ACT 1976

LICENSING OF FOOD ESTABLISHMENTS (FEDERAL TERRITORY OF
KUALA LUMPUR) BY-LAWS 2016

IN exercise of the powers conferred by paragraph 73(1)(c) of the Local Government Act 1976 [*Act 171*], the Commissioner of the City of Kuala Lumpur makes, and pursuant to section 103 of the Act, the Minister confirms, the following by-laws:

PART I

PRELIMINARY

Citation and commencement

1. (1) These by-laws may be cited as the **Licensing of Food Establishments (Federal Territory of Kuala Lumpur) By-Laws 2016**.

(2) These By-laws shall come into operation on 1 January 2017.

Interpretation

2. In these By-laws, unless the context otherwise requires—

“sullage water” means water generated from human daily use from washing, cooking, bathing and such other uses;

“grease trap equipment” means an equipment used as a filter of solid waste and grease in the sullage water disposal system;

“Commissioner” means the Commissioner of the City of Kuala Lumpur appointed under section 4 of the Federal Capital Act 1960 [*Act 190*];

“licence fee” means the prescribed payment rate for a licence issued under these By-laws as specified in the Schedule;

“fish” means aquatic life living in water that can be eaten and includes any other aquatic life for human consumption;

“category card” means a category card issued under by-law 27;

“food” includes every article manufactured, sold or represented for use as food or drink for human consumption or which is used in the composition, preparation and preservation of any food or drink for human consumption and includes confectionary, chewing substances and any ingredient of such food, drink, confectionary or chewing substances;

“licensee” means any person to whom a food establishment licence is issued under these By-laws; and

“food preparation” or “preparing food” includes handling, serving or selling food;

“food establishment” means a building or any part of a building where food for human consumption is processed, prepared, stored, served or sold for the purpose of business.

PART II

LICENSING

Licence required for food establishment

3. (1) Any person may use a building or any part of a building as a food establishment when a planning approval, if necessary, for that purpose has been obtained under the relevant planning law and a food establishment licence has been issued pertaining to the building or any part of the building by the Commissioner under these By-laws.

(2) Any person who contravenes paragraph (1) commits an offence.

Application for a licence

4. (1) Subject to by-law 3, an application for a licence under these By-laws shall be made in such form and manner as determined by the Commissioner.

(2) The Commissioner may approve or not approve an application for a licence under these By-laws.

(3) The Commissioner may, if he thinks necessary, require any applicant to attend in person and on behalf of a corporation or firm or a representative authorised by the corporation or firm to attend to furnish any document or further information regarding an application for a licence.

(4) A licence issued under these By-laws shall be subject to—

- (a) the licence period as determined by the Commissioner;
- (b) the suitability and the size of the building to be used for operating the proposed food establishment;
- (c) the provisions of these By-laws, conditions and restrictions imposed by the Commissioner and by any relevant authorities;
- (d) payment of deposit as provided in by-law 8;
- (e) payment of a licence fee as prescribed in the Schedule;

(f) if the Commissioner thinks necessary, the determination of the number of tables and chairs to be used in the proposed food establishment; and

(g) any other requirements under any relevant laws.

(5) The Commissioner may, from time to time and while a licence is still in force, impose any additional conditions on the licence or amend or revoke any conditions imposed on the licence.

(6) A written notice shall be given to the licensee before the Commissioner makes any decision under paragraph (5).

Disqualification

5. Notwithstanding by-law 4, no licence shall be issued under these By-laws to any person—

(a) under the age of eighteen years old; or

(b) if the building proposed by him, in the opinion of the Commissioner, is not suitable to be used as a food establishment or the proposed building is located in an area which is not suitable for operating the proposed food establishment.

Form of licence

6. A licence issued under these By-laws shall be in any form as may be determined by the Commissioner.

Licence fee

7. (1) The licence fee payable for the issuance of a licence under these By-laws is as prescribed in the Schedule.

(2) The Commissioner may exempt any licensee from the liability of paying the whole or any part of the licence fee.

(3) The licence fee paid under paragraph (1) shall not be refundable.

Deposit

8. (1) The Commissioner may require any person to whom a licence is issued to pay a deposit of an amount of money not exceeding fifty thousand ringgit to ensure that the provisions of the Act, By-laws and the conditions or restrictions of the licence are observed.

(2) Notwithstanding paragraph (1), the Commissioner may exempt any licensee from the liability of paying the whole or any part of the deposit.

(3) If there is a breach of any of the provisions of the Act, By-laws, conditions or restrictions of the licence, the Commissioner shall give a notice to the licensee within the time specified in the notice to give representation as to why his deposit shall not be forfeited.

(4) The Commissioner may, after considering the representation given by the licensee or if the licensee fails to make a representation, decides either to forfeit the whole or part of the deposit.

(5) Subject to paragraph (4), the Commissioner may require the licensee to replenish the whole or part of the deposit that has been forfeited.

(6) The deposit paid shall, unless forfeited, be refunded to the licensee with no adjustment for interest on the amount deposited under paragraph (1) after the licensee has ceased operating the food establishment.

(7) A licensee shall inform the Commissioner if he has ceased operating a food establishment.

(8) For the purpose of paragraph (7), the licensee shall apply to the Commissioner within thirty days from the date he has ceased operating the food establishment for his deposit to be refunded.

(9) If the licensee does not apply for his deposit to be refunded or the deposit is not claimed within the period specified under paragraph (8), the deposit shall be forfeited and shall be paid into the fund constituted under the law relating to the local government and shall form part of the revenue of the fund.

Replacement licence

9. If the Commissioner is satisfied that a valid licence issued under these By-laws is lost, defaced or damaged, the Commissioner may issue a replacement licence.

Transfer of licence

10. (1) A licensee may submit an application to transfer the licence to any party in such form as determined by the Commissioner and the Commissioner may approve or refuse such application.

(2) The fee for the transfer of the licence shall be fifty ringgit.

(3) Notwithstanding paragraph (1), if there is a change of entity or change of name in the entity, the licensee shall forward a copy of the certification of the change from the Companies Commission of Malaysia.

Renewal of licence

11. (1) A licence issued under these By-laws shall not be renewed as a right and an application for renewal of licence shall be deemed as an application for a licence.

(2) An application for renewal of a licence shall be made within sixty days before the expiry of the licence and shall be made in such form and manner as may be determined by the Commissioner.

(3) The Commissioner may, if he thinks necessary, require any applicant to attend in person or on behalf of a corporation or firm or a representative authorised by the corporation or firm to attend to furnish any document or further information regarding an application to renew a licence.

(4) The Commissioner may renew or not renew a licence and shall inform the applicant of his decision in writing or by any other manner as may be determined by the Commissioner and to refund the deposit to the applicant subject to paragraph 8(9).

(5) A licence if renewed under paragraph (4) shall be subject to—

(a) the licence period as determined by the Commissioner;

(b) payment of a licence fee as prescribed in the Schedule; and

(c) the provisions of these By-laws, conditions and restrictions imposed by the Commissioner and by any relevant authorities.

(6) No further deposit need to be given by the licensee if his licence is renewed.

(7) If the Commissioner thinks necessary, a licence for an eating-house and restaurant is subject to by-law 13 before it is renewed under this by-law.

(8) The Commissioner shall not be responsible to pay any compensation to the licensee if the licence is not renewed under paragraph (4).

Revocation of licence

12. (1) The Commissioner may revoke a licence issued under by-law 4 if he is satisfied that—

(a) the licensee has contravened any provisions of the Act, By-laws, conditions or restrictions of the licence;

(b) the licensee, either in relation to the application of a licence or at any time after a licence is issued, has submitted to the Commissioner a document or declaration which is false, confusing or not accurate;

(c) the licensee has not operated the licensed food establishment for a consecutive period of three months without informing the Commissioner;
or

(d) a winding up order or bankruptcy order was made against the licensee or a resolution for voluntary winding up has been approved.

(2) The revocation of a licence under paragraph (1) may be made by the Commissioner without any payment of compensation to the licensee and the Commissioner may forfeit the whole deposit paid under by-law 8.

(3) Before a licence is revoked, the Commissioner shall give a notice in writing to the licensee requiring him to make a representation within the period as specified in the notice as to why his licence shall not be revoked.

(4) After the expiry of the period specified in the notice under paragraph (3) and after considering the licensee's representation or if the licensee fails to make a representation, the Commissioner shall proceed to consider such matter and inform his decision in a written notice to the licensee.

(5) If the Commissioner decides to revoke the licence, the revocation of the licence shall take effect on the date specified in the notice served to the licensee.

(6) Any licensee who operates a food establishment after his licence is revoked under paragraph (5) commits an offence.

PART III

SPECIAL REQUIREMENTS FOR EATING-HOUSES AND RESTAURANTS

Requirements for eating-houses and restaurants

13. (1) If an application for a food establishment licence for an eating-house and restaurant is approved, but before such licence for that purpose is issued under by-law 4 or before the licence is renewed under by-law 11, the applicant shall, if the Commissioner thinks necessary, comply with the following requirements:

(a) obtain a *halal* certificate as provided under by-law 14;

(b) install a grease trap equipment according to the specifications determined by the Commissioner as provided under by-law 15; and

(c) install internet facilities in the eating-house and restaurant as provided under by-law 16.

(2) If the applicant fails to comply with the requirements under paragraph (1), a licence under by-law 4 shall not be issued or the licence shall not be renewed under by-law 11.

(3) The Commissioner shall not be responsible to pay for any compensation to the applicant if the licence not issued under by-law 4 or the licence is not renewed under by-law 11 due to the failure of the applicant to comply with requirements under paragraph (1).

Requirement to obtain *halal* certificate

14. Any eating-house and restaurant which prepares food that is consumable by Muslims, shall obtain a *halal* certificate from the Malaysian Department of Islamic Development (JAKIM) or by any other relevant authority and shall be subject to the laws relevant to it.

Grease trap equipment

15. (1) Any eating-house and restaurant shall provide and install a grease trap equipment in accordance with the specifications determined by the Commissioner and ensure the sullage water from every sink in the eating-house or restaurant is channelled through the grease trap equipment.

(2) Waste water from the grease trap equipment shall be channelled through a tunnel which has a direct connection into the sewerage system, septic tank or into any sewerage treatment system.

(3) All trapped solid waste and oil in the grease trap equipment shall be disposed of in the manner determined by the Commissioner.

(4) The licensee shall maintain or cause to be maintained the grease trap equipment in the manner determined by the Commissioner.

(5) Any licensee who fails to comply with this by-law commits an offence.

Internet facilities

16. (1) Any eating-house and restaurant which the Commissioner thinks suitable, shall provide internet facilities subject to the conditions and restrictions as may be determined by the Commissioner.

(2) Any licensee who fails to comply with paragraph (1) commits an offence.

Entertainment in eating-houses and restaurants

17. Any licensee licensed under these By-laws providing entertainment in an eating-house and restaurant shall apply for an entertainment licence under the laws relevant to it.

Prohibition of other businesses in eating-houses and restaurants

18. (1) Notwithstanding by-law 17, no other business activities can be allowed in any eating-house or restaurant.

(2) Any licensee who contravenes paragraph (1) commits an offence.

Prohibition of operating business outside eating-houses and restaurants

19. (1) A licensee is not allowed to operate his business activities outside his licensed eating-house and restaurant unless with the approval of the Commissioner.

(2) The licensee may apply for the Commissioner's approval to operate his business activities outside the licensed eating-house and restaurant.

(3) The Commissioner may approve or not approve an application under paragraph (1).

(4) An approval given by the Commissioner under paragraph (3) shall be subject to any payment of fees as may be determined by the Commissioner and shall be subject to the conditions or restrictions imposed by the Commissioner.

(5) Any licensee who contravenes paragraph (1) commits an offence.

Preparation of food

20. (1) In any eating-house and restaurant where both *halal* food and non-*halal* food are prepared and served, the licensee shall—

(a) wash and store any food and utensils used to prepare *halal* food and non-*halal* food in separate places; and

(b) use separate sets of utensils for preparing such *halal* food and non-*halal* food.

(2) The licensee shall ensure that any utensil used to prepare such non-*halal* food is taken from and used only in the place where non-*halal* food is prepared.

(3) If non-*halal* food is prepared in the eating-house and restaurant, the licensee shall at all times display a notice stating "Non-*Halal* Food Only" at any conspicuous part in that eating-house and restaurant.

(4) For the purpose of this by-law, "*halal* food" shall have the same meaning as defined in the Trade Descriptions (Definition of Halal) Order 2011 [*P.U. (A) 430/2011*].

(5) Any licensee who contravenes this by-law commits an offence.

Other requirements

21. (1) Every eating-house and restaurant licensee shall comply with the following requirements:

- (a) the eating areas for customers and the places where the food is served shall not be used for any other purpose other than as eating areas or as places to serve food;
- (b) the tables and counters used for processing and preparing food shall be made from suitable and easily cleaned materials or as approved by the Commissioner;
- (c) the floors and the walls of the eating areas or the places where food is served shall be made from suitable and easily cleaned materials or as approved by the Commissioner;
- (d) sinks are to be provided according to the number determined by the Commissioner for the use of customers and the sinks shall be maintained in a clean and good condition at all times;
- (e) toilets are to be provided according to the number determined by the Commissioner and the toilets shall be maintained in a clean and good condition at all times;
- (f) the toilet walls shall be installed with suitable and easily cleaned materials or as approved by the Commissioner;
- (g) every toilet shall be equipped with a water tap or a rubber pipe for cleaning purposes;
- (h) every toilet at all times shall be equipped with toilet paper, detergent, fragrance or air fragrance, dustbin, electric hand dryer, rolled towel, clean towel or tissue paper;
- (i) the toilet floor is clean and dry at all times;
- (j) every toilet shall have sufficient lighting and ventilation;
- (k) the toilet is open for public use during business hours;
- (l) the size of the kitchen shall be built in accordance with the specifications as determined by the Commissioner and the walls shall be made from suitable and easily cleaned materials or as approved by the Commissioner;
- (m) materials used for the preparation of food, utensils, cutlery or containers used shall not be placed or washed on the floor except in the area which is reserved for washing which is at least 0.45 metre high from the floor level in the kitchen area; and
- (n) no cooked food for sale can be placed on the floor in any part of the eating-house and restaurant.

(2) Any licensee who fails to comply with paragraph (1) commits an offence.

PART IV

GENERAL PROVISIONS

Prohibitions

22. (1) No licensee shall—

- (a) employ any person who is under the age of eighteen years old;
- (b) employ any foreigner without a valid work permit to work in his food establishment;
- (c) allow any gambling or immoral activities or allow any conduct which will cause nuisance, disturbance, injury or noisiness to the residents within the surrounding area of his food establishment; and
- (d) operate other activities in his food establishment other than the food preparation activities as specified in his licence.

(2) Any licensee who contravenes paragraph (1) commits an offence.

Medical examination and basic course in food preparation

23. (1) Any person who is involved in food preparation in any food establishment shall—

- (a) undergo a medical examination as the Commissioner may direct;
- (b) be inoculated against any infectious diseases; and
- (c) attend a basic course for food preparation recognized by the Ministry of Health Malaysia.

(2) The medical examination and inoculation against any infectious diseases shall be carried out by a medical or health officer registered under the Medical Act 1971 [*Act 50*].

(3) A licensee shall—

- (a) comply with the requirements of paragraph (1) if the licensee himself is involved in the food preparation in any food establishment; and
- (b) ensure his employees involved in food preparation comply with the requirements of paragraph (1).

(4) Any licensee who fails to comply with paragraph (3) commits an offence.

(5) Notwithstanding paragraph (1), any person who is involved in food preparation in any food establishment may be directed by the Commissioner at any time to—

- (a) undergo a medical examination;
- (b) be inoculated against any infectious diseases; and
- (c) attend a basic course relating to food preparation.

(6) Any person who fails to comply with paragraph (5) commits an offence.

Person prohibited from preparing food

24. (1) Any person who is suffering or carrying any infectious disease shall not be involved in food preparation in any food establishment.

(2) Any person who contravenes paragraph (1) commits an offence.

Sanitary requirements

25. (1) A licensee of any food establishment shall—

- (a) cause and ensure all refuse to be collected and packed into plastic bags and placed in covered receptacles provided for that purpose, and shall cause all such receptacles to be emptied and cleaned as frequently as may be necessary to keep the food establishment clean and tidy at all times;
- (b) cause the floors and the walls of the food establishment to be maintained and kept in a clean condition at all times;
- (c) take necessary measures to keep the food establishment free from rodent, fly, insect or vermin infestations;
- (d) ensure the food and drinks displayed for sale shall be in a clean condition and covered with a food cover at all times;
- (e) use only containers or packing materials as determined or permitted by the Commissioner to pack food for sale;
- (f) not pack food for customers with unclean paper or paper with writing on it or printed paper or with material which may contaminate the food; and
- (g) maintain or cause to be maintained every part of the food establishment, including its fittings or fixtures, so as to be in a state of cleanliness and in good condition at all times.

(2) Any licensee who contravenes paragraph (1) commits an offence.

Maintenance of food establishment

26. (1) A licensee shall maintain his food establishment and the equipment used in his food establishment so as to be in a state of cleanliness and in good working order at all times.

(2) Any licensee who contravenes paragraph (1) commits an offence.

(3) A licensee shall paint or repaint his food establishment or any part of it at any time as may be directed by the Commissioner.

Classification of food establishment

27. (1) The Commissioner may, at any time, assess and classify any food establishment according to Grade A, B or C based on the sanitation of the premises and hygiene in respect of food, food handlers and practices of food handlings:

Provided that nothing in this by-law shall be construed so as to preclude any licensee from the liability of prosecution.

(2) Upon determination of assessment and classification, the Commissioner shall issue to the licensee a category card in such form as determined by the Commissioner showing the grade the food establishment is classified.

(3) The Commissioner may, at any time, revise any grade in any category card in which case a new category card shall be issued to the licensee.

(4) The licensee shall display the category card in a conspicuous place in the food establishment.

(5) No licensee shall remove, deface or damage, or cause or allow to be removed, defaced or damaged a category card.

(6) Any licensee who contravenes paragraph (4) or (5) commits an offence.

Closure of insanitary food establishment

28. (1) The Commissioner may in writing order the closure forthwith of any food establishment if the Commissioner is of the opinion that such food establishment is suspected of being a source of infection or is likely to become a source of infection and the licensee who fails to comply with such order commits an offence.

(2) The Commissioner may take any steps necessary to close the food establishment if the licensee fails to comply with the order issued under paragraph (1).

(3) Any licensee who continues to operate a food establishment which is closed under this by-law commits an offence.

(4) The Commissioner may, after due inquiry, allow the food establishment to be reopened if the Commissioner is satisfied that the source of infection has been eliminated.

(5) The licensee for the food establishment which is closed under this by-law shall not be entitled to claim any compensation from the Commissioner.

Animals are prohibited

29. (1) No licensee shall keep any animal or knowingly permit any animal to enter his food establishment.

(2) Any licensee who contravenes paragraph (1) commits an offence.

(3) Notwithstanding paragraph (1), a licensee may keep fish in an aquarium in the food establishment for the purpose of preparation of food or for display and shall maintain the aquarium in a good and clean condition.

Place for preparation of food

30. (1) All food shall be prepared in a designated place for food preparation within the area of a food establishment.

(2) A licensee shall, at all times, ensure the place for preparation of food is always clean.

(3) Any licensee who contravenes paragraph (1) or (2) commits an offence.

Sinks and sanitary fittings

31. (1) A licensee shall provide sufficient sinks, sanitary fittings and accessories for the purpose of food preparation and to provide separate washing facilities for washing appliances and equipment used.

(2) Any licensee who contravenes paragraph (1) commits an offence.

Water supply

32. (1) A licensee shall not use water other than water from the public water supply and shall not use tap water from any toilet for food preparation.

(2) Any licensee who contravenes paragraph (1) commits an offence.

Storage

33. (1) A store shall be provided for the storage of foodstuffs, utensils, equipment and crockery and such store shall not be used for any other purpose and shall be maintained to be in a good and clean condition at all times.

(2) Cupboards, cabinets, racks or shelves used for storage shall be maintained to be in a clean condition at all times.

(3) All foodstuffs, utensils, equipment and crockery shall be stored or placed at least 20 centimetres above the floor level.

(4) Any licensee who contravenes this by-law commits an offence.

Provision of restrooms and lockers

34. (1) The Commissioner may, if he thinks necessary, require a licensee to provide restrooms and a number of lockers for male and female workers separately.

(2) Any licensee who fails to comply with paragraph (1) commits an offence.

Crowded space is prohibited

35. (1) A licensee shall ensure that his food establishment is not crowded with any furniture, things or goods relating to his food preparation activities which may affect the safety, health or in a situation that may cause nuisance to any person in the food establishment.

(2) If in the opinion of the Commissioner any food establishment is in a crowded situation, the Commissioner may by a notice in writing direct the licensee within the period specified in the notice to rearrange the furniture, things or goods within his food establishment until the Commissioner is satisfied that the food establishment is no longer in a crowded situation.

(3) Any licensee who fails to comply with the notice issued under paragraph (2) commits an offence.

(4) Notwithstanding paragraph (3), any licensee who fails to comply with paragraph (1) commits an offence.

Nuisance

36. (1) A licensee shall not, during the operation of a food establishment, create or cause or allow any nuisance to occur.

(2) Any licensee who contravenes paragraph (1) commits an offence.

Operating hours for food establishment

37. (1) The Commissioner may direct a food establishment to be operated within the period and time specified by the Commissioner and the licensee shall comply with such direction.

(2) The Commissioner may consider an application from the licensee to extend the period and time specified by the Commissioner under paragraph (1) upon receiving an application in writing from the licensee.

(3) Notwithstanding paragraph (2), any licensee who contravenes paragraph (1) commits an offence.

Power to require information

38. (1) For the purpose of tracing the source and preventing the spread of any infection, the Commissioner may require a licensee of a food establishment to furnish any information or produce for inspection any document, book or record relating to any person employed by him.

(2) Any licensee who refuses to give any information or produce any document, book or record commits an offence.

Power to enter premise for inspection purpose

39. The Commissioner may—

(a) enter and inspect any food establishment or a building or any part of a building which the Commissioner suspects with reasonable cause is being used to operate a food establishment for which a licence is required under these By-laws; or

(b) request from a licensee any information regarding the management of the food establishment and the licensee or his employee shall provide any information required from him.

Exemption

40. The Commissioner may, conditionally or unconditionally, exempt any licensee from any provision of these By-laws.

Penalty

41. Any person who contravenes any provision of these By-laws commits an offence and shall, upon conviction, be liable to a fine not exceeding two thousand ringgit or to imprisonment for a term not exceeding one year or to both, and in the case of a continuing offence, to a fine not exceeding two hundred ringgit for each day during which the offence is continued after conviction.

Revocation and transitional provisions

42. (1) The Licensing of Food Establishments (Federal Territory of Kuala Lumpur) By-Laws 1985 [P.U. (A) 149/1985] (hereinafter referred to as “the revoked By-laws”), is revoked.

(2) Any licence issued or approval granted under the revoked By-laws before the coming into operation of these By-laws shall continue in full force until the licence expires, is amended, suspended or cancelled, or the approval expires or revoked under the revoked By-laws, for which purpose only the revoked By-laws shall continue to be in full force and effect.

(3) Any proceedings pending or commenced under the revoked By-laws before the coming into operation of these By-laws shall be continued and concluded under the revoked By-laws as if these By-laws has not been made.

SCHEDULE

[by-law 7]

LICENCE FEE

NO.	TYPE OF ACTIVITIES	ANNUAL LICENCE FEE
1.	Restaurant/eating-house/food stall/food kiosk	RM3.00 for every square metre
2.	Selling food/drinks (without eating place)	RM3.00 for every square metre
3.	Food catering	RM3.00 for every square metre
4.	School canteen	RM100.00 per licence

Made 15 December 2016
[DBKL/JUP/BPPP/12/77; PN(PU2)328A/XXIX]

DATUK SERI HJ. MHD AMIN NORDIN BIN ABD. AZIZ
Commissioner of the City of Kuala Lumpur

Confirmed 15 December 2016
[KWP(S): 24/907/88 JLD.8(15); PN(PU2)328A/XXIX]

DATUK SERI TENGKU ADNAN BIN TENGKU MANSOR
Minister of Federal Territories

P.U. (A) 362.

AKTA KERAJAAN TEMPATAN 1976

**UNDANG-UNDANG KECIL PELESENAN PETEMPATAN MAKANAN
(WILAYAH PERSEKUTUAN PUTRAJAYA) 2016**

—————
SUSUNAN UNDANG-UNDANG KECIL
—————

BAHAGIAN I

PERMULAAN

Undang-
undang
kecil

1. Nama dan permulaan kuat kuasa
2. Tafsiran

BAHAGIAN II

PELESENAN

3. Lesen diperlukan bagi petempatan makanan
4. Permohonan bagi lesen
5. Ketidaklayakan
6. Bentuk lesen
7. Fi lesen
8. Deposit
9. Lesen gantian
10. Pindah milik lesen
11. Pembaharuan lesen
12. Pembatalan lesen

BAHAGIAN III

KEHENDAK KHAS BAGI KEDAI MAKAN DAN RESTORAN

13. Kehendak untuk kedai makan dan restoran
14. Keperluan mendapatkan sijil halal
15. Alat perangkap minyak

Undang-
undang
kecil

16. Kemudahan internet
17. Hiburan di kedai makan dan restoran
18. Larangan perniagaan lain dalam kedai makan dan restoran
19. Larangan menjalankan perniagaan di luar kedai makan dan restoran
20. Penyediaan makanan
21. Kehendak yang lain

BAHAGIAN IV

PERUNTUKAN AM

22. Larangan
23. Pemeriksaan perubatan dan kursus asas penyediaan makanan
24. Orang yang dilarang menyediakan makanan
25. Kehendak kebersihan
26. Penyenggaraan petempatan makanan
27. Pengelasan petempatan makanan
28. Penutupan petempatan makanan yang tidak bersih
29. Binatang adalah dilarang
30. Tempat penyediaan makanan
31. Sinki dan kelengkapan sanitari
32. Bekalan air
33. Penyimpanan
34. Mengadakan bilik rehat dan lokar
35. Ruang yang sesak dilarang
36. Kacau ganggu
37. Waktu pengendalian petempatan makanan
38. Kuasa untuk menghendaki maklumat
39. Kuasa untuk memasuki premis bagi tujuan pemeriksaan
40. Pengecualian
41. Penalti
42. Pembatalan dan peruntukan peralihan

JADUAL

AKTA KERAJAAN TEMPATAN 1976

UNDANG-UNDANG KECIL PELESENAN PETEMPATAN MAKANAN
(WILAYAH PERSEKUTUAN PUTRAJAYA) 2016

PADA menjalankan kuasa yang diberikan oleh perenggan 73(1)(c) Akta Kerajaan Tempatan 1976 [*Akta 171*], sebagaimana yang diubah suai oleh Perintah Wilayah Persekutuan Putrajaya (Pengubahsuaian Akta Kerajaan Tempatan 1976) 2002 [*P.U. (A) 142/2002*], Perbadanan Putrajaya membuat, dan menurut seksyen 103 Akta, Menteri mengesahkan, undang-undang kecil yang berikut:

BAHAGIAN I

PERMULAAN

Nama dan permulaan kuat kuasa

1. (1) Undang-undang kecil ini bolehlah dinamakan **Undang-Undang Kecil Pelesenan Petempatan Makanan (Wilayah Persekutuan Putrajaya) 2016**.

(2) Undang-Undang Kecil ini mula berkuat kuasa pada 1 Januari 2017.

Tafsiran

2. Dalam Undang-Undang Kecil ini, melainkan jika konteksnya menghendaki makna yang lain—

“air limbah” ertinya air hasil daripada kegunaan harian manusia daripada mencuci, memasak, untuk mandi dan lain-lain kegunaan seumpamanya;

“alat perangkap minyak” ertinya suatu alat yang digunakan sebagai penapis sisa pepejal dan minyak di dalam sistem pelupusan air limbah;

“fi lesen” ertinya kadar bayaran yang ditetapkan bagi sesuatu lesen yang dikeluarkan di bawah Undang-Undang Kecil ini sebagaimana yang dinyatakan dalam Jadual;

“ikan” ertinya binatang yang boleh dimakan yang hidup di dalam air dan termasuklah apa-apa hidupan air lain yang boleh dimakan oleh manusia;

“kad kategori” ertinya kad kategori yang dikeluarkan di bawah undang-undang kecil 27;

“makanan” termasuklah tiap-tiap barang yang dikilangkan, dijual atau digambarkan untuk digunakan sebagai makanan atau minuman bagi kegunaan manusia atau yang diguna di dalam komposisi, penyediaan dan pengawetan mana-mana makanan atau minuman bagi kegunaan manusia dan termasuklah konfeksi, bahan kunyahan dan apa-apa bahan bagi makanan, minuman, konfeksi atau bahan kunyahan itu;

“pemegang lesen” ertinya mana-mana orang yang kepadanya lesen petempatan makanan dikeluarkan di bawah Undang-Undang Kecil ini;

“penyediaan makanan” atau “menyediakan makanan” termasuklah mengendalikan, menghidang atau menjual makanan;

“Perbadanan” ertinya Perbadanan Putrajaya yang ditubuhkan di bawah seksyen 3 Akta Perbadanan Putrajaya 1995 [*Akta 536*];

“petempatan makanan” ertinya bangunan atau mana-mana bahagian bangunan di mana makanan untuk dimakan oleh manusia diproses, disedia, disimpan, dihidang, atau dijual bagi maksud perniagaan.

BAHAGIAN II

PELESENAN

Lesen diperlukan bagi petempatan makanan

3. (1) Mana-mana orang boleh menggunakan sesuatu bangunan atau mana-mana bahagian bangunan sebagai petempatan makanan apabila suatu kebenaran perancangan, jika perlu, bagi maksud tersebut telah diperolehi di bawah undang-undang perancangan yang berkaitan dan suatu lesen petempatan makanan dikeluarkan berkaitan dengan bangunan itu atau mana-mana bahagian bangunan itu oleh Perbadanan di bawah Undang-Undang Kecil ini.

(2) Mana-mana orang yang melanggar perenggan (1) melakukan suatu kesalahan.

Permohonan bagi lesen

4. (1) Tertakluk kepada undang-undang kecil 3, sesuatu permohonan bagi suatu lesen di bawah Undang-Undang Kecil ini hendaklah dibuat dalam apa-apa bentuk dan cara sebagaimana yang ditentukan oleh Perbadanan.

(2) Perbadanan boleh meluluskan atau tidak meluluskan sesuatu permohonan bagi suatu lesen di bawah Undang-Undang Kecil ini.

(3) Perbadanan boleh, jika difikirkannya perlu, menghendaki mana-mana pemohon untuk hadir sendiri dan bagi pihak sesuatu perbadanan atau firma atau seorang wakil yang diberi kuasa oleh perbadanan atau firma tersebut untuk hadir bagi memberi apa-apa dokumen atau maklumat lanjut berkaitan dengan sesuatu permohonan bagi suatu lesen.

(4) Suatu lesen yang dikeluarkan di bawah Undang-Undang Kecil ini adalah tertakluk kepada—

(a) tempoh lesen sebagaimana yang ditentukan oleh Perbadanan;

(b) kesesuaian dan saiz bangunan yang akan digunakan untuk mengendalikan petempatan makanan yang dicadangkan;

- (c) peruntukan Undang-Undang Kecil ini, syarat dan sekatan yang dikenakan oleh Perbadanan dan oleh mana-mana pihak berkuasa yang berkenaan;
- (d) bayaran deposit sebagaimana yang diperuntukkan dalam undang-undang kecil 8;
- (e) bayaran fi lesen sebagaimana yang ditetapkan dalam Jadual;
- (f) jika Perbadanan fikirkan perlu, menentukan bilangan unit meja dan kerusi untuk digunakan di petempatan makanan yang dicadangkan; dan
- (g) apa-apa kehendak yang lain di bawah mana-mana undang-undang yang berkaitan.

(5) Perbadanan boleh, dari semasa ke semasa dan semasa sesuatu lesen masih berkuat kuasa, mengenakan apa-apa syarat tambahan ke atas lesen itu atau mengubah atau membatalkan apa-apa syarat yang dikenakan ke atas lesen itu.

(6) Suatu notis bertulis hendaklah diberikan kepada pemegang lesen sebelum Perbadanan membuat apa-apa keputusan di bawah perenggan (5).

Ketidaklayakan

5. Walau apa pun undang-undang kecil 4, tiada lesen boleh dikeluarkan di bawah Undang-Undang Kecil ini kepada mana-mana orang yang—

- (a) berumur di bawah lapan belas tahun; atau
- (b) jika bangunan yang dicadangkan olehnya, pada pendapat Perbadanan, tidak sesuai untuk digunakan sebagai petempatan makanan atau bangunan yang dicadangkan terletak dalam kawasan yang tidak sesuai untuk mengendalikan petempatan makanan yang dicadangkan.

Bentuk lesen

6. Suatu lesen yang dikeluarkan di bawah Undang-Undang Kecil ini hendaklah dalam apa-apa bentuk sebagaimana yang ditentukan oleh Perbadanan.

Fi lesen

7. (1) Fi lesen yang kena dibayar bagi pengeluaran suatu lesen di bawah Undang-Undang Kecil ini adalah sebagaimana yang dinyatakan dalam Jadual.

(2) Perbadanan boleh mengecualikan mana-mana pemegang lesen daripada tanggungan untuk membayar kesemua atau mana-mana bahagian daripada fi lesen.

(3) Fi lesen yang dibayar di bawah perenggan (1) tidak boleh dibayar balik.

Deposit

8. (1) Perbadanan boleh menghendaki mana-mana orang yang kepadanya lesen telah dikeluarkan untuk membayar deposit sejumlah wang yang tidak melebihi lima puluh ribu ringgit untuk memastikan bahawa peruntukan Akta, Undang-Undang Kecil dan syarat atau sekatan lesen dipatuhi.

(2) Walau apa pun perenggan (1), Perbadanan boleh mengecualikan mana-mana pemegang lesen daripada tanggungan untuk membayar keseluruhan atau sebahagian deposit.

(3) Sekiranya terdapat pelanggaran mana-mana peruntukan Akta, Undang-Undang Kecil, syarat atau sekatan lesen, Perbadanan hendaklah memberi notis kepada pemegang lesen dalam tempoh yang ditetapkan dalam notis untuk memberi representasi kenapa depositnya tidak boleh dilucuthakkan.

(4) Perbadanan boleh, setelah mempertimbangkan representasi yang dikemukakan oleh pemegang lesen atau jika pemegang lesen gagal membuat representasi, memutuskan sama ada untuk melucuthakkan keseluruhan atau sebahagian deposit.

(5) Tertakluk kepada perenggan (4), Perbadanan boleh menghendaki pemegang lesen untuk menggantikan keseluruhan atau sebahagian deposit yang telah dilucuthakkan.

(6) Deposit yang dibayar hendaklah, melainkan jika dilucuthakkan, dibayar balik kepada pemegang lesen tanpa apa-apa palarasan bagi faedah atas amaun yang diberikan di bawah perenggan (1) selepas pemegang lesen berhenti mengendalikan petempatan makanan itu.

(7) Seseorang pemegang lesen hendaklah memaklumkan kepada Perbadanan jika dia telah berhenti mengendalikan suatu petempatan makanan.

(8) Bagi maksud perenggan (7), pemegang lesen hendaklah memohon kepada Perbadanan dalam tempoh tiga puluh hari dari tarikh dia berhenti mengendalikan petempatan makanan itu untuk depositnya dibayar balik.

(9) Sekiranya pemegang lesen tidak memohon untuk depositnya dibayar balik atau depositnya tidak dituntut dalam tempoh yang dinyatakan di bawah perenggan (8), deposit itu hendaklah dilucuthakkan dan hendaklah dibayar ke dalam Kumpulan Wang Perbadanan Putrajaya dan hendaklah menjadi sebahagian daripada hasil kumpulan wang itu.

Lesen gantian

9. Jika Perbadanan berpuas hati bahawa suatu lesen yang sah yang dikeluarkan di bawah Undang-Undang Kecil ini hilang, cacat atau rosak, Perbadanan boleh mengeluarkan lesen gantian.

Pindah milik lesen

10. (1) Pemegang lesen boleh mengemukakan permohonan untuk memindah milik lesen kepada mana-mana pihak dengan apa-apa bentuk sebagaimana yang ditentukan oleh Perbadanan dan Perbadanan boleh meluluskan atau menolak permohonan tersebut.

(2) Fi pindah milik lesen adalah sebanyak dua puluh lima ringgit.

(3) Walau apa pun perenggan (1), sekiranya berlaku pertukaran entiti atau perubahan nama dalam entiti, pemegang lesen hendaklah mengemukakan salinan sijil pengesahan pertukaran daripada Suruhanjaya Syarikat Malaysia.

Pembaharuan lesen

11. (1) Suatu lesen yang dikeluarkan di bawah Undang-Undang Kecil ini tidak boleh diperbaharui sebagai suatu hak dan sesuatu permohonan untuk memperbaharui suatu lesen hendaklah dianggap sebagai permohonan untuk suatu lesen.

(2) Sesuatu permohonan untuk memperbaharui suatu lesen hendaklah dibuat dalam tempoh masa enam puluh hari sebelum tarikh tamat lesen itu dan hendaklah dibuat dalam apa-apa bentuk dan cara sebagaimana yang ditentukan oleh Perbadanan.

(3) Perbadanan boleh, jika difikirkannya perlu, menghendaki mana-mana pemohon untuk hadir sendiri atau bagi pihak sesuatu perbadanan atau firma atau seorang wakil yang diberi kuasa oleh perbadanan atau firma tersebut untuk hadir bagi memberi apa-apa dokumen atau maklumat lanjut berkaitan dengan sesuatu permohonan untuk memperbaharui suatu lesen.

(4) Perbadanan boleh memperbaharui atau tidak memperbaharui suatu lesen itu dan hendaklah memaklumkan pemohon keputusannya itu secara bertulis atau melalui apa-apa cara yang lain sebagaimana yang akan ditentukan oleh Perbadanan dan membayar balik deposit kepada pemohon tertakluk kepada perenggan 8(9).

(5) Suatu lesen jika diperbaharui di bawah perenggan (4) adalah tertakluk kepada—

(a) tempoh lesen sebagaimana yang ditentukan oleh Perbadanan;

(b) bayaran fi lesen sebagaimana yang ditetapkan dalam Jadual; dan

(c) peruntukan Undang-Undang Kecil ini, syarat-syarat dan sekatan-sekatan yang dikenakan oleh Perbadanan dan oleh mana-mana pihak berkuasa yang berkenaan.

(6) Tiada deposit lanjut perlu diberi oleh pemegang lesen jika lesennya diperbaharui.

(7) Jika difikirkan perlu oleh Perbadanan, suatu lesen untuk kedai makan dan restoran adalah tertakluk kepada undang-undang kecil 13, sebelum diperbaharui di bawah undang-undang kecil ini

(8) Perbadanan tidak akan bertanggungjawab untuk membayar apa-apa pampasan kepada pemegang lesen sekiranya lesen tidak diperbaharui di bawah perenggan (4).

Pembatalan lesen

12. (1) Perbadanan boleh membatalkan suatu lesen yang dikeluarkan di bawah undang-undang kecil 4 jika ia berpuas hati bahawa—

- (a) pemegang lesen itu telah melanggar mana-mana peruntukan Akta, Undang-Undang Kecil, syarat atau sekatan lesen;
- (b) pemegang lesen itu telah, sama ada berhubung dengan sesuatu permohonan untuk suatu lesen atau pada bila-bila masa selepas suatu lesen dikeluarkan, mengemukakan kepada Perbadanan suatu dokumen atau perisytiharan yang palsu, mengelirukan atau tidak tepat;
- (c) pemegang lesen itu tidak mengendalikan petempatan makanan yang dilesenkan selama tempoh tiga bulan berturut-turut tanpa memaklumkan kepada Perbadanan; atau
- (d) suatu perintah penggulungan atau perintah kebankrapan telah dibuat terhadap pemegang lesen atau suatu ketetapan bagi penggulungan sukarela telah diluluskan.

(2) Pembatalan lesen di bawah perenggan (1) boleh dibuat oleh Perbadanan tanpa apa-apa bayaran pampasan kepada pemegang lesen dan Perbadanan boleh melucuthakkan keseluruhan deposit yang telah dibayar di bawah undang-undang kecil 8.

(3) Sebelum suatu lesen dibatalkan, Perbadanan hendaklah memberi notis secara bertulis kepada pemegang lesen menghendakinya membuat representasi dalam tempoh sebagaimana yang dinyatakan dalam notis kenapa lesennya tidak boleh dibatalkan.

(4) Selepas tamat tempoh masa yang dinyatakan dalam notis di bawah perenggan (3) dan setelah menimbangkan representasi pemegang lesen atau jika pemegang lesen gagal membuat representasi, Perbadanan hendaklah terus mempertimbangkan perkara tersebut dan memaklumkan keputusannya dalam notis bertulis kepada pemegang lesen.

(5) Jika Perbadanan memutuskan untuk membatalkan lesen itu, pembatalan lesen itu hendaklah mula berkuat kuasa pada tarikh yang dinyatakan dalam notis yang diserahkan kepada pemegang lesen.

(6) Mana-mana pemegang lesen yang mengendalikan petempatan makanan setelah lesennya dibatalkan di bawah perenggan (5) melakukan suatu kesalahan.

BAHAGIAN III

KEHENDAK KHAS BAGI KEDAI MAKAN DAN RESTORAN

Kehendak bagi kedai makan dan restoran

13. (1) Jika suatu permohonan untuk lesen petempatan makanan bagi kedai makan dan restoran diluluskan, tetapi sebelum lesen bagi maksud itu dikeluarkan di bawah undang-undang kecil 4 atau sebelum lesen itu diperbaharui di bawah undang-undang kecil 11, pemohon hendaklah, jika difikirkan perlu oleh Perbadanan, mematuhi kehendak yang berikut:

- (a) mendapatkan sijil halal sebagaimana yang diperuntukkan di bawah undang-undang kecil 14;
- (b) memasang alat perangkap minyak mengikut spesifikasi yang ditentukan oleh Perbadanan sebagaimana yang diperuntukkan di bawah undang-undang kecil 15; dan
- (c) memasang kemudahan internet dalam kedai makan dan restoran tersebut sebagaimana yang diperuntukkan di bawah undang-undang kecil 16.

(2) Jika pemohon gagal melaksanakan kehendak di bawah perenggan (1), lesen di bawah undang-undang kecil 4 tidak boleh dikeluarkan atau lesen itu tidak boleh diperbaharui di bawah undang-undang kecil 11.

(3) Perbadanan tidak akan bertanggungjawab untuk membayar apa-apa pampasan kepada pemohon jika lesen tidak dikeluarkan di bawah undang-undang kecil 4 atau lesen tidak diperbaharui di bawah undang-undang kecil 11 akibat kegagalan pemohon untuk mematuhi kehendak di bawah perenggan (1).

Keperluan mendapatkan sijil halal

14. Mana-mana kedai makan dan restoran yang menyediakan makanan yang boleh dimakan oleh orang Islam, hendaklah mendapatkan sijil pengesahan halal daripada Jabatan Kemajuan Islam Malaysia (JAKIM) atau mana-mana pihak berkuasa yang berkenaan dan tertakluk kepada undang-undang yang berkaitan dengannya.

Alat perangkap minyak

15. (1) Mana-mana kedai makan dan restoran hendaklah menyediakan dan memasang alat perangkap minyak mengikut spesifikasi yang ditentukan oleh Perbadanan dan memastikan air limbah daripada setiap sinki di kedai makan atau restoran itu disalurkan melalui alat perangkap minyak tersebut.

(2) Air buangan daripada alat perangkap minyak itu hendaklah disalurkan ke saluran yang mempunyai sambungan terus ke sistem pembetungan, tangki septik atau sistem rawatan pembetungan yang lain.

(3) Semua sisa pepejal dan minyak yang terperangkap dalam alat perangkap minyak hendaklah dilupuskan mengikut cara yang ditentukan oleh Perbadanan.

(4) Pemegang lesen hendaklah menyenggara atau menyebabkan disenggara alat perangkap minyak mengikut cara yang ditentukan oleh Perbadanan.

(5) Mana-mana pemegang lesen yang tidak mematuhi undang-undang kecil ini melakukan suatu kesalahan.

Kemudahan internet

16. (1) Mana-mana kedai makan dan restoran yang Perbadanan fikirkan sesuai, hendaklah menyediakan kemudahan internet tertakluk kepada syarat dan sekatan sebagaimana yang ditentukan oleh Perbadanan.

(2) Mana-mana pemegang lesen yang tidak mematuhi perenggan (1) melakukan suatu kesalahan.

Hiburan di kedai makan dan restoran

17. Mana-mana pemegang lesen yang dilesenkan di bawah Undang-Undang Kecil ini yang menyediakan hiburan di kedai makan dan restoran hendaklah memohon suatu lesen hiburan di bawah undang-undang yang berkaitan dengannya.

Larangan perniagaan lain dalam kedai makan dan restoran

18. (1) Walau apa pun undang-undang kecil 17, tiada aktiviti perniagaan lain boleh dibenarkan dalam mana-mana kedai makan atau restoran.

(2) Mana-mana pemegang lesen yang melanggar perenggan (1) melakukan suatu kesalahan.

Larangan menjalankan perniagaan di luar kedai makan dan restoran

19. (1) Seseorang pemegang lesen tidak dibenarkan untuk menjalankan aktiviti perniagaannya di luar kedai makan dan restoran yang telah dilesenkan melainkan dengan kelulusan Perbadanan.

(2) Pemegang lesen boleh memohon kelulusan Perbadanan untuk menjalankan aktiviti perniagaannya di luar kedai makan dan restoran yang telah dilesenkan.

(3) Perbadanan boleh meluluskan atau tidak meluluskan suatu permohonan di bawah perenggan (1).

(4) Kelulusan yang diberikan oleh Perbadanan di bawah perenggan (3) hendaklah tertakluk kepada apa-apa pembayaran fi sebagaimana yang ditetapkan oleh Perbadanan dan syarat atau sekatan yang dikenakan oleh Perbadanan.

(5) Mana-mana pemegang lesen yang melanggar perenggan (1) melakukan suatu kesalahan.

Penyediaan makanan

20. (1) Dalam mana-mana kedai makan dan restoran di mana kedua-dua makanan yang halal dan makanan yang tidak halal disediakan dan dihidangkan, pemegang lesen hendaklah—

- (a) membasuh dan menyimpan apa-apa makanan dan perkakas yang digunakan untuk menyediakan makanan yang halal dan makanan yang tidak halal di tempat yang berasingan; dan
- (b) menggunakan apa-apa perkakas yang berasingan bagi menyediakan makanan yang halal dan makanan yang tidak halal.

(2) Pemegang lesen hendaklah memastikan bahawa apa-apa perkakas yang digunakan untuk menyediakan apa-apa makanan yang tidak halal diambil daripada dan digunakan hanya di tempat di mana makanan yang tidak halal disediakan.

(3) Sekiranya makanan yang tidak halal disediakan di kedai makan dan restoran, pemegang lesen hendaklah pada setiap masa mempamerkan notis yang menyatakan “Makanan Yang Tidak Halal Sahaja” pada mana-mana bahagian kedai makan dan restoran tersebut yang mudah dilihat.

(4) Bagi maksud undang-undang kecil ini, “makanan yang halal” hendaklah mempunyai erti sebagaimana yang ditakrifkan dalam Perintah Perihal Dagangan (Takrif Halal) 2011 [*P.U. (A) 430/2011*].

(5) Mana-mana pemegang lesen yang melanggar undang-undang kecil ini melakukan suatu kesalahan.

Kehendak yang lain

21. (1) Setiap pemegang lesen kedai makan dan restoran hendaklah mematuhi kehendak-kehendak berikut:

- (a) tempat makan pelanggan dan tempat di mana makanan dihidangkan tidak boleh digunakan bagi maksud yang lain selain sebagai tempat makan atau tempat untuk menghidang makanan;
- (b) meja dan kaunter yang digunakan untuk memproses dan menyediakan makanan hendaklah dibuat daripada apa-apa bahan yang sesuai dan mudah dibersihkan atau sebagaimana yang diluluskan oleh Perbadanan;

-
- (c) lantai dan dinding tempat makan atau tempat di mana makanan dihidangkan hendaklah dibuat daripada apa-apa bahan yang sesuai dan mudah dibersihkan atau sebagaimana yang diluluskan oleh Perbadanan;
  - (d) sinki hendaklah disediakan mengikut jumlah yang ditentukan oleh Perbadanan untuk kegunaan pelanggan dan sinki tersebut hendaklah disenggara dalam keadaan bersih dan baik pada setiap masa;
  - (e) tandas hendaklah disediakan mengikut jumlah yang ditentukan oleh Perbadanan dan tandas ini hendaklah disenggara dalam keadaan bersih dan baik pada setiap masa;
  - (f) dinding tandas hendaklah dipasang dengan apa-apa bahan yang sesuai dan mudah dibersihkan atau sebagaimana yang diluluskan oleh Perbadanan;
  - (g) tiap-tiap tandas hendaklah dilengkapi dengan suatu pili air atau suatu paip getah untuk kemudahan bersuci;
  - (h) tiap-tiap tandas hendaklah dilengkapi pada setiap masa dengan kertas tandas, bahan pencuci, bahan pewangi atau pewangi udara, bekas sampah, alat pengering tangan elektrik, tuala bergulung, tuala bersih atau kertas tisu;
  - (i) lantai tandas berada dalam keadaan bersih dan kering pada setiap masa;
  - (j) tiap-tiap tandas hendaklah mempunyai pencahayaan dan pengalihudaraan yang mencukupi;
  - (k) tandas dibuka untuk kegunaan orang awam semasa waktu perniagaan;
  - (l) saiz dapur hendaklah dibina mengikut spesifikasi yang ditentukan oleh Perbadanan dan dinding hendaklah dibuat daripada apa-apa bahan yang sesuai dan mudah dibersihkan atau sebagaimana yang diluluskan oleh Perbadanan;
  - (m) bahan-bahan yang digunakan untuk penyediaan makanan, perkakas, kutleri atau bekas yang digunakan tidak boleh diletakkan atau dibasuh di atas lantai melainkan dalam kawasan yang dikhaskan untuk membasuh yang tingginya tidak kurang daripada 0.45 meter dari paras lantai di dalam kawasan ruang dapur; dan
  - (n) makanan yang telah dimasak untuk dijual tidak boleh diletakkan di atas lantai dalam mana-mana bahagian kedai makan dan restoran itu.
- (2) Mana-mana pemegang lesen yang tidak mematuhi perenggan (1) melakukan suatu kesalahan.

BAHAGIAN IV
PERUNTUKAN AM

Larangan

22. (1) Tiada pemegang lesen boleh—

- (a) mengambil bekerja mana-mana orang di bawah umur lapan belas tahun;
- (b) mengambil mana-mana warga asing tanpa permit kerja yang sah untuk bekerja di petempatan makanannya;
- (c) membenarkan apa-apa aktiviti perjudian atau aktiviti tidak bermoral atau membenarkan apa-apa perbuatan yang boleh menyebabkan kacau ganggu, gangguan, kecederaan atau kebisingan kepada penduduk di kawasan persekitaran petempatan makanannya; dan
- (d) menjalankan aktiviti yang lain di petempatan makanannya selain aktiviti menyediakan makanan sebagaimana yang dinyatakan dalam lesennya.

(2) Mana-mana pemegang lesen yang melanggar perenggan (1) melakukan suatu kesalahan.

Pemeriksaan kesihatan dan kursus asas penyediaan makanan

23. (1) Mana-mana orang yang terlibat dalam penyediaan makanan di mana-mana petempatan makanan hendaklah—

- (a) menjalani pemeriksaan kesihatan sebagaimana yang Perbadanan arahkan;
- (b) mendapatkan suntikan pelalian terhadap penyakit berjangkit; dan
- (c) mengikuti kursus asas penyediaan makanan yang diiktiraf oleh Kementerian Kesihatan Malaysia.

(2) Pemeriksaan kesihatan dan suntikan pelalian terhadap penyakit berjangkit hendaklah dijalankan oleh pegawai perubatan atau kesihatan yang berdaftar di bawah Akta Perubatan 1971 [*Akta 50*].

(3) Seseorang pemegang lesen hendaklah—

- (a) mematuhi kehendak perenggan (1) sekiranya pemegang lesen itu sendiri terlibat dalam penyediaan makanan di mana-mana petempatan makanan; dan
- (b) memastikan pekerjaanya yang terlibat dalam penyediaan makanan mematuhi kehendak perenggan (1).

(4) Mana-mana pemegang lesen yang tidak mematuhi perenggan (3) melakukan suatu kesalahan.

(5) Walau apa pun perenggan (1), mana-mana orang yang terlibat dalam penyediaan makanan di mana-mana petempatan makanan boleh diarahkan oleh Perbadanan pada bila-bila masa untuk—

- (a) menjalani pemeriksaan kesihatan;
- (b) mendapatkan suntikan pelalian terhadap penyakit berjangkit; dan
- (c) menghadiri kursus asas berkaitan dengan penyediaan makanan.

(6) Mana-mana orang yang tidak mematuhi perenggan (5) melakukan suatu kesalahan.

Orang yang dilarang menyediakan makanan

24. (1) Mana-mana orang yang menghidap atau membawa apa-apa penyakit yang berjangkit tidak boleh terlibat dalam penyediaan makanan di mana-mana petempatan makanan.

(2) Mana-mana orang yang melanggar perenggan (1) melakukan suatu kesalahan.

Kehendak kebersihan

25. (1) Seseorang pemegang lesen mana-mana petempatan makanan hendaklah—

- (a) menyebabkan dan memastikan segala sampah dikumpul dan dibungkus dalam beg plastik dan dimasukkan ke dalam bekas bertutup yang disediakan bagi maksud itu, dan hendaklah menyebabkan semua bekas itu dikosongkan dan dibersihkan seberapa kerap yang perlu untuk menjaga petempatan makanan itu supaya bersih dan kemas pada setiap masa;
- (b) menyebabkan lantai dan dinding petempatan makanan itu disenggara dan berada dalam keadaan bersih pada setiap masa;
- (c) mengambil langkah yang perlu untuk memastikan petempatan makanan bebas daripada serangan binatang menggigit, lalat, serangga atau binatang perosak;
- (d) memastikan makanan dan minuman yang dipamerkan untuk jualan hendaklah berada dalam keadaan bersih dan ditutup dengan penutup makanan pada setiap masa;
- (e) menggunakan hanya bekas atau bahan pembungkusan yang ditentukan atau dibenarkan oleh Perbadanan untuk membungkus makanan untuk jualan;

- (f) tidak membungkus makanan dengan kertas yang tidak bersih atau kertas yang terdapat tulisan di atasnya atau kertas yang bercetak atau dengan bahan yang boleh mencemarkan makanan itu; dan
- (g) menyenggara atau menyebabkan disenggara tiap-tiap bahagian petempatan makanan, termasuk pemasangan atau lekapan, supaya berada dalam keadaan bersih dan dalam keadaan baik pada setiap masa.

(2) Mana-mana pemegang lesen yang melanggar perenggan (1) melakukan suatu kesalahan.

Penyenggaraan petempatan makanan

26. (1) Seseorang pemegang lesen hendaklah menyenggara petempatan makanannya dan peralatan yang digunakan dalam petempatan makanannya supaya berada dalam keadaan bersih dan boleh digunakan pada setiap masa.

(2) Mana-mana pemegang lesen yang melanggar perenggan (1) melakukan suatu kesalahan.

(3) Seseorang pemegang lesen hendaklah mengecat atau mengecat semula petempatan makanannya atau mana-mana bahagiannya pada bila-bila masa sebagaimana yang diarahkan oleh Perbadanan.

Pengelasan petempatan makanan

27. (1) Perbadanan boleh, pada bila-bila masa, menilai dan mengelas mana-mana petempatan makanan mengikut Gred A, B atau C berdasarkan sanitasi premis dan kebersihan berkaitan dengan makanan, orang yang menguruskan makanan dan amalan-amalan pengurusan makanan:

Dengan syarat bahawa tiada apa-apa jua dalam undang-undang kecil ini boleh ditafsirkan sebagai menghalang mana-mana pemegang lesen daripada didakwa.

(2) Selepas penentuan penilaian dan pengelasan, Perbadanan hendaklah mengeluarkan kepada pemegang lesen suatu kad kategori mengikut apa-apa bentuk yang ditentukan oleh Perbadanan yang menunjukkan gred petempatan makanan itu dikelaskan.

(3) Perbadanan boleh, pada bila-bila masa, menyemak apa-apa gred dalam mana-mana kad kategori apabila suatu kad kategori baharu hendak dikeluarkan kepada pemegang lesen.

(4) Pemegang lesen hendaklah mempamerkan kad kategori di suatu tempat yang mudah dilihat dalam petempatan makanan.

(5) Tiada seorang pemegang lesen pun boleh memindahkan, mencatitkan atau merosakkan, atau menyebabkan atau membenarkan untuk dipindahkan, dicatitkan atau dirosakkan suatu kad kategori.

(6) Mana-mana pemegang lesen yang melanggar perenggan (4) atau (5) melakukan suatu kesalahan.

Penutupan petempatan makanan yang tidak bersih

28. (1) Perbadanan boleh secara bertulis memerintahkan penutupan serta-merta mana-mana petempatan makanan jika Perbadanan berpendapat bahawa petempatan makanan tersebut disyaki sebagai punca jangkitan atau mungkin menjadi punca jangkitan dan pemegang lesen yang gagal mematuhi perintah itu melakukan suatu kesalahan.

(2) Perbadanan boleh mengambil apa-apa langkah yang perlu untuk menutup petempatan makanan itu jika pemegang lesen gagal mematuhi perintah yang dikeluarkan di bawah perenggan (1).

(3) Mana-mana pemegang lesen yang masih mengendalikan petempatan makanan yang ditutup di bawah perenggan (1) dan (2) melakukan suatu kesalahan.

(4) Perbadanan boleh, selepas penyiasatan wajar dibuat, membenarkan petempatan makanan tersebut dibuka semula jika Perbadanan berpuas hati bahawa punca jangkitan telah dihapuskan.

(5) Pemegang lesen bagi petempatan makanan yang ditutup di bawah undang-undang kecil ini tidak berhak untuk menuntut apa-apa pampasan daripada Perbadanan.

Binatang adalah dilarang

29. (1) Tiada pemegang lesen boleh memelihara apa-apa binatang atau dengan pengetahuannya membenarkan apa-apa binatang memasuki petempatan makanannya.

(2) Mana-mana pemegang lesen yang melanggar perenggan (1) melakukan suatu kesalahan.

(3) Walau apa pun perenggan (1), pemegang lesen boleh menyimpan ikan dalam akuarium di dalam petempatan makanannya bagi tujuan penyediaan makanan atau hiasan dan hendaklah sentiasa menyenggara akuarium itu dalam keadaan baik dan bersih.

Tempat penyediaan makanan

30. (1) Semua makanan hendaklah disediakan di tempat yang dihaskan untuk penyediaan makanan dalam kawasan petempatan makanan itu.

(2) Seseorang pemegang lesen hendaklah, pada setiap masa, memastikan tempat penyediaan makanan sentiasa bersih.

(3) Mana-mana pemegang lesen yang melanggar perenggan (1) atau (2) melakukan suatu kesalahan.

Sinki dan kelengkapan sanitari

31. (1) Seseorang pemegang lesen hendaklah menyediakan sinki, kelengkapan sanitari dan aksesori yang mencukupi bagi maksud penyediaan makanan dan menyediakan kemudahan membasuh yang berasingan untuk membasuh perkakas dan kelengkapan yang digunakan.

(2) Mana-mana pemegang lesen yang melanggar perenggan (1) melakukan suatu kesalahan.

Bekalan air

32. (1) Seseorang pemegang lesen tidak boleh menggunakan mana-mana air selain air daripada bekalan air awam dan tidak boleh menggunakan air paip daripada mana-mana tandas bagi penyediaan makanan.

(2) Mana-mana pemegang lesen yang melanggar perenggan (1) melakukan suatu kesalahan.

Penyimpanan

33. (1) Stor hendaklah disediakan bagi penyimpanan bahan makanan, perkakas, alat kelengkapan dan pinggan mangkuk dan stor tersebut tidak boleh digunakan bagi apa-apa maksud yang lain dan hendaklah disenggara dalam keadaan baik dan bersih pada setiap masa.

(2) Almari, kabinet, rak atau tetingkat yang digunakan untuk penyimpanan hendaklah sentiasa disenggara supaya berada dalam keadaan yang bersih pada setiap masa.

(3) Semua bahan makanan, perkakas, alat kelengkapan dan pinggan mangkuk hendaklah disimpan atau diletakkan sekurang-kurangnya 20 sentimeter dari paras lantai.

(4) Mana-mana pemegang lesen yang melanggar undang-undang kecil ini melakukan suatu kesalahan.

Mengadakan bilik rehat dan lokar

34. (1) Perbadanan boleh, jika difikirkannya perlu, menghendaki seseorang pemegang lesen mengadakan bilik rehat dan apa-apa bilangan lokar yang mencukupi untuk pekerja lelaki dan perempuan secara berasingan.

(2) Mana-mana pemegang lesen yang tidak mematuhi perenggan (1) melakukan suatu kesalahan.

Ruang yang sesak dilarang

35. (1) Seseorang pemegang lesen hendaklah memastikan bahawa petempatan makanannya tidak sesak dengan apa-apa perabot, benda atau barang-barang yang berkaitan dengan aktiviti penyediaan makanannya yang mungkin menjejaskan keselamatan, kesihatan atau dalam keadaan yang boleh menyebabkan kacau ganggu kepada mana-mana orang yang berada dalam petempatan makanan itu.

(2) Jika Perbadanan berpendapat bahawa mana-mana petempatan makanan berada dalam keadaan sesak, Perbadanan boleh dengan notis secara bertulis mengarahkan pemegang lesen dalam tempoh yang dinyatakan dalam notis untuk menyusun semula perabot, benda atau barang yang berada dalam petempatan makanannya sehingga Perbadanan berpuas hati bahawa petempatan makanan itu tidak lagi berada dalam keadaan sesak.

(3) Mana-mana pemegang lesen yang tidak mematuhi notis yang dikeluarkan di bawah perenggan (2) melakukan suatu kesalahan.

(4) Walau apa pun perenggan (3), mana-mana pemegang lesen yang tidak mematuhi perenggan (1) melakukan suatu kesalahan.

Kacau ganggu

36. (1) Seseorang pemegang lesen tidak boleh, semasa pengendalian petempatan makanan, membuat atau menyebabkan atau membenarkan berlakunya apa-apa kacau ganggu.

(2) Mana-mana pemegang lesen yang melanggar perenggan (1) melakukan suatu kesalahan.

Waktu pengendalian petempatan makanan

37. (1) Perbadanan boleh mengarahkan suatu petempatan makanan dikendalikan dalam tempoh dan masa yang ditetapkan oleh Perbadanan dan pemegang lesen hendaklah mematuhi arahan itu.

(2) Perbadanan boleh mempertimbangkan sesuatu permohonan daripada pemegang lesen untuk melanjutkan tempoh dan masa yang telah ditetapkan oleh Perbadanan di bawah perenggan (1) setelah menerima permohonan secara bertulis daripada pemegang lesen.

(3) Walau apa pun perenggan (2), mana-mana pemegang lesen yang melanggar perenggan (1) melakukan suatu kesalahan.

Kuasa untuk menghendaki maklumat

38. (1) Bagi maksud mengesan punca dan mencegah merebaknya apa-apa jangkitan, Perbadanan boleh menghendaki pemegang lesen suatu petempatan makanan untuk memberi apa-apa maklumat atau mengemukakan untuk pemeriksaannya apa-apa dokumen, buku atau rekod berhubung dengan mana-mana orang yang diambil bekerja olehnya dalam petempatan makanan itu.

(2) Mana-mana pemegang lesen yang enggan memberi apa-apa maklumat atau mengemukakan apa-apa dokumen, buku atau rekod melakukan suatu kesalahan.

Kuasa untuk memasuki premis bagi tujuan pemeriksaan

39. Perbadanan boleh—

- (a) memasuki dan memeriksa mana-mana petempatan makanan atau suatu bangunan atau mana-mana bahagian suatu bangunan yang disyaki oleh Perbadanan dengan sebab yang munasabah digunakan bagi maksud untuk mengendalikan petempatan makanan yang lesen adalah dikehendaki di bawah Undang-Undang Kecil ini; atau
- (b) meminta daripada seseorang pemegang lesen apa-apa maklumat berkenaan dengan pengurusan petempatan makanan itu dan pemegang lesen atau pekerjanya hendaklah memberi apa-apa maklumat yang dikehendaki daripadanya.

Pengecualian

40. Perbadanan boleh, dengan atau tanpa syarat, mengecualikan mana-mana pemegang lesen daripada mana-mana peruntukan Undang-Undang Kecil ini.

Penalti

41. Mana-mana orang yang melanggar mana-mana peruntukan Undang-Undang Kecil ini melakukan suatu kesalahan dan boleh, apabila disabitkan, didenda tidak melebihi dua ribu ringgit atau dipenjarakan tidak melebihi satu tahun atau kedua-duanya, dan dalam hal suatu kesalahan yang berterusan, boleh didenda tidak melebihi dua ratus ringgit bagi tiap-tiap hari yang kesalahan itu berterusan selepas disabitkan.

Pembatalan dan peruntukan peralihan

42. (1) Undang-Undang Kecil Pelesenan Establisymen Makanan (Perbadanan Putrajaya) 1999 [*Sel. P.U. 10*] dibatalkan.

(2) Apa-apa lesen yang dikeluarkan atau kelulusan yang diberikan di bawah Undang-Undang Kecil yang dibatalkan sebelum Undang-Undang Kecil ini mula berkuat kuasa hendaklah terus berkuat kuasa sepenuhnya sehingga lesen itu habis tempoh, dipinda, digantung atau dibatalkan, atau kelulusan itu habis tempoh atau dibatalkan di bawah Undang-Undang Kecil yang dibatalkan, yang hanya bagi maksud itu Undang-Undang Kecil yang dibatalkan hendaklah terus berkuat kuasa dan berkesan sepenuhnya.

(3) Mana-mana prosiding yang belum selesai atau yang telah dimulakan di bawah Undang-Undang Kecil yang dibatalkan sebelum Undang-Undang Kecil ini mula berkuat kuasa hendaklah diteruskan dan diselesaikan di bawah Undang-Undang Kecil yang dibatalkan seolah-olah Undang-Undang Kecil ini tidak dibuat.

JADUAL

(undang-undang kecil 7)

FI LESEN

BIL.	JENIS AKTIVITI	FI LESEN TAHUNAN
1.	Restoran/kedai makan/gerai makan/kios makanan	RM3.00 bagi setiap meter persegi
2.	Menjual makanan/minuman (tanpa tempat makan)	RM3.00 bagi setiap meter persegi
3.	Katering makanan	RM3.00 bagi setiap meter persegi
4.	Kantin sekolah	RM100.00 bagi setiap lesen

Dibuat 15 Disember 2016
[PPj/U/GBL/20; PN(PU2)328A/XXIX]

DATUK SERI HAJI HASIM BIN HAJI ISMAIL
Presiden Perbadanan Putrajaya

Disahkan 15 Disember 2016
[KWP (S):24/907/88 Jld.8 (15); PN(PU2)328A/XXIX]

DATUK SERI TENGKU ADNAN BIN TENGKU MANSOR
Menteri Wilayah Persekutuan

LOCAL GOVERNMENT ACT 1976

LICENSING OF FOOD ESTABLISHMENTS (FEDERAL TERRITORY OF
PUTRAJAYA) BY-LAWS 2016

ARRANGEMENT OF BY-LAWS

PART I

PRELIMINARY

By-law

1. Citation and commencement
2. Interpretation

PART II

LICENSING

3. Licence required for food establishment
4. Application for a licence
5. Disqualification
6. Form of licence
7. Licence fee
8. Deposit
9. Replacement licence
10. Transfer of licence
11. Renewal of licence
12. Revocation of licence

PART III

SPECIAL REQUIREMENTS FOR EATING-HOUSES AND RESTAURANTS

13. Requirements for eating-houses and restaurants
14. Requirement to obtain *halal* certificate
15. Grease trap equipment
16. Internet facilities

By-law

17. Entertainment in eating-houses and restaurants
18. Prohibition of other businesses in eating-houses and restaurants
19. Prohibition of operating business outside eating-houses and restaurants
20. Preparation of food
21. Other requirements

PART IV

GENERAL PROVISIONS

22. Prohibitions
23. Medical examination and basic course in food preparation
24. Person prohibited from preparing food
25. Sanitary requirements
26. Maintenance of food establishment
27. Classification of food establishment
28. Closure of insanitary food establishment
29. Animals are prohibited
30. Place for preparation of food
31. Sinks and sanitary fittings
32. Water supply
33. Storage
34. Provision of restrooms and lockers
35. Crowded space is prohibited
36. Nuisance
37. Operating hours for food establishment
38. Power to require information
39. Power to enter premise for inspection purpose
40. Exemption
41. Penalty
42. Revocation and transitional provisions

SCHEDULE

LOCAL GOVERNMENT ACT 1976

LICENSING OF FOOD ESTABLISHMENTS (FEDERAL TERRITORY OF
PUTRAJAYA) BY-LAWS 2016

IN exercise of the powers conferred by paragraph 73(1)(c) of the Local Government Act 1976 [*Act 171*], as modified by the Federal Territory of Putrajaya (Modification of the Local Government Act 1976) Order 2002 [*P.U. (A) 142/2002*], the Perbadanan Putrajaya makes, and pursuant to section 103 of the said Act, the Minister confirms, the following by-laws:

PART I

PRELIMINARY

Citation and commencement

1. (1) These by-laws may be cited as the **Licensing of Food Establishments (Federal Territory of Putrajaya) By-laws 2016**.

(2) These By-laws come into operation on 1 January 2017.

Interpretation

2. In these By-laws, unless the context otherwise requires—

“sullage water” means water generated from human daily use from washing, cooking, bathing and such other uses;

“grease trap equipment” means an equipment used as a filter of solid waste and grease in the sullage water disposal system;

“licence fee” means the prescribed payment rate for a licence issued under these By-laws as specified in the Schedule;

“fish” means aquatic life living in water that can be eaten and includes any other aquatic life for human consumption;

“category card” means a category card issued under by-law 27;

“food” includes every article manufactured, sold or represented for use as food or drink for human consumption or which is used in the composition, preparation and preservation of any food or drink for human consumption and includes confectionary, chewing substances and any ingredient of such food, drink, confectionary or chewing substances;

“licensee” means any person to whom a food establishment licence is issued under these By-laws;

“food preparation” or “preparing food” includes handling, serving or selling food;

“Perbadanan” means the Perbadanan Putrajaya established under section 3 of the Perbadanan Putrajaya Act 1995 [Act 536];

“food establishment” means a building or any part of a building where food for human consumption is processed, prepared, stored, served or sold for the purpose of business;

PART II

LICENSING

Licence required for food establishment

3. (1) Any person may use a building or any part of a building as a food establishment when a planning approval, if necessary, for that purpose has been obtained under the relevant planning law and a food establishment licence has been issued pertaining to the building or any part of the building by the Perbadanan under these By-laws.

(2) Any person who contravenes paragraph (1) commits an offence.

Application for a licence

4. (1) Subject to by-law 3, an application for a licence under these By-laws shall be made in such form and manner as determined by the Perbadanan.

(2) The Perbadanan may approve or not approve an application for a licence under these By-laws.

(3) The Perbadanan may, if it thinks necessary, require any applicant to attend in person and on behalf of a corporation or firm or a representative authorised by the corporation or firm to attend to furnish any document or further information regarding an application for a licence.

(4) A licence issued under these By-laws shall be subject to—

(a) the licence period as determined by the Perbadanan;

(b) the suitability and the size of the building intended to be used for operating the proposed food establishment;

(c) the provisions of these By-laws, conditions and restrictions imposed by the Perbadanan and by any relevant authorities;

(d) payment of deposit as provided in by-law 8;

- (e) payment of a licence fee as prescribed in the Schedule;
- (f) if the Perbadanan thinks necessary, the determination of the number of tables and chairs to be used in the proposed food establishment; and
- (g) any other requirements under any relevant laws.

(5) The Perbadanan may, from time to time and while a licence is still in force, impose any additional conditions on the licence or amend or revoke any condition imposed on the licence.

(6) A written notice shall be given to the licensee before the Perbadanan makes any decision under paragraph (5).

Disqualification

5. Notwithstanding by-law 4, no licence shall be issued under these By-laws to any person—

- (a) under the age of eighteen years old; or
- (b) if the building proposed by him, in the opinion of the Perbadanan, is not suitable to be used as a food establishment or the proposed building is located in an area which is not suitable for operating the proposed food establishment.

Form of licence

6. A licence issued under these By-laws shall be in any form as may be determined by the Perbadanan.

Licence fee

7. (1) The licence fee payable for the issuance of a licence under these By-laws is as prescribed in the Schedule.

(2) The Perbadanan may exempt any licensee from the liability of paying the whole or any part of the licence fee.

(3) The licence fee paid under paragraph (1) shall not be refundable.

Deposit

8. (1) The Perbadanan may require any person to whom a licence is issued to pay a deposit of an amount of money not exceeding fifty thousand ringgit to ensure that the provisions of the Act, By-laws and the conditions or restrictions of the licence are observed.

(2) Notwithstanding paragraph (1), the Perbadanan may exempt any licensee from the liability of paying the whole or any part of the deposit.

(3) If there is a breach of any of the provisions of the Act, By-laws, conditions or restrictions of the licence, the Perbadanan shall give a notice to the licensee within the time specified in the notice to give representation as to why his deposit shall not be forfeited.

(4) The Perbadanan may, after considering the representation given by the licensee or if the licensee fails to make a representation, decides either to forfeit the whole or part of the deposit.

(5) Subject to paragraph (4), the Perbadanan may require the licensee to replenish the whole or part of the deposit that has been forfeited.

(6) The deposit paid shall, unless forfeited, be refunded to the licensee without any adjustment for interest on the amount deposited under paragraph (1) after the licensee has ceased operating the food establishment.

(7) A licensee shall inform the Perbadanan if he has ceased operating a food establishment.

(8) For the purpose of paragraph (7), the licensee shall apply to the Perbadanan within thirty days from the date he has ceased operating the food establishment for his deposit to be refunded.

(9) If the licensee does not apply for his deposit to be refunded or the deposit is not claimed within the period specified under paragraph (8), the deposit shall be forfeited and shall be paid into the Perbadanan Putrajaya Fund and shall form part of the revenue of the fund.

Replacement licence

9. If the Perbadanan is satisfied that a valid licence issued under these By-laws is lost, defaced or damaged, the Perbadanan may issue a replacement licence.

Transfer of licence

10. (1) A licensee may submit an application to transfer the licence to any party in such form as determined by the Perbadanan and the Perbadanan may approve or refuse such application.

(2) The fee for the transfer of the licence shall be twenty five ringgit.

(3) Notwithstanding paragraph (1), if there is a change of entity or change of name in the entity, the licensee shall forward a copy of the certification of the change from the Companies Commission of Malaysia.

Renewal of licence

11. (1) A licence issued under these By-laws shall not be renewed as a right and an application for renewal of a licence shall be deemed as an application for a licence.

(2) An application for renewal of a licence shall be made within sixty days before the expiry of the licence and shall be made in such form and manner as may be determined by the Perbadanan.

(3) The Perbadanan may, if it thinks necessary, require any applicant to attend in person or on behalf of a corporation or firm or a representative authorised by the corporation or firm to attend to furnish any document or further information regarding an application to renew a licence.

(4) The Perbadanan may renew or not renew a licence and shall inform the applicant of its decision in writing or by any other manner as may be determined by the Perbadanan and to refund the deposit to the applicant subject to paragraph 8(9).

(5) A licence if renewed under paragraph (4) shall be subject to—

(a) the licence period as determined by the Perbadanan;

(b) payment of a licence fee as prescribed in the Schedule; and

(c) the provisions of these By-laws, conditions and restrictions imposed by the Perbadanan and by any relevant authorities.

(6) No further deposit need to be given by the licensee if his licence is renewed.

(7) If the Perbadanan thinks necessary, a licence for an eating-house and restaurant is subject to by-law 13 before it is renewed under this by-law.

(8) The Perbadanan shall not be responsible to pay any compensation to the licensee if the licence is not renewed under paragraph (4).

Revocation of licence

12. (1) The Perbadanan may revoke a licence issued under by-law 4 if it is satisfied that—

(a) the licensee has contravened any provisions of the Act, By-laws, conditions or restrictions of the licence;

(b) the licensee, either in relation to the application of a licence or at any time after a licence is issued, has submitted to the Perbadanan a document or declaration which is false, confusing or not accurate;

(c) the licensee has not operated the licensed food establishment for a consecutive period of three months without informing the Perbadanan; or

(d) a winding up order or bankruptcy order was made against the licensee or a resolution for voluntary winding up has been approved.

(2) The revocation of a licence under paragraph (1) may be made by the Perbadanan without any payment of compensation to the licensee and the Perbadanan may forfeit the whole deposit paid under by-law 8.

(3) Before a licence is revoked, the Perbadanan shall give a notice in writing to the licensee requiring him to make a representation within the period as specified in the notice as to why his licence shall not be revoked.

(4) After the expiry of the period specified in the notice under paragraph (3) and after considering the licensee's representation or if the licensee fails to make a representation, the Perbadanan shall proceed to consider such matter and inform his decision in a written notice to the licensee.

(5) If the Perbadanan decides to revoke the licence, the revocation of the licence shall take effect on the date specified in the notice served to the licensee.

(6) Any licensee who operates a food establishment after his licence is revoked under paragraph (5) commits an offence.

PART III

SPECIAL REQUIREMENTS FOR EATING-HOUSES AND RESTAURANTS

Requirements for eating-houses and restaurants

13. (1) If an application for a food establishment licence for an eating-house and restaurant is approved, but before such licence for that purpose is issued under by-law 4 or before the licence is renewed under by-law 11, the applicant shall, if the Perbadanan thinks necessary, comply with the following requirements:

(a) obtain a *halal* certificate as provided under by-law 14;

(b) install a grease trap equipment according to the specification determined by the Perbadanan as provided under by-law 15; and

(c) install internet facilities in the eating-house and restaurant as provided under by-law 16.

(2) If the applicant fails to comply with the requirements under paragraph (1), a licence under by-law 4 shall not be issued or the licence shall not be renewed under by-law 11.

(3) The Perbadanan shall not be responsible to pay for any compensation to the applicant if the licence not issued under by-law 4 or the licence is not renewed under by-law 11 due to the failure of the applicant to comply with requirements under paragraph (1).

Requirement to obtain *halal* certificate

14. Any eating-house and restaurant which prepares food which is consumable by Muslims, shall obtain a *halal* certificate from the Malaysian Department of Islamic Development (JAKIM) or from any other relevant authority and shall be subject to the laws relevant to it.

Grease trap equipment

15. (1) Any eating-house and restaurant shall provide and install a grease trap equipment in accordance with the specifications determined by the Perbadanan and ensure the sullage water from every sink in the eating-house or restaurant is channelled through the grease trap equipment.

(2) Waste water from the grease trap equipment shall be channelled through a tunnel which has a direct connection into the sewerage system, septic tank or into any sewerage treatment system.

(3) All trapped solid waste and oil in the grease trap equipment shall be disposed of in the manner determined by the Perbadanan.

(4) The licensee shall maintain or cause to be maintained the grease trap equipment in the manner determined by the Perbadanan.

(5) Any licensee who fails to comply with this by-law commits an offence.

Internet facilities

16. (1) Any eating-house and restaurant which the Perbadanan thinks suitable, shall provide internet facilities subject to the conditions and restrictions as may be determined by the Perbadanan.

(2) Any licensee who fails to comply with paragraph (1) commits an offence.

Entertainment in eating-houses and restaurants

17. Any licensee licensed under these By-laws who provides entertainment in an eating-house and restaurant shall apply for an entertainment licence under the laws relevant to it.

Prohibition of other businesses in eating-houses and restaurants

18. (1) Notwithstanding by-law 17, no other business activities can be allowed in any eating-house or restaurant.

(2) Any licensee who contravenes paragraph (1) commits an offence.

Prohibition of operating business outside eating-houses and restaurants

19. (1) A licensee is not allowed to operate his business activities outside his licensed eating-house and restaurant unless with the approval of the Perbadanan.

(2) The licensee may apply for the Perbadanan's approval to operate his business activities outside the licensed eating-house and restaurant.

(3) The Perbadanan may approve or not approve an application under paragraph (1).

(4) An approval given by the Perbadanan under paragraph (3) shall be subject to any payment of fees as may be determined by the Perbadanan and conditions or restrictions imposed by the Perbadanan.

(5) Any licensee who contravenes paragraph (1) commits an offence.

Preparation of food

20. (1) In any eating-house and restaurant where both *halal* food and non-*halal* food are prepared and served, the licensee shall—

(a) wash and store any food and utensils used to prepare *halal* food and non-*halal* food in separate places; and

(b) use any separate set of utensils for preparing such *halal* food and non-*halal* food.

(2) The licensee shall ensure that any utensil used to prepare such non-*halal* food is taken from and used only in the place where non-*halal* food is prepared.

(3) If non-*halal* food is prepared in the eating-house and restaurant, the licensee shall at all times display a notice stating “Non-*Halal* Food Only” at any conspicuous part in that eating-house and restaurant.

(4) For the purpose of this by-law, “*halal* food” shall have the same meaning as defined in the Trade Descriptions (Definition of Halal) Order 2011 [P.U. (A) 430/2011].

(5) Any licensee who contravenes this by-law commits an offence.

Other requirements

21. (1) Every eating-house and restaurant licensee shall comply with the following requirements:

- (a) the eating areas for customers and the places where the food is served shall not be used for any other purpose other than as eating areas or as places to serve food;
- (b) the tables and counters used for processing and preparing food shall be made from suitable and easily cleaned materials or as approved by the Perbadanan;
- (c) the floors and the walls of the eating areas or the places where food is served shall be made from suitable and easily cleaned materials or as approved by the Perbadanan;
- (d) sinks are to be provided according to the number determined by the Perbadanan for the use of customers and the sinks shall be maintained in a clean and good condition at all times;
- (e) toilets are to be provided according to the number determined by the Perbadanan and the toilets shall be maintained in a clean and good condition at all times;
- (f) the toilet walls shall be installed with suitable and easily cleaned materials or as approved by the Perbadanan;
- (g) every toilet shall be equipped with a water tap or a rubber pipe for cleaning purposes;
- (h) every toilet at all times shall be equipped with toilet paper, detergent, fragrance or air fragrance, dustbin, electric hand dryer, rolled towel, clean towel or tissue paper;
- (i) the toilet floor is clean and dry at all times;
- (j) every toilet shall have sufficient lighting and ventilation;
- (k) the toilet is open for public use during business hours;
- (l) the size of the kitchen shall be built in accordance with the specifications as determined by the Perbadanan and the walls shall be made from suitable and easily cleaned materials or as approved by the Perbadanan;
- (m) materials used for the preparation of food, utensils, cutlery or containers used in relation to the food establishment shall not be placed or washed on the floor except in the area which is reserved for washing which is at least 0.45 metre high from the floor level in the kitchen area; and
- (n) no cooked food for sale can be placed on the floor in any part of the eating-house and restaurant.

(2) Any licensee who fails to comply with paragraph (1) commits an offence.

PART IV

GENERAL PROVISIONS

Prohibitions

22. (1) No licensee shall—

- (a) employ any person who is under the age of eighteen years old;
- (b) employ any foreigner without a valid work permit to work in his food establishment;
- (c) allow any gambling or immoral activities or allow any conduct which will cause nuisance, disturbance, injury or noisiness to the residents within the surrounding area of his food establishment; and
- (d) operates other activities in his food establishment other than the food preparation activities as specified in his licence.

(2) Any licensee who contravenes paragraph (1) commits an offence.

Medical examination and basic course in food preparation

23. (1) Any person who is involved in food preparation in any food establishment shall—

- (a) undergo a medical examination as the Perbadanan may direct;
- (b) be inoculated against any infectious diseases; and
- (c) attend a basic course for food preparation recognized by the Ministry of Health Malaysia.

(2) The medical examination and inoculation against any infectious diseases shall be carried out by a medical or health officer registered under the Medical Act 1971 [Act 50].

(3) A licensee shall—

- (a) comply with the requirements of paragraph (1) if the licensee himself is involved in food preparation in any food establishment; and
- (b) ensure his employees involved in food preparation comply with the requirements of paragraph (1).

(4) Any licensee who fails to comply with paragraph (3) commits an offence.

(5) Notwithstanding paragraph (1), any person who is involved in food preparation in any food establishment may be directed by the Perbadanan at any time to—

- (a) undergo a medical examination;
- (b) be inoculated against any infectious diseases; and
- (c) attend a basic course relating to food preparation.

(6) Any person who fails to comply with paragraph (5) commits an offence.

Person prohibited from preparing food

24. (1) Any person who is suffering or carrying any infectious disease shall not be involved in food preparation in any food establishment.

(2) Any person who contravenes paragraph (1) commits an offence.

Sanitary requirements

25. (1) A licensee of any food establishment shall—

- (a) cause and ensure all refuse to be collected and packed into plastic bags and placed in covered receptacles provided for that purpose, and shall cause all such receptacles to be emptied and cleaned as frequently as may be necessary to keep the food establishment clean and tidy at all times;
- (b) cause the floors and the walls of the food establishment to be maintained and kept in a clean condition at all times;
- (c) take necessary measures to keep the food establishment free from rodent, fly, insect or vermin infestations;
- (d) ensure the food and drinks displayed for sale shall be in a clean condition and covered with a food cover at all times;
- (e) use only containers or packing materials as determined or permitted by the Perbadanan to pack food for sale;
- (f) not pack food for customers with unclean paper or paper with writing on it or printed paper or with material which may contaminate the food; and
- (g) maintain or cause to be maintained every part of the food establishment, including its fittings or fixtures, so as to be in a state of cleanliness and in good condition at all times.

(2) Any licensee who contravenes paragraph (1) commits an offence.

Maintenance of food establishment

26. (1) A licensee shall maintain his food establishment and the equipment used in his food establishment so as to be in a state of cleanliness and in good working order at all times.

(2) Any licensee who contravenes paragraph (1) commits an offence.

(3) A licensee shall paint or repaint his food establishment or any part of it at any time as may be directed by the Perbadanan.

Classification of food establishment

27. (1) The Perbadanan may, at any time, assess and classify any food establishment according to Grade A, B or C based on the sanitation of the premises and hygiene in respect of food, food handlers and practices of food handlings:

Provided that nothing in this by-law shall be construed as to preclude any licensee from the liability of prosecution.

(2) Upon determination of assessment and classification, the Perbadanan shall issue to the licensee a category card in such form as determined by the Perbadanan showing the grade the food establishment is classified.

(3) The Perbadanan may, at any time, revise any grade in any category card in which case a new category card shall be issued to the licensee.

(4) The licensee shall display the category card in a conspicuous place in the food establishment.

(5) No licensee shall remove, deface or damage, or cause or allow to be removed, defaced or damaged a category card.

(6) Any licensee who contravenes paragraph (4) or (5) commits an offence.

Closure of insanitary food establishment

28. (1) The Perbadanan may in writing order the closure forthwith of any food establishment if the Perbadanan is of the opinion that such food establishment is suspected of being a source of infection or is likely to become a source of infection and the licensee who fails to comply with such order commits an offence.

(2) The Perbadanan may take any necessary steps to close the food establishment if the licensee fails to comply with the order issued under paragraph (1).

(3) Any licensee who continues to operate a food establishment which is closed under paragraphs (1) and (2) commits an offence.

(4) The Perbadanan may, after due inquiry, allow the food establishment to be reopened if the Perbadanan is satisfied that the source of infection has been eliminated.

(5) The licensee for the food establishment which is closed under this by-law shall not be entitled to claim any compensation from the Perbadanan.

Animals are prohibited

29. (1) No licensee shall keep any animal or knowingly permit any animal to enter his food establishment.

(2) Any licensee who contravenes paragraph (1) commits an offence.

(3) Notwithstanding paragraph (1), the licensee may keep fish in an aquarium in his food establishment for the purpose of preparation of food or for display and shall maintain the aquarium in a good and clean condition.

Place for preparation of food

30. (1) All food shall be prepared in a designated place for food preparation within the area of a food establishment.

(2) A licensee shall, at all times, ensure the place for preparation of food is always clean.

(3) Any licensee who contravenes paragraph (1) or (2) commits an offence.

Sinks and sanitary fittings

31. (1) A licensee shall provide sufficient sinks, sanitary fittings and accessories for the purpose of food preparation and to provide separate washing facilities for washing appliances and equipment used.

(2) Any licensee who contravenes paragraph (1) commits an offence.

Water supply

32. (1) A licensee shall not use water other than water from the public water supply and shall not use tap water from any toilet for food preparation.

(2) Any licensee who contravenes paragraph (1) commits an offence.

Storage

33. (1) A store shall be provided for the storage of foodstuffs, utensils, equipment and crockery and such store shall not be used for any other purpose and shall be maintained to be in a good and clean condition at all times.

(2) Cupboards, cabinets, racks or shelves used for storage shall be maintained to be in a clean condition at all times.

(3) All foodstuffs, utensils, equipment and crockery shall be stored or placed at least 20 centimetres above the floor level.

(4) Any licensee who contravenes this by-law commits an offence.

Provision of restrooms and lockers

34. (1) The Perbadanan may, if it thinks necessary, require a licensee to provide restrooms and a number of lockers for male and female workers separately.

(2) Any licensee who fails to comply with paragraph (1) commits an offence.

Crowded space is prohibited

35. (1) A licensee shall ensure that his food establishment is not crowded with any furniture, things or other goods related to his food preparation activities which may affect the safety, health or in a situation that may cause nuisance to any person in the food establishment.

(2) If in the opinion of the Perbadanan any food establishment is in a crowded situation, the Perbadanan may by a notice in writing direct the licensee within the period specified in the notice to rearrange the furniture, things or goods within his food establishment until the Perbadanan is satisfied that the food establishment is no longer in a crowded situation.

(3) Any licensee who fails to comply with the notice issued under paragraph (2) commits an offence.

(4) Notwithstanding paragraph (3), any licensee who fails to comply with paragraph (1) commits an offence.

Nuisance

36. (1) A licensee shall not, during the operation of a food establishment, create or cause or allow any nuisance to occur.

(2) Any licensee who contravenes paragraph (1) commits an offence.

Operating hours for food establishment

37. (1) The Perbadanan may direct a food establishment to be operated within the period and time specified by the Perbadanan and the licensee shall comply with such direction.

(2) The Perbadanan may consider an application from the licensee to extend the period and time specified by the Perbadanan under paragraph (1) upon receiving an application in writing from the licensee.

(3) Notwithstanding paragraph (2), any licensee who contravenes paragraph (1) commits an offence.

Power to require information

38. (1) For the purpose of tracing the source and preventing the spread of any infection, the Perbadanan may require a licensee of a food establishment to furnish any information or produce for his inspection any document, book or record pertaining to any person employed by him.

(2) Any licensee who refuses to give any information or produce any document, book or record commits an offence.

Power to enter premise for inspection purpose

39. The Perbadanan may—

(a) enter and inspect any food establishment or a building or any part of a building which the Perbadanan suspects with reasonable cause is being used to operate a food establishment for which a licence is required under these By-laws; or

(b) request from a licensee any information regarding the management of the food establishment and the licensee or his employee shall provide any information required from him.

Exemption

40. The Perbadanan may, conditionally or unconditionally, exempt any licensee from any provision of these By-laws.

Penalty

41. Any person who contravenes any provision of these By-laws commits an offence and shall, upon conviction, be liable to a fine not exceeding two thousand ringgit or to imprisonment for a term not exceeding one year or to both, and in the case of a continuing offence, to a fine not exceeding two hundred ringgit for each day during which the offence is continued after conviction.

Revocation and transitional provisions

42. (1) The Licensing of Food Establishments (Perbadanan Putrajaya) By-Laws 1999 [*Sel. P.U. 10*] is revoked.

(2) Any licence issued or approval granted under the revoked By-laws before the coming into operation of these By-laws shall continue in full force until the licence expires, is amended, suspended or cancelled, or the approval expires or revoked under the revoked By-laws, for which purpose only the revoked By-laws shall continue to be in full force and effect.

(3) Any proceedings pending or commenced under the revoked By-laws before the coming into operation of these By-laws shall be continued and concluded under the revoked By-laws as if these By-laws has not been made.

SCHEDULE

[*by-law 7*]

LICENCE FEE

NO.	TYPES OF ACTIVITIES	ANNUAL LICENCE FEE
1.	Restaurant/eating-house/food stall/food kiosk	RM3.00 for every square metre
2.	Selling food/drinks (without eating place)	RM3.00 for every square metre
3.	Food catering	RM3.00 for every square metre
4.	School canteen	RM100.00 per licence

Made 15 December 2016
[PPj/U/GBL/20; PN(PU2)328A/XXIX]

DATUK SERI HAJI HASIM BIN HAJI ISMAIL
President of Perbadanan Putrajaya

Confirmed 15 December 2016
[KWP (S):24/907/88 Jld.8 (15); PN(PU2)328A/XXIX]

DATUK SERI TENGKU ADNAN BIN TENGKU MANSOR
Minister of Federal Territories

P.U. (A) 363.

AKTA KERAJAAN TEMPATAN 1976

**UNDANG-UNDANG KECIL PELESENAN PETEMPATAN MAKANAN
(WILAYAH PERSEKUTUAN LABUAN) 2016**

—————
SUSUNAN UNDANG-UNDANG KECIL
—————

BAHAGIAN I

PERMULAAN

Undang-
undang
kecil

1. Nama dan permulaan kuat kuasa
2. Tafsiran

BAHAGIAN II

PELESENAN

3. Lesen diperlukan bagi petempatan makanan
4. Permohonan bagi lesen
5. Ketidaklayakan
6. Bentuk lesen
7. Fi lesen
8. Deposit
9. Lesen gantian
10. Pindah milik lesen
11. Pembaharuan lesen
12. Pembatalan lesen

BAHAGIAN III

KEHENDAK KHAS BAGI KEDAI MAKAN DAN RESTORAN

13. Kehendak bagi kedai makan dan restoran
14. Keperluan mendapatkan sijil halal
15. Alat perangkap minyak

Undang-
undang
kecil

16. Kemudahan internet
17. Hiburan di kedai makan dan restoran
18. Larangan perniagaan lain dalam kedai makan dan restoran
19. Larangan menjalankan perniagaan di luar kedai makan dan restoran
20. Penyediaan makanan
21. Kehendak yang lain

BAHAGIAN IV

PERUNTUKAN AM

22. Larangan
23. Pemeriksaan kesihatan dan kursus asas penyediaan makanan
24. Orang yang dilarang menyediakan makanan
25. Kehendak kebersihan
26. Penyenggaraan petempatan makanan
27. Pengelasan petempatan makanan
28. Penutupan petempatan makanan yang tidak bersih
29. Binatang adalah dilarang
30. Tempat penyediaan makanan
31. Sinki dan kelengkapan sanitari
32. Bekalan air
33. Penyimpanan
34. Mengadakan bilik rehat dan lokar
35. Ruang yang sesak dilarang
36. Kacau ganggu
37. Waktu pengendalian petempatan makanan
38. Kuasa untuk menghendaki maklumat
39. Kuasa untuk memasuki premis bagi tujuan pemeriksaan
40. Pengecualian
41. Penalti
42. Pembatalan dan peruntukan peralihan

JADUAL

AKTA KERAJAAN TEMPATAN 1976

UNDANG-UNDANG KECIL PELESENAN PETEMPATAN MAKANAN
(WILAYAH PERSEKUTUAN LABUAN) 2016

PADA menjalankan kuasa yang diberikan oleh perenggan 73(1)(c) Akta Kerajaan Tempatan 1976 [*Akta 171*] (sebagaimana yang diperluas dan diubah suai oleh Perintah Wilayah Persekutuan Labuan (Pemerluasan dan Ubah Suaian Akta Kerajaan Tempatan 1976) 2010 [*P.U. (A) 439/2010*]), Perbadanan Labuan membuat, dan menurut seksyen 103 Akta, Menteri mengesahkan, undang-undang kecil yang berikut:

BAHAGIAN I

PERMULAAN

Nama dan permulaan kuat kuasa

1. (1) Undang-undang kecil ini bolehlah dinamakan **Undang-Undang Kecil Pelesenan Petempatan Makanan (Wilayah Persekutuan Labuan) 2016**.

(2) Undang-Undang Kecil ini mula berkuat kuasa pada 1 Januari 2017.

Tafsiran

2. Dalam Undang-Undang Kecil ini, melainkan jika konteksnya menghendaki makna yang lain—

“air limbah” ertinya air hasil daripada kegunaan harian manusia daripada mencuci, memasak, untuk mandi dan lain-lain kegunaan seumpamanya;

“alat perangkap minyak” ertinya suatu alat yang digunakan sebagai penapis sisa pepejal dan minyak di dalam sistem pelupusan air limbah;

“fi lesen” ertinya kadar bayaran yang ditetapkan bagi sesuatu lesen yang dikeluarkan di bawah Undang-Undang Kecil ini sebagaimana yang dinyatakan dalam Jadual;

“ikan” ertinya binatang yang boleh dimakan yang hidup di dalam air dan termasuklah apa-apa hidupan air lain yang boleh dimakan oleh manusia;

“kad kategori” ertinya kad kategori yang dikeluarkan di bawah undang-undang kecil 27;

“makanan” termasuklah tiap-tiap barang yang dikilangkan, dijual atau digambarkan untuk digunakan sebagai makanan atau minuman bagi kegunaan manusia atau yang diguna di dalam komposisi, penyediaan dan pengawetan mana-mana makanan atau minuman bagi kegunaan manusia dan termasuklah konfeksi, bahan kunyahan dan apa-apa bahan bagi makanan, minuman, konfeksi atau bahan kunyahan itu;

“pemegang lesen” ertinya mana-mana orang yang kepadanya lesen petempatan makanan dikeluarkan di bawah Undang-Undang Kecil ini;

“penyediaan makanan” atau “menyediakan makanan” termasuklah mengendalikan, menghidang atau menjual makanan;

“Perbadanan” ertinya Perbadanan Labuan yang ditubuhkan di bawah seksyen 3 Akta Perbadanan Labuan 2001 [*Akta 609*];

“petempatan makanan” ertinya bangunan atau mana-mana bahagian bangunan di mana makanan untuk dimakan oleh manusia diproses, disedia, disimpan, dihidang, atau dijual bagi maksud perniagaan.

BAHAGIAN II

PELESENAN

Lesen diperlukan bagi petempatan makanan

3. (1) Mana-mana orang boleh menggunakan sesuatu bangunan atau mana-mana bahagian bangunan sebagai petempatan makanan apabila suatu kebenaran perancangan, jika perlu, bagi maksud tersebut telah diperolehi di bawah undang-undang perancangan yang berkaitan dan suatu lesen petempatan makanan dikeluarkan berkaitan dengan bangunan itu atau mana-mana bahagian bangunan itu oleh Perbadanan di bawah Undang-Undang Kecil ini.

(2) Mana-mana orang yang melanggar perenggan (1) melakukan suatu kesalahan.

Permohonan bagi lesen

4. (1) Tertakluk kepada undang-undang kecil 3, sesuatu permohonan bagi suatu lesen di bawah Undang-Undang Kecil ini hendaklah dibuat dalam apa-apa bentuk dan cara sebagaimana yang ditentukan oleh Perbadanan.

(2) Perbadanan boleh meluluskan atau tidak meluluskan sesuatu permohonan bagi suatu lesen di bawah Undang-Undang Kecil ini.

(3) Perbadanan boleh, jika difikirkannya perlu, menghendaki mana-mana pemohon untuk hadir sendiri dan bagi pihak sesuatu perbadanan atau firma atau seorang wakil yang diberi kuasa oleh perbadanan atau firma tersebut untuk hadir bagi memberi apa-apa dokumen atau maklumat lanjut berkaitan dengan sesuatu permohonan bagi suatu lesen.

(4) Suatu lesen yang dikeluarkan di bawah Undang-Undang Kecil ini adalah tertakluk kepada—

(a) tempoh lesen sebagaimana yang ditentukan oleh Perbadanan;

(b) kesesuaian dan saiz bangunan yang akan digunakan untuk mengendalikan petempatan makanan yang dicadangkan;

- (c) peruntukan Undang-Undang Kecil ini, syarat dan sekatan yang dikenakan oleh Perbadanan dan oleh mana-mana pihak berkuasa yang berkenaan;
- (d) bayaran deposit sebagaimana yang diperuntukkan dalam undang-undang kecil 8;
- (e) bayaran fi lesen sebagaimana yang ditetapkan dalam Jadual;
- (f) jika Perbadanan fikirkan perlu, menentukan bilangan unit meja dan kerusi untuk digunakan di petempatan makanan yang dicadangkan; dan
- (g) apa-apa kehendak yang lain di bawah mana-mana undang-undang yang berkaitan.

(5) Perbadanan boleh, dari semasa ke semasa dan semasa sesuatu lesen masih berkuat kuasa, mengenakan apa-apa syarat tambahan ke atas lesen itu atau mengubah atau membatalkan apa-apa syarat yang dikenakan ke atas lesen itu.

(6) Suatu notis bertulis hendaklah diberikan kepada pemegang lesen sebelum Perbadanan membuat apa-apa keputusan di bawah perenggan (5).

Ketidaklayakan

5. Walau apa pun undang-undang kecil 4, tiada lesen boleh dikeluarkan di bawah Undang-Undang Kecil ini kepada mana-mana orang yang—

- (a) berumur di bawah lapan belas tahun; atau
- (b) jika bangunan yang dicadangkan olehnya, pada pendapat Perbadanan, tidak sesuai untuk digunakan sebagai petempatan makanan atau bangunan yang dicadangkan terletak dalam kawasan yang tidak sesuai untuk mengendalikannya petempatan makanan yang dicadangkan.

Bentuk lesen

6. Suatu lesen yang dikeluarkan di bawah Undang-Undang Kecil ini hendaklah dalam apa-apa bentuk sebagaimana yang ditentukan oleh Perbadanan.

Fi lesen

7. (1) Fi lesen yang kena dibayar bagi pengeluaran suatu lesen di bawah Undang-Undang Kecil ini adalah sebagaimana yang dinyatakan dalam Jadual.

(2) Perbadanan boleh mengecualikan mana-mana pemegang lesen daripada tanggungan untuk membayar kesemua atau mana-mana bahagian daripada fi lesen.

(3) Fi lesen yang dibayar di bawah perenggan (1) tidak boleh dibayar balik.

Deposit

8. (1) Perbadanan boleh menghendaki mana-mana orang yang kepadanya lesen telah dikeluarkan untuk membayar deposit sejumlah wang yang tidak melebihi lima puluh ribu ringgit untuk memastikan bahawa peruntukan Akta, Undang-Undang Kecil, syarat atau sekatan lesen dipatuhi.

(2) Walau apa pun perenggan (1), Perbadanan boleh mengecualikan mana-mana pemegang lesen daripada tanggungan untuk membayar keseluruhan atau sebahagian deposit.

(3) Sekiranya terdapat pelanggaran mana-mana peruntukan Akta, Undang-Undang Kecil, syarat atau sekatan lesen, Perbadanan hendaklah memberi notis kepada pemegang lesen dalam tempoh yang ditetapkan dalam notis untuk memberi representasi kenapa depositnya tidak boleh dilucuthakkan.

(4) Perbadanan boleh, setelah mempertimbangkan representasi yang dikemukakan oleh pemegang lesen atau jika pemegang lesen gagal membuat representasi, memutuskan sama ada untuk melucuthakkan keseluruhan atau sebahagian deposit.

(5) Tertakluk kepada perenggan (4), Perbadanan boleh menghendaki pemegang lesen untuk menggantikan keseluruhan atau sebahagian deposit yang telah dilucuthakkan.

(6) Deposit yang dibayar hendaklah, melainkan jika dilucuthakkan, dibayar balik kepada pemegang lesen tanpa apa-apa palarasan bagi faedah atas amaun yang diberikan di bawah perenggan (1) selepas pemegang lesen berhenti mengendalikan petempatan makanan itu.

(7) Seseorang pemegang lesen hendaklah memaklumkan kepada Perbadanan jika dia telah berhenti mengendalikan petempatan makanan itu.

(8) Bagi maksud perenggan (7), pemegang lesen hendaklah memohon kepada Perbadanan dalam tempoh tiga puluh hari dari tarikh dia berhenti mengendalikan petempatan makanan itu untuk depositnya dibayar balik.

(9) Sekiranya pemegang lesen tidak memohon untuk depositnya dibayar balik atau depositnya tidak dituntut dalam tempoh yang dinyatakan di bawah perenggan (8), deposit itu hendaklah dilucuthakkan dan hendaklah dibayar ke dalam Kumpulan Wang Perbadanan Labuan dan hendaklah menjadi sebahagian daripada hasil kumpulan wang itu.

Lesen gantian

9. Jika Perbadanan berpuas hati bahawa suatu lesen yang sah yang dikeluarkan di bawah Undang-Undang Kecil ini hilang, cacat atau rosak, Perbadanan boleh mengeluarkan lesen gantian.

Pindah milik lesen

10. (1) Pemegang lesen boleh mengemukakan permohonan untuk memindah milik lesen kepada mana-mana pihak dengan apa-apa bentuk sebagaimana yang ditentukan oleh Perbadanan dan Perbadanan boleh meluluskan atau menolak permohonan tersebut.

(2) Fi pindah milik lesen adalah sebanyak dua puluh lima ringgit.

(3) Walau apa pun perenggan (1), sekiranya berlaku pertukaran entiti atau perubahan nama dalam entiti, pemegang lesen hendaklah mengemukakan salinan sijil pengesahan pertukaran daripada Suruhanjaya Syarikat Malaysia.

Pembaharuan lesen

11. (1) Suatu lesen yang dikeluarkan di bawah Undang-Undang Kecil ini tidak boleh diperbaharui sebagai suatu hak dan sesuatu permohonan untuk memperbaharui suatu lesen hendaklah dianggap sebagai permohonan untuk suatu lesen.

(2) Sesuatu permohonan untuk memperbaharui suatu lesen hendaklah dibuat dalam tempoh masa enam puluh hari sebelum tarikh tamat lesen itu dan hendaklah dibuat dalam apa-apa bentuk dan cara sebagaimana yang ditentukan oleh Perbadanan.

(3) Perbadanan boleh, jika difikirkannya perlu, menghendaki mana-mana pemohon untuk hadir sendiri atau bagi pihak sesuatu perbadanan atau firma atau seorang wakil yang diberi kuasa oleh perbadanan atau firma tersebut untuk hadir bagi memberi apa-apa dokumen atau maklumat lanjut berkaitan dengan sesuatu permohonan untuk memperbaharui suatu lesen.

(4) Perbadanan boleh memperbaharui atau tidak memperbaharui suatu lesen dan hendaklah memaklumkan pemohon keputusannya itu secara bertulis atau melalui apa-apa cara yang lain sebagaimana yang akan ditentukan oleh Perbadanan dan membayar balik deposit kepada pemohon tertakluk kepada perenggan 8(9).

(5) Suatu lesen jika diperbaharui di bawah perenggan (4) adalah tertakluk kepada—

(a) tempoh lesen sebagaimana yang ditentukan oleh Perbadanan;

(b) bayaran fi lesen sebagaimana yang ditetapkan dalam Jadual; dan

(c) peruntukan Undang-Undang Kecil ini, syarat-syarat dan sekatan-sekatan yang dikenakan oleh Perbadanan dan oleh mana-mana pihak berkuasa yang berkenaan.

(6) Tiada deposit lanjut perlu diberi oleh pemegang lesen jika lesennya diperbaharui.

(7) Jika difikirkan perlu oleh Perbadanan, suatu lesen untuk kedai makan dan restoran adalah tertakluk kepada undang-undang kecil 13 sebelum diperbaharui di bawah undang-undang kecil ini.

(8) Perbadanan tidak akan bertanggungjawab untuk membayar apa-apa pampasan kepada pemegang lesen sekiranya lesen tidak diperbaharui di bawah perenggan (4).

Pembatalan lesen

12. (1) Perbadanan boleh membatalkan suatu lesen yang dikeluarkan di bawah undang-undang kecil 4 jika ia berpuas hati bahawa—

- (a) pemegang lesen itu telah melanggar mana-mana peruntukan Akta, Undang-Undang Kecil, syarat atau sekatan lesen;
- (b) pemegang lesen itu telah, sama ada berhubung dengan sesuatu permohonan untuk suatu lesen atau pada bila-bila masa selepas suatu lesen dikeluarkan, mengemukakan kepada Perbadanan suatu dokumen atau perisytiharan yang palsu, mengelirukan atau tidak tepat;
- (c) pemegang lesen itu tidak mengendalikan petempatan makanan yang dilesenkan selama tempoh tiga bulan berturut-turut tanpa memaklumkan kepada Perbadanan; atau
- (d) suatu perintah penggulungan atau perintah kebankrapan telah dibuat terhadap pemegang lesen atau suatu ketetapan bagi penggulungan sukarela telah diluluskan.

(2) Pembatalan lesen di bawah perenggan (1) boleh dibuat oleh Perbadanan tanpa apa-apa bayaran pampasan kepada pemegang lesen dan Perbadanan boleh melucuthakkan keseluruhan deposit yang telah dibayar di bawah undang-undang kecil 8.

(3) Sebelum suatu lesen dibatalkan, Perbadanan hendaklah memberi notis secara bertulis kepada pemegang lesen menghendakinya membuat representasi dalam tempoh sebagaimana yang dinyatakan dalam notis kenapa lesennya tidak boleh dibatalkan.

(4) Selepas tamat tempoh masa yang dinyatakan dalam notis di bawah perenggan (3) dan setelah menimbangkan representasi pemegang lesen atau jika pemegang lesen gagal membuat representasi, Perbadanan hendaklah terus mempertimbangkan perkara tersebut dan memaklumkan keputusannya dalam notis bertulis kepada pemegang lesen.

(5) Jika Perbadanan memutuskan untuk membatalkan lesen itu, pembatalan lesen itu hendaklah mula berkuat kuasa pada tarikh yang dinyatakan dalam notis yang diserahkan kepada pemegang lesen.

(6) Mana-mana pemegang lesen yang mengendalikan petempatan makanan setelah lesennya dibatalkan di bawah perenggan (5) melakukan suatu kesalahan.

BAHAGIAN III

KEHENDAK KHAS BAGI KEDAI MAKAN DAN RESTORAN

Kehendak bagi kedai makan dan restoran

13. (1) Jika suatu permohonan untuk lesen petempatan makanan bagi kedai makan dan restoran diluluskan, tetapi sebelum lesen bagi maksud itu dikeluarkan di bawah undang-undang kecil 4 atau sebelum lesen itu diperbaharui di bawah undang-undang kecil 11, pemohon hendaklah, jika difikirkan perlu oleh Perbadanan, mematuhi kehendak yang berikut:

- (a) mendapatkan sijil halal sebagaimana yang diperuntukkan di bawah undang-undang kecil 14;
- (b) memasang alat perangkap minyak mengikut spesifikasi yang ditentukan oleh Perbadanan sebagaimana yang diperuntukkan di bawah undang-undang kecil 15; dan
- (c) memasang kemudahan internet dalam kedai makan dan restoran tersebut sebagaimana yang diperuntukkan di bawah undang-undang kecil 16.

(2) Jika pemohon gagal melaksanakan kehendak di bawah perenggan (1), lesen di bawah undang-undang kecil 4 tidak boleh dikeluarkan atau lesen itu tidak boleh diperbaharui di bawah undang-undang kecil 11.

(3) Perbadanan tidak akan bertanggungjawab untuk membayar apa-apa pampasan kepada pemohon jika lesen tidak dikeluarkan di bawah undang-undang kecil 4 atau lesen tidak diperbaharui di bawah undang-undang kecil 11 akibat kegagalan pemohon untuk mematuhi kehendak di bawah perenggan (1).

Keperluan mendapatkan sijil halal

14. Mana-mana kedai makan dan restoran yang menyediakan makanan yang boleh dimakan oleh orang Islam, hendaklah mendapatkan sijil pengesahan halal daripada Jabatan Kemajuan Islam Malaysia (JAKIM) atau mana-mana pihak berkuasa yang berkenaan dan tertakluk kepada undang-undang yang berkaitan dengannya.

Alat perangkap minyak

15. (1) Mana-mana kedai makan dan restoran hendaklah menyediakan dan memasang alat perangkap minyak mengikut spesifikasi yang ditentukan oleh Perbadanan dan memastikan air limbah daripada setiap sinki di kedai makan atau restoran itu disalurkan melalui alat perangkap minyak tersebut.

(2) Air buangan daripada alat perangkap minyak itu hendaklah disalurkan ke saluran yang mempunyai sambungan terus ke sistem pembetungan, tangki septik atau sistem rawatan pembetungan yang lain.

(3) Semua sisa pepejal dan minyak yang terperangkap dalam alat perangkap minyak hendaklah dilupuskan mengikut cara yang ditentukan oleh Perbadanan.

(4) Pemegang lesen hendaklah menyenggara atau menyebabkan disenggara alat perangkap minyak mengikut cara yang ditentukan oleh Perbadanan.

(5) Mana-mana pemegang lesen yang tidak mematuhi undang-undang kecil ini melakukan suatu kesalahan.

Kemudahan internet

16. (1) Mana-mana kedai makan dan restoran yang Perbadanan fikirkan sesuai, hendaklah menyediakan kemudahan internet tertakluk kepada syarat dan sekatan sebagaimana yang ditentukan oleh Perbadanan.

(2) Mana-mana pemegang lesen yang tidak mematuhi perenggan (1) melakukan suatu kesalahan.

Hiburan di kedai makan dan restoran

17. Mana-mana pemegang lesen yang dilesenkan di bawah Undang-Undang Kecil ini yang menyediakan hiburan di kedai makan dan restoran hendaklah memohon suatu lesen hiburan di bawah undang-undang yang berkaitan dengannya.

Larangan perniagaan lain dalam kedai makan dan restoran

18. (1) Walau apa pun undang-undang kecil 17, tiada aktiviti perniagaan lain boleh dibenarkan dalam mana-mana kedai makan atau restoran.

(2) Mana-mana pemegang lesen yang melanggar perenggan (1) melakukan suatu kesalahan.

Larangan menjalankan perniagaan di luar kedai makan dan restoran

19. (1) Seseorang pemegang lesen tidak dibenarkan untuk menjalankan aktiviti perniagaannya di luar kedai makan dan restoran yang telah dilesenkan melainkan dengan kelulusan Perbadanan.

(2) Pemegang lesen boleh memohon kelulusan Perbadanan untuk menjalankan aktiviti perniagaannya di luar kedai makan dan restoran yang telah dilesenkan.

(3) Perbadanan boleh meluluskan atau tidak meluluskan suatu permohonan di bawah perenggan (1).

(4) Kelulusan yang diberikan oleh Perbadanan di bawah perenggan (3) hendaklah tertakluk kepada apa-apa pembayaran fi sebagaimana yang ditetapkan oleh Perbadanan dan syarat atau sekatan yang dikenakan oleh Perbadanan.

(5) Mana-mana pemegang lesen yang melanggar perenggan (1) melakukan suatu kesalahan.

Penyediaan makanan

20. (1) Dalam mana-mana kedai makan dan restoran di mana kedua-dua makanan yang halal dan makanan yang tidak halal disediakan dan dihidangkan, pemegang lesen hendaklah—

- (a) membasuh dan menyimpan apa-apa makanan dan perkakas yang digunakan untuk menyediakan makanan yang halal dan makanan yang tidak halal di tempat yang berasingan; dan
- (b) menggunakan apa-apa perkakas yang berasingan bagi menyediakan makanan yang halal dan makanan yang tidak halal.

(2) Pemegang lesen hendaklah memastikan bahawa apa-apa perkakas yang digunakan untuk menyediakan makanan yang tidak halal diambil daripada dan digunakan hanya di tempat di mana makanan yang tidak halal disediakan.

(3) Sekiranya makanan yang tidak halal disediakan di kedai makan dan restoran, pemegang lesen hendaklah pada setiap masa mempamerkan notis yang menyatakan “Makanan Yang Tidak Halal Sahaja” pada mana-mana bahagian kedai makan dan restoran tersebut yang mudah dilihat.

(4) Bagi maksud undang-undang kecil ini, “makanan yang halal” hendaklah mempunyai erti sebagaimana yang ditakrifkan dalam Perintah Perihal Dagangan (Takrif Halal) 2011 [*P.U. (A) 430/2011*].

(5) Mana-mana pemegang lesen yang melanggar undang-undang kecil ini melakukan suatu kesalahan.

Kehendak yang lain

21. (1) Setiap pemegang lesen kedai makan dan restoran hendaklah mematuhi kehendak yang berikut:

- (a) tempat makan pelanggan dan tempat di mana makanan dihidangkan tidak boleh digunakan bagi maksud yang lain selain sebagai tempat makan atau tempat untuk menghidang makanan;
- (b) meja dan kaunter yang digunakan untuk memproses dan menyediakan makanan hendaklah dibuat daripada apa-apa bahan yang sesuai dan mudah dibersihkan atau sebagaimana yang diluluskan oleh Perbadanan;

-
- (c) lantai dan dinding tempat makan atau tempat di mana makanan dihidangkan hendaklah dibuat daripada apa-apa bahan yang sesuai dan mudah dibersihkan atau sebagaimana yang diluluskan oleh Perbadanan;
  - (d) sinki hendaklah disediakan mengikut jumlah yang ditentukan oleh Perbadanan untuk kegunaan pelanggan dan sinki tersebut hendaklah disenggara dalam keadaan bersih dan baik pada setiap masa;
  - (e) tandas hendaklah disediakan mengikut jumlah yang ditentukan oleh Perbadanan dan tandas ini hendaklah disenggara dalam keadaan bersih dan baik pada setiap masa;
  - (f) dinding tandas hendaklah dipasang dengan apa-apa bahan yang sesuai dan mudah dibersihkan atau sebagaimana yang diluluskan oleh Perbadanan;
  - (g) tiap-tiap tandas hendaklah dilengkapi dengan suatu pili air atau suatu paip getah untuk kemudahan bersuci;
  - (h) tiap-tiap tandas hendaklah dilengkapi pada setiap masa dengan kertas tandas, bahan pencuci, bahan pewangi atau pewangi udara, bekas sampah, alat pengering tangan elektrik, tuala bergulung, tuala bersih atau kertas tisu;
  - (i) lantai tandas berada dalam keadaan bersih dan kering pada setiap masa;
  - (j) tiap-tiap tandas hendaklah mempunyai pencahayaan dan pengalihudaraan yang mencukupi;
  - (k) tandas dibuka untuk kegunaan orang awam semasa waktu perniagaan;
  - (l) saiz dapur hendaklah dibina mengikut spesifikasi yang ditentukan oleh Perbadanan dan dinding hendaklah dibuat daripada apa-apa bahan yang sesuai dan mudah dibersihkan atau sebagaimana yang diluluskan oleh Perbadanan;
  - (m) bahan-bahan yang digunakan untuk penyediaan makanan, perkakas, kutleri atau bekas yang digunakan tidak boleh diletakkan atau dibasuh di atas lantai melainkan dalam kawasan yang dikhaskan untuk membasuh yang tingginya tidak kurang daripada 0.45 meter dari paras lantai di dalam kawasan ruang dapur; dan
  - (n) makanan yang telah dimasak untuk dijual tidak boleh diletakkan di atas lantai dalam mana-mana bahagian kedai makan dan restoran itu.
- (2) Mana-mana pemegang lesen yang tidak mematuhi perenggan (1) melakukan suatu kesalahan.

BAHAGIAN IV
PERUNTUKAN AM

Larangan

22. (1) Tiada pemegang lesen boleh—

- (a) mengambil bekerja mana-mana orang di bawah umur lapan belas tahun;
- (b) mengambil mana-mana warga asing tanpa permit kerja yang sah untuk bekerja di petempatan makanannya;
- (c) membenarkan apa-apa aktiviti perjudian atau aktiviti tidak bermoral atau membenarkan apa-apa perbuatan yang boleh menyebabkan kacau ganggu, gangguan, kecederaan atau kebisingan kepada penduduk di kawasan persekitaran petempatan makanannya; dan
- (d) menjalankan aktiviti lain di petempatan makanannya selain aktiviti menyediakan makanan sebagaimana yang dinyatakan dalam lesennya.

(2) Mana-mana pemegang lesen yang melanggar perenggan (1) melakukan suatu kesalahan.

Pemeriksaan kesihatan dan kursus asas penyediaan makanan

23. (1) Mana-mana orang yang terlibat dalam penyediaan makanan di mana-mana petempatan makanan hendaklah—

- (a) menjalani pemeriksaan kesihatan sebagaimana yang Perbadanan arahkan;
- (b) mendapatkan suntikan pelalian terhadap penyakit berjangkit; dan
- (c) mengikuti kursus asas penyediaan makanan yang diiktiraf oleh Kementerian Kesihatan Malaysia.

(2) Pemeriksaan kesihatan dan suntikan pelalian terhadap penyakit berjangkit hendaklah dijalankan oleh pegawai perubatan atau kesihatan yang berdaftar di bawah Akta Perubatan 1971 [*Akta 50*].

(3) Seseorang pemegang lesen hendaklah—

- (a) mematuhi kehendak perenggan (1) sekiranya pemegang lesen itu sendiri terlibat dalam penyediaan makanan di mana-mana petempatan makanan; dan
- (b) memastikan pekerjaanya yang terlibat dalam penyediaan makanan mematuhi kehendak perenggan (1).

(4) Mana-mana pemegang lesen yang tidak mematuhi perenggan (3) melakukan suatu kesalahan.

(5) Walau apa pun perenggan (1), mana-mana orang yang terlibat dalam penyediaan makanan di mana-mana petempatan makanan boleh diarahkan oleh Perbadanan pada bila-bila masa untuk—

- (a) menjalani pemeriksaan kesihatan;
- (b) mendapatkan suntikan pelalian terhadap penyakit berjangkit; dan
- (c) menghadiri kursus asas berkaitan dengan penyediaan makanan.

(6) Mana-mana orang yang tidak mematuhi perenggan (5) melakukan suatu kesalahan.

Orang yang dilarang menyediakan makanan

24. (1) Mana-mana orang yang menghidap atau membawa apa-apa penyakit yang berjangkit tidak boleh terlibat dalam penyediaan makanan di mana-mana petempatan makanan.

(2) Mana-mana orang yang melanggar perenggan (1) melakukan suatu kesalahan.

Kehendak kebersihan

25. (1) Seseorang pemegang lesen mana-mana petempatan makanan hendaklah—

- (a) menyebabkan dan memastikan segala sampah dikumpul dan dibungkus dalam beg plastik dan dimasukkan ke dalam bekas bertutup yang disediakan bagi maksud itu, dan hendaklah menyebabkan semua bekas itu dikosongkan dan dibersihkan seberapa kerap yang perlu untuk menjaga petempatan makanan itu supaya bersih dan kemas pada setiap masa;
- (b) menyebabkan lantai dan dinding petempatan makanan itu disenggara dan berada dalam keadaan bersih pada setiap masa;
- (c) mengambil langkah yang perlu untuk memastikan petempatan makanan bebas daripada serangan binatang menggigit, lalat, serangga atau binatang perosak;
- (d) memastikan makanan dan minuman yang dipamerkan untuk jualan hendaklah berada dalam keadaan bersih dan ditutup dengan penutup makanan pada setiap masa;
- (e) menggunakan hanya bekas atau bahan pembungkusan yang ditentukan atau dibenarkan oleh Perbadanan untuk membungkus makanan untuk jualan;

- (f) tidak membungkus makanan dengan kertas yang tidak bersih atau kertas yang terdapat tulisan di atasnya atau kertas yang bercetak atau dengan bahan yang boleh mencemarkan makanan itu; dan
- (g) menyenggara atau menyebabkan disenggara tiap-tiap bahagian petempatan makanan, termasuk pemasangan atau lekapan, supaya berada dalam keadaan bersih dan dalam keadaan baik pada setiap masa.

(2) Mana-mana pemegang lesen yang melanggar perenggan (1) melakukan suatu kesalahan.

Penyenggaraan petempatan makanan

26. (1) Seseorang pemegang lesen hendaklah menyenggara petempatan makanannya dan peralatan yang digunakan dalam petempatan makanannya supaya berada dalam keadaan bersih dan boleh digunakan pada setiap masa.

(2) Mana-mana pemegang lesen yang melanggar perenggan (1) melakukan suatu kesalahan.

(3) Seseorang pemegang lesen hendaklah mengecat atau mengecat semula petempatan makanannya atau mana-mana bahagiannya pada bila-bila masa sebagaimana yang diarahkan oleh Perbadanan.

Pengelasan petempatan makanan

27. (1) Perbadanan boleh, pada bila-bila masa, menilai dan mengelas mana-mana petempatan makanan mengikut Gred A, B atau C berdasarkan sanitasi premis dan kebersihan berkaitan dengan makanan, orang yang menguruskan makanan dan amalan pengurusan makanan:

Dengan syarat bahawa tiada apa-apa jua dalam undang-undang kecil ini boleh ditafsirkan sebagai menghalang mana-mana pemegang lesen daripada didakwa.

(2) Selepas penentuan penilaian dan pengelasan, Perbadanan hendaklah mengeluarkan kepada pemegang lesen suatu kad kategori mengikut apa-apa bentuk yang ditentukan oleh Perbadanan yang menunjukkan gred petempatan makanan itu dikelaskan.

(3) Perbadanan boleh, pada bila-bila masa, menyemak apa-apa gred dalam mana-mana kad kategori apabila suatu kad kategori baharu hendak dikeluarkan kepada pemegang lesen.

(4) Pemegang lesen hendaklah mempamerkan kad kategori di suatu tempat yang mudah dilihat dalam petempatan makanan.

(5) Tiada seorang pemegang lesen pun boleh memindahkan, mencacatkan atau merosakkan, atau menyebabkan atau membenarkan untuk dipindahkan, dicacatkan atau dirosakkan suatu kad kategori.

(6) Mana-mana pemegang lesen yang melanggar perenggan (4) atau (5) melakukan suatu kesalahan.

Penutupan petempatan makanan yang tidak bersih

28. (1) Perbadanan boleh secara bertulis memerintahkan penutupan serta-merta mana-mana petempatan makanan jika Perbadanan berpendapat bahawa petempatan makanan tersebut disyaki sebagai punca jangkitan atau mungkin menjadi punca jangkitan dan pemegang lesen yang gagal mematuhi perintah itu melakukan suatu kesalahan.

(2) Perbadanan boleh mengambil apa-apa langkah yang perlu untuk menutup petempatan makanan itu jika pemegang lesen gagal mematuhi perintah yang dikeluarkan di bawah perenggan (1).

(3) Mana-mana pemegang lesen yang masih mengendalikan petempatan makanan yang ditutup di bawah undang-undang kecil ini melakukan suatu kesalahan.

(4) Perbadanan boleh, selepas penyiasatan wajar dibuat, membenarkan petempatan makanan tersebut dibuka semula jika Perbadanan berpuas hati bahawa punca jangkitan telah dihapuskan.

(5) Pemegang lesen bagi petempatan makanan yang ditutup di bawah undang-undang kecil ini tidak berhak untuk menuntut apa-apa pampasan daripada Perbadanan.

Binatang adalah dilarang

29. (1) Tiada pemegang lesen boleh memelihara apa-apa binatang atau dengan pengetahuannya membenarkan apa-apa binatang memasuki petempatan makanannya.

(2) Mana-mana pemegang lesen yang melanggar perenggan (1) melakukan suatu kesalahan.

(3) Walau apa pun perenggan (1), pemegang lesen boleh menyimpan ikan di dalam akuarium dalam petempatan makanannya bagi tujuan penyediaan makanan atau hiasan dan hendaklah sentiasa menyenggara akuarium itu dalam keadaan baik dan bersih.

Tempat penyediaan makanan

30. (1) Semua makanan hendaklah disediakan di tempat yang dikhususkan untuk penyediaan makanan dalam kawasan petempatan makanan itu.

(2) Seseorang pemegang lesen hendaklah, pada setiap masa, memastikan tempat penyediaan makanan sentiasa bersih.

(3) Mana-mana pemegang lesen yang melanggar perenggan (1) atau (2) melakukan suatu kesalahan.

Sinki dan kelengkapan sanitari

31. (1) Seseorang pemegang lesen hendaklah menyediakan sinki, kelengkapan sanitari dan aksesori yang mencukupi bagi maksud penyediaan makanan dan menyediakan kemudahan membasuh yang berasingan untuk membasuh perkakas dan kelengkapan yang digunakan.

(2) Mana-mana pemegang lesen yang melanggar perenggan (1) melakukan suatu kesalahan.

Bekalan air

32. (1) Seseorang pemegang lesen tidak boleh menggunakan mana-mana air selain air daripada bekalan air awam dan tidak boleh menggunakan air paip daripada mana-mana tandas bagi penyediaan makanan.

(2) Mana-mana pemegang lesen yang melanggar perenggan (1) melakukan suatu kesalahan.

Penyimpanan

33. (1) Stor hendaklah disediakan bagi penyimpanan bahan makanan, perkakas, alat kelengkapan dan pinggan mangkuk dan stor tersebut tidak boleh digunakan bagi apa-apa maksud yang lain dan hendaklah disenggara dalam keadaan baik dan bersih pada setiap masa.

(2) Almari, kabinet, rak atau tetingkat yang digunakan untuk penyimpanan hendaklah sentiasa disenggara supaya berada dalam keadaan yang bersih pada setiap masa.

(3) Semua bahan makanan, perkakas, alat kelengkapan dan pinggan mangkuk hendaklah disimpan atau diletakkan sekurang-kurangnya 20 sentimeter dari paras lantai.

(4) Mana-mana pemegang lesen yang melanggar undang-undang kecil ini melakukan suatu kesalahan.

Mengadakan bilik rehat dan lokar

34. (1) Perbadanan boleh, jika difikirkannya perlu, menghendaki seseorang pemegang lesen mengadakan bilik rehat dan apa-apa bilangan lokar yang mencukupi untuk pekerja lelaki dan perempuan secara berasingan.

(2) Mana-mana pemegang lesen yang tidak mematuhi perenggan (1) melakukan suatu kesalahan.

Ruang yang sesak dilarang

35. (1) Seseorang pemegang lesen hendaklah memastikan bahawa petempatan makanannya tidak sesak dengan apa-apa perabot, benda atau barang-barang yang berkaitan dengan aktiviti penyediaan makanannya yang mungkin menjejaskan keselamatan, kesihatan atau dalam keadaan yang boleh menyebabkan kacau ganggu kepada mana-mana orang yang berada dalam petempatan makanan itu.

(2) Jika Perbadanan berpendapat bahawa mana-mana petempatan makanan berada dalam keadaan sesak, Perbadanan boleh dengan notis secara bertulis mengarahkan pemegang lesen dalam tempoh yang dinyatakan dalam notis untuk menyusun semula perabot, benda atau barang-barang yang berada dalam petempatan makanannya itu sehingga Perbadanan berpuas hati bahawa petempatan makanan itu tidak lagi berada dalam keadaan sesak.

(3) Mana-mana pemegang lesen yang tidak mematuhi notis yang dikeluarkan di bawah perenggan (2) melakukan suatu kesalahan.

(4) Walau apa pun perenggan (3), mana-mana pemegang lesen yang tidak mematuhi perenggan (1) melakukan suatu kesalahan.

Kacau ganggu

36. (1) Seseorang pemegang lesen tidak boleh, semasa pengendalian petempatan makanan, membuat atau menyebabkan atau membenarkan berlakunya apa-apa kacau ganggu.

(2) Mana-mana pemegang lesen yang melanggar perenggan (1) melakukan suatu kesalahan.

Waktu pengendalian petempatan makanan

37. (1) Perbadanan boleh mengarahkan suatu petempatan makanan dikendalikan dalam tempoh dan masa yang ditetapkan oleh Perbadanan dan pemegang lesen hendaklah mematuhi arahan itu.

(2) Perbadanan boleh mempertimbangkan sesuatu permohonan daripada pemegang lesen untuk melanjutkan tempoh dan masa yang telah ditetapkan oleh Perbadanan di bawah perenggan (1) setelah menerima permohonan secara bertulis daripada pemegang lesen.

(3) Walau apa pun perenggan (2), mana-mana pemegang lesen yang melanggar perenggan (1) melakukan suatu kesalahan.

Kuasa untuk menghendaki maklumat

38. (1) Bagi maksud mengesan punca dan mencegah merebaknya apa-apa jangkitan, Perbadanan boleh menghendaki pemegang lesen suatu petempatan makanan untuk memberi apa-apa maklumat atau mengemukakan untuk pemeriksaan apa-apa dokumen, buku atau rekod berhubungan dengan mana-mana orang yang diambil bekerja olehnya.

(2) Mana-mana pemegang lesen yang enggan memberi apa-apa maklumat atau mengemukakan apa-apa dokumen, buku atau rekod melakukan suatu kesalahan.

Kuasa untuk memasuki premis bagi tujuan pemeriksaan

39. Perbadanan boleh—

- (a) memasuki dan memeriksa mana-mana petempatan makanan atau suatu bangunan atau mana-mana bahagian suatu bangunan yang disyaki oleh Perbadanan dengan sebab yang munasabah digunakan bagi maksud untuk mengendalikan petempatan makanan yang lesen adalah dikehendaki di bawah Undang-Undang Kecil ini; atau
- (b) meminta daripada seseorang pemegang lesen apa-apa maklumat berkenaan dengan pengurusan petempatan makanan itu dan pemegang lesen atau pekerjanya hendaklah memberi apa-apa maklumat yang dikehendaki daripadanya.

Pengecualian

40. Perbadanan boleh, sama ada dengan atau tanpa syarat, mengecualikan mana-mana pemegang lesen daripada mana-mana peruntukan Undang-Undang Kecil ini.

Penalti

41. Mana-mana orang yang melanggar mana-mana peruntukan Undang-Undang Kecil ini melakukan suatu kesalahan dan boleh, apabila disabitkan, didenda tidak melebihi dua ribu ringgit atau dipenjarakan tidak melebihi satu tahun atau kedua-duanya, dan dalam hal suatu kesalahan yang berterusan, boleh didenda tidak melebihi dua ratus ringgit bagi tiap-tiap hari yang kesalahan itu berterusan selepas disabitkan.

Pembatalan dan peruntukan peralihan

42. (1) Undang-Undang Kecil Majlis Perbandaran Labuan (Makanan dan Tempat Makanan) 1968 [*G.N.L. 9 Tahun 1968*] dibatalkan.

(2) Apa-apa lesen yang dikeluarkan atau kelulusan yang diberikan di bawah Undang-Undang Kecil yang dibatalkan sebelum Undang-Undang Kecil ini mula berkuat kuasa hendaklah terus berkuat kuasa sepenuhnya sehingga lesen itu habis tempoh, dipinda, digantung atau dibatalkan, atau kelulusan itu habis tempoh atau dibatalkan di bawah Undang-Undang Kecil yang dibatalkan, yang hanya bagi maksud itu Undang-Undang Kecil yang dibatalkan hendaklah terus berkuat kuasa dan berkesan sepenuhnya.

(3) Mana-mana prosiding yang belum selesai atau yang telah dimulakan di bawah Undang-Undang Kecil yang dibatalkan sebelum Undang-Undang Kecil ini mula berkuat kuasa hendaklah diteruskan dan diselesaikan di bawah Undang-Undang Kecil yang dibatalkan seolah-olah Undang-Undang Kecil ini tidak dibuat.

JADUAL

(undang-undang kecil 7)

FI LESEN

BIL.	JENIS AKTIVITI	FI LESEN TAHUNAN
1.	Restoran/kedai makan/gerai makan/kios makanan	RM10.00 bagi setiap meter persegi
2.	Menjual makanan/minuman (tanpa tempat makan)	RM10.00 bagi setiap meter persegi
3.	Katering makanan	RM10.00 bagi setiap meter persegi
4.	Kantin sekolah	RM10.00 bagi setiap meter persegi
5.	Kantin pejabat	RM10.00 bagi setiap meter persegi

Dibuat 15 Disember 2016

[PL/PUU/100-1/6 Jld. 18 (3); PN(PU2)328A/XXIX]

DATUK ROZMAN BIN DATUK HAJI ISLI
Pengerusi Perbadanan Labuan

Disahkan 15 Disember 2016

[KWP(S): 24/907/88 Jld. 8(15); PN(PU2)328A/XXIX]

DATUK SERI TENGKU ADNAN BIN TENGKU MANSOR
Menteri Wilayah Persekutuan

LOCAL GOVERNMENT ACT 1976

LICENSING OF FOOD ESTABLISHMENTS
(FEDERAL TERRITORY OF LABUAN) BY-LAWS 2016

ARRANGEMENT OF BY-LAWS

PART I

PRELIMINARY

By-law

1. Citation and commencement
2. Interpretation

PART II

LICENSING

3. Licence required for food establishment
4. Application for a licence
5. Disqualification
6. Form of licence
7. Licence fee
8. Deposit
9. Replacement licence
10. Transfer of licence
11. Renewal of licence
12. Revocation of licence

PART III

SPECIAL REQUIREMENTS FOR EATING-HOUSES AND RESTAURANTS

13. Requirements for eating-houses and restaurants
14. Requirement to obtain *halal* certificate
15. Grease trap equipment
16. Internet facilities

By-law

17. Entertainment in eating-houses and restaurants
18. Prohibition of other businesses in eating-houses and restaurants
19. Prohibition of operating business outside eating-houses and restaurants
20. Preparation of food
21. Other requirements

PART IV

GENERAL PROVISIONS

22. Prohibitions
23. Medical examination and basic course in food preparation
24. Person prohibited from preparing food
25. Sanitary requirements
26. Maintenance of food establishment
27. Classification of food establishment
28. Closure of insanitary food establishment
29. Animals are prohibited
30. Place for preparation of food
31. Sinks and sanitary fittings
32. Water supply
33. Storage
34. Provision of rest rooms and lockers
35. Crowded space is prohibited
36. Nuisance
37. Operating hours for food establishment
38. Power to require information
39. Power to enter premise for inspection purpose
40. Exemption
41. Penalty
42. Revocation and transitional provisions

SCHEDULE

LOCAL GOVERNMENT ACT 1976

LICENSING OF FOOD ESTABLISHMENTS (FEDERAL TERRITORY OF
LABUAN) BY-LAWS 2016

IN exercise of the powers conferred by paragraph 73(1)(c) of the Local Government Act 1976 [Act 171] (as extended and modified by the Federal Territory of Labuan (Extension and Modification of Local Government Act 1976) Order 2010[P.U. (A) 439/2010]), the Perbadanan Labuan makes, and pursuant to section 103 of the Act, the Minister confirms, the following by-laws:

PART I

PRELIMINARY

Citation and commencement

1. (1) These by-laws may be cited as the **Licensing of Food Establishments (Federal Territory of Labuan) By-Laws 2016**.

(2) These By-laws come into operation on 1 January 2017.

Interpretation

2. In these By-laws, unless the context otherwise requires—

“sullage water” means water generated from human daily use from washing, cooking, bathing and such other uses;

“grease trap equipment” means an equipment used as a filter of solid waste and grease in the sullage water disposal system;

“licence fee” means the prescribed payment rate for a licence issued under these By-laws as specified in the Schedule;

“fish” means aquatic life living in water that can be eaten and includes any other aquatic life for human consumption;

“category card” means a category card issued under by-law 27;

“food” includes every article manufactured, sold or represented for use as food or drink for human consumption or which is used in the composition, preparation and preservation of any food or drink for human consumption and includes confectionary, chewing substances and any ingredient of such food, drink, confectionary or chewing substances;

“licensee” means any person to whom a food establishment licence is issued under these By-laws;

“food preparation” or “preparing food” includes handling, serving or selling food;

“Perbadanan” means the Perbadanan Labuan established under section 3 of the Perbadanan Labuan Act 2001 [*Act 609*];

“food establishment” means a building or any part of a building where food for human consumption is processed, prepared, stored, served or sold for the purpose of business.

PART II

LICENSING

Licence required for food establishment

3. (1) Any person may use a building or any part of a building as a food establishment when a planning approval, if necessary, for that purpose has been obtained under the relevant planning law and a food establishment licence has been issued pertaining to the building or any part of the building by the Perbadanan under these By-laws.

(2) Any person who contravenes paragraph (1) commits an offence.

Application for a licence

4. (1) Subject to by-law 3, an application for a licence under these By-laws shall be made in such form and manner as determined by the Perbadanan.

(2) The Perbadanan may approve or not approve an application for a licence under these By-laws.

(3) The Perbadanan may, if it thinks necessary, require any applicant to attend in person and on behalf of a corporation or firm or a representative authorised by the corporation or firm to attend to furnish any document or further information regarding an application for a licence.

(4) A licence issued under these By-laws shall be subject to—

- (a) the licence period as determined by the Perbadanan;
- (b) the suitability and the size of the building to be used to operate the proposed food establishment;
- (c) the provisions of these By-laws, conditions and restrictions imposed by the Perbadanan and by any relevant authorities;
- (d) payment of deposit as provided in by-law 8;
- (e) payment of a licence fee as prescribed in the Schedule;

(f) if the Perbadanan thinks necessary, the determination of the number of tables and chairs to be used in the proposed food establishment; and

(g) any other requirements under any relevant laws.

(5) The Perbadanan may, from time to time and while a licence is still in force, impose any additional conditions on the licence or amend or revoke any condition imposed on the licence.

(6) A written notice shall be given to the licensee before the Perbadanan makes any decision under paragraph (5).

Disqualification

5. Notwithstanding by-law 4, no licence shall be issued under these By-laws to any person—

(a) under the age of eighteen years old; or

(b) if the building proposed by him, in the opinion of the Perbadanan, is not suitable to be used as a food establishment or the proposed building is located in an area which is not suitable for operating the proposed food establishment.

Form of licence

6. A licence issued under these By-laws shall be in any form as may be determined by the Perbadanan.

Licence fee

7. (1) The licence fee payable for the issuance of a licence under these By-laws is as prescribed in the Schedule.

(2) The Perbadanan may exempt any licensee from the responsibility of paying the whole or any part of the licence fee.

(3) The licence fee paid under paragraph (1) shall not be refundable.

Deposit

8. (1) The Perbadanan may require any person to whom a licence is issued to pay a deposit of an amount of money not exceeding fifty thousand ringgit to ensure that the provisions of the Act, By-laws, conditions or restrictions of the licence are observed.

(2) Notwithstanding paragraph (1), the Perbadanan may exempt any licensee from the liability of paying the whole or any part of the deposit.

(3) If there is a breach of any of the provisions of the Act, By-laws, conditions or restrictions of the licence, the Perbadanan shall give a notice to the licensee within the time specified in the notice to give representation as to why his deposit shall not be forfeited.

(4) The Perbadanan may, after considering the representation given by the licensee or if the licensee fails to make a representation, decides either to forfeit the whole or part of the deposit.

(5) Subject to paragraph (4), the Perbadanan may require the licensee to replenish the whole or part of the deposit that has been forfeited.

(6) The deposit paid shall, unless forfeited, be refunded to the licensee without any adjustment for interest on the amount deposited under paragraph (1) after the licensee has ceased operating the food establishment.

(7) A licensee shall inform the Perbadanan if he has ceased operating a food establishment.

(8) For the purpose of paragraph (7), the licensee shall apply to the Perbadanan within thirty days from the date he has ceased operating the food establishment for his deposit to be refunded.

(9) If the licensee does not apply for his deposit to be refunded or the deposit is not claimed within the period specified under paragraph (8), the deposit shall be forfeited and shall be paid into the Perbadanan Labuan Fund and shall form part of the revenue of the fund.

Replacement licence

9. If the Perbadanan is satisfied that a valid licence issued under these By-laws is lost, defaced or damaged, the Perbadanan may issue a replacement licence.

Transfer of licence

10. (1) A licensee may submit an application to transfer the licence to any party in such form as determined by the Perbadanan and the Perbadanan may approve or refuse such application.

(2) The fee for the transfer of the licence shall be twenty five ringgit.

(3) Notwithstanding paragraph (1), if there is a change of entity or change of name in the entity, the licensee shall forward a copy of the certification of the change from the Companies Commission of Malaysia.

Renewal of licence

11. (1) A licence issued under these By-laws shall not be renewed as a right and an application for renewal of a licence shall be deemed as an application for a licence.

(2) An application for renewal of a licence shall be made within sixty days before the expiry of the licence and shall be made in such form and manner as may be determined by the Perbadanan.

(3) The Perbadanan may, if it thinks necessary, require any applicant to attend in person or on behalf of a corporation or firm or a representative authorised by the corporation or firm to attend to furnish any document or further information regarding an application to renew a licence.

(4) The Perbadanan may renew or not renew a licence and shall inform the applicant of its decision in writing or by any other manner as may be determined by the Perbadanan and to refund the deposit to the applicant subject to paragraph 8(9).

(5) A licence if renewed under paragraph (4) shall be subject to—

(a) the licence period as determined by the Perbadanan;

(b) payment of a licence fee as prescribed in the Schedule; and

(c) the provisions of these By-laws, conditions and restrictions imposed by the Perbadanan and by any relevant authorities.

(6) No further deposit need to be given by the licensee if his licence is renewed.

(7) If the Perbadanan thinks necessary, a licence for an eating-house and restaurant is subject to by-law 13 before it is renewed under this by-law.

(8) The Perbadanan shall not be responsible to pay any compensation to the licensee if the licence is not renewed under paragraph (4).

Revocation of licence

12. (1) The Perbadanan may revoke a licence issued under by-law 4 if it is satisfied that—

(a) the licensee has contravened any provisions of the Act, By-laws, conditions or restrictions of the licence;

(b) the licensee, either in relation to the application of a licence or at any time after a licence is issued, has submitted to the Perbadanan a document or declaration which is false, confusing or not accurate;

(c) the licensee has not operated the licensed food establishment for a consecutive period of three months without informing the Perbadanan; or

(d) a winding up order or bankruptcy order was made against the licensee or a resolution for voluntary winding up has been approved.

(2) The revocation of a licence under paragraph (1) may be made by the Perbadanan without any payment of compensation to the licensee and the Perbadanan may forfeit the whole deposit paid under by-law 8.

(3) Before a licence is revoked, the Perbadanan shall give a notice in writing to the licensee requiring him to make a representation within the period as specified in the notice as to why his licence shall not be revoked.

(4) After the expiry of the period specified in the notice under paragraph (3) and after considering the licensee's representation or if the licensee fails to make a representation, the Perbadanan shall proceed to consider such matter and inform his decision in a written notice to the licensee.

(5) If the Perbadanan decides to revoke the licence, the revocation of the licence shall take effect on the date specified in the notice served to the licensee.

(6) Any licensee who operates a food establishment after his licence is revoked under paragraph (5) commits an offence.

PART III

SPECIAL REQUIREMENTS FOR EATING-HOUSES AND RESTAURANTS

Requirements for eating-houses and restaurants

13. (1) If an application for a food establishment licence for an eating-house and restaurant is approved, but before such licence for that purpose is issued under by-law 4 or before the licence is renewed under by-law 11, the applicant shall, if the Perbadanan thinks necessary, comply with the following requirements:

(a) obtain a *halal* certificate as provided under by-law 14;

(b) install a grease trap equipment according to the specification determined by the Perbadanan as provided under by-law 15; and

(c) install internet facilities in the eating-house and restaurant as provided under by-law 16.

(2) If the applicant fails to comply with the requirements under paragraph (1), a licence under by-law 4 shall not be issued or the licence shall not be renewed under by-law 11.

(3) The Perbadanan shall not be responsible to pay for any compensation to the applicant if the licence not issued under by-law 4 or the licence is not renewed under by-law 11 due to the failure of the applicant to comply with requirements under paragraph (1).

Requirement to obtain *halal* certificate

14. Any eating-house and restaurant which prepares food which is consumable by Muslims, shall obtain a *halal* certificate from the Malaysian Department of Islamic Development (JAKIM) or from any other relevant authority and shall be subject to the laws relevant to it.

Grease trap equipment

15. (1) Any eating-house and restaurant shall provide and install a grease trap equipment in accordance with the specifications determined by the Perbadanan and ensure the sullage water from every sink in the eating-house or restaurant is channelled through the grease trap equipment.

(2) Waste water from the grease trap equipment shall be channelled through a tunnel which has a direct connection into the sewerage system, septic tank or into any sewerage treatment system.

(3) All trapped solid waste and oil in the grease trap equipment shall be disposed of in the manner determined by the Perbadanan.

(4) The licensee shall maintain or cause to be maintained the grease trap equipment in the manner determined by the Perbadanan.

(5) Any licensee who fails to comply with this by-law commits an offence.

Internet facilities

16. (1) Any eating-house and restaurant which the Perbadanan thinks suitable, shall provide internet facilities subject to the conditions and restrictions as may be determined by the Perbadanan.

(2) Any licensee who fails to comply with paragraph (1) commits an offence.

Entertainment in eating-houses and restaurants

17. Any licensee licensed under these By-laws who provides entertainment in an eating-house and restaurant shall apply for an entertainment licence under the laws relevant to it.

Prohibition of other businesses in eating-houses and restaurants

18. (1) Notwithstanding by-law 17, no other business activities can be allowed in any eating-house or restaurant.

(2) Any licensee who contravenes paragraph (1) commits an offence.

Prohibition of operating business outside eating-houses and restaurants

19. (1) A licensee is not allowed to operate his business activity outside his licensed eating-house and restaurant unless with the approval of the Perbadanan.

(2) The licensee may apply for the Perbadanan's approval to operate his business activity outside the licensed eating-house and restaurant.

(3) The Perbadanan may approve or not approve an application under paragraph (1).

(4) An approval given by the Perbadanan under paragraph (3) shall be subject to any payment of fees as may be determined by the Perbadanan and the conditions or restrictions imposed by the Perbadanan.

(5) Any licensee who contravenes paragraph (1) commits an offence.

Preparation of food

20. (1) In any eating-house and restaurant where both *halal* food and non-*halal* food are prepared and served, the licensee shall—

(a) wash and store any food and utensils used to prepare *halal* food and non-*halal* food in separate places; and

(b) use separate sets of utensils for preparing such *halal* food and non-*halal* food.

(2) The licensee shall ensure that any utensil used to prepare such non-*halal* food is taken from and used only in the place where non-*halal* food is prepared.

(3) Where non-*halal* food is prepared in the eating-house and restaurant, the licensee shall at all times display a notice stating "Non-*Halal* Food Only" at any conspicuous part in that eating-house and restaurant.

(4) For the purpose of this by-law, "*halal* food" shall have the same meaning as defined in the Trade Descriptions (Definition of Halal) Order 2011 [*P.U. (A) 430/2011*].

(5) Any licensee who contravenes this by-law commits an offence.

Other requirements

21. (1) Every eating-house and restaurant licensee shall comply with the following requirements:

- (a) the eating areas for customers and the places where the food is served shall not be used for any other purpose other than as eating areas or as places to serve food;
- (b) the tables and counters used for processing and preparing food shall be made from suitable and easily cleaned materials or as approved by the Perbadanan;
- (c) the floors and the walls of the eating areas or the places where food is served shall be made from suitable and easily cleaned materials or as approved by the Perbadanan;
- (d) sink are to be provided according to the number determined by the Perbadanan for the use of customers and the sinks shall be maintained in a clean and good condition at all times;
- (e) toilets are to be provided according to the number determined by the Perbadanan and the toilets shall be maintained in a clean and good condition at all times;
- (f) the toilet walls shall be installed with suitable and easily cleaned materials or as approved by the Perbadanan;
- (g) every toilet shall be equipped with a water tap or a rubber pipe for cleaning purposes;
- (h) every toilet at all times shall be equipped with toilet paper, detergent, fragrance or air fragrance, dustbin, electric hand dryer, rolled towel, clean towel or tissue paper;
- (i) the toilet floor is clean and dry at all times;
- (j) every toilet shall have sufficient lighting and ventilation;
- (k) the toilet is open for public use during business hours;
- (l) the size of the kitchen shall be built in accordance with the specifications as determined by the Perbadanan and the walls shall be made from suitable and easily cleaned materials or as approved by the Perbadanan;
- (m) materials used for the preparation of food, utensils, cutlery or containers used shall not be placed or washed on the floor except in the area which is reserved for washing which is at least 0.45 metre high from the floor level in the kitchen area; and
- (n) no cooked food for sale can be placed on the floor in any part of the eating-house and restaurant.

(2) Any licensee who fails to comply with paragraph (1) commits an offence.

PART IV

GENERAL PROVISIONS

Prohibitions

22. (1) No licensee shall—

- (a) employ any person who is under the age of eighteen years old;
- (b) employ any foreigner without a valid work permit to work in his food establishment;
- (c) allow any gambling or immoral activity or allow any conduct which will cause nuisance, disturbance, injury or noisiness to the residents within the surrounding area of his food establishment; and
- (d) operate other activities in his food establishment other than the food preparation activity as specified in his licence.

(2) Any licensee who contravenes paragraph (1) commits an offence.

Medical examination and basic course in food preparation

23. (1) Any person who is involved in food preparation in any food establishment shall—

- (a) undergo a medical examination as the Perbadanan may direct;
- (b) be inoculated against any infectious diseases; and
- (c) attend a basic course for food preparation recognized by the Ministry of Health Malaysia.

(2) The medical examination and inoculation against any infectious diseases shall be carried out by a medical or health officer registered under the Medical Act 1971 [*Act 50*].

(3) A licensee shall—

- (a) comply with the requirements of paragraph (1) if the licensee himself is involved in food preparation in any food establishment; and
- (b) ensure his employees involved in food preparation comply with the requirements of paragraph (1).

(4) Any licensee who fails to comply with paragraph (3) commits an offence.

(5) Notwithstanding paragraph (1), any person who is involved in food preparation in any food establishment may be directed by the Perbadanan at any time to—

- (a) undergo a medical examination;
- (b) be inoculated against any infectious diseases; and
- (c) attend a basic course relating to food preparation.

(6) Any person who fails to comply with paragraph (5) commits an offence.

Person prohibited from preparing food

24. (1) Any person who is suffering or carrying any infectious disease shall not be involved in food preparation in any food establishment.

(2) Any person who contravenes paragraph (1) commits an offence.

Sanitary requirements

25. (1) A licensee of any food establishment shall—

- (a) cause and ensure all refuse to be collected and packed into plastic bags and placed in covered receptacles provided for that purpose, and shall cause all such receptacles to be emptied and cleaned as frequently as may be necessary to keep the food establishment clean and tidy at all times;
- (b) cause the floors and the walls of the food establishment to be maintained and kept in a clean condition at all times;
- (c) take necessary measures to keep the food establishment free from rodent, fly, insect or vermin infestations;
- (d) ensure the food and drinks displayed for sale shall be in a clean condition and covered with a food cover at all times;
- (e) use only containers or packing materials as determined or permitted by the Perbadanan to pack food for sale;
- (f) not pack food for customers with unclean paper or paper with writing on it or printed paper or with material which may contaminate the food; and
- (g) maintain or cause to be maintained every part of the food establishment, including its fittings or fixtures, so as to be in a state of cleanliness and in good condition at all times.

(2) Any licensee who contravenes paragraph (1) commits an offence.

Maintenance of food establishment

26. (1) A licensee shall maintain his food establishment and the equipment used in his food establishment so as to be in a state of cleanliness and in good working order at all times.

(2) Any licensee who contravenes paragraph (1) commits an offence.

(3) A licensee shall paint or repaint his food establishment or any part of it at any time as may be directed by the Perbadanan.

Classification of food establishment

27. (1) The Perbadanan may, at any time, assess and classify any food establishment according to Grade A, B or C based on the sanitation of the premises and hygiene in respect of food, food handlers and practices of food handlings:

Provided that nothing in this by-law shall be construed so as to preclude any licensee from the liability of prosecution.

(2) Upon determination of assessment and classification, the Perbadanan shall issue to the licensee a category card in such form as determined by the Perbadanan showing the grade the food establishment is classified.

(3) The Perbadanan may, at any time, revise any grade in any category card in which case a new category card shall be issued to the licensee.

(4) The licensee shall display the category card in a conspicuous place in the food establishment.

(5) No licensee shall remove, deface or damage, or cause or allow to be removed, defaced or damaged a category card.

(6) Any licensee who contravenes paragraph (4) or (5) commits an offence.

Closure of insanitary food establishment

28. (1) The Perbadanan may in writing order the closure forthwith of any food establishment if the Perbadanan is of the opinion that such food establishment is suspected of being a source of infection or is likely to become a source of infection and the licensee who fails to comply with such order commits an offence.

(2) The Perbadanan may take any necessary steps to close the food establishment if the licensee fails to comply with the order issued under paragraph (1).

(3) Any licensee who continues to operate a food establishment which is closed under this by-law commits an offence.

(4) The Perbadanan may, after due inquiry, allow the food establishment to be reopened if the Perbadanan is satisfied that the source of infection has been eliminated.

(5) The licensee for the food establishment which is closed under this by-law shall not be entitled to claim any compensation from the Perbadanan.

Animals are prohibited

29. (1) No licensee shall keep any animal or knowingly permit any animal to enter his food establishment.

(2) Any licensee who contravenes paragraph (1) commits an offence.

(3) Notwithstanding paragraph (1), the licensee may keep fish in an aquarium in his food establishment for the purpose of preparation of food or for display and shall maintain the aquarium in a good and clean condition.

Place for preparation of food

30. (1) All food shall be prepared in a designated place for food preparation within the area of a food establishment.

(2) A licensee shall, at all times, ensure the place for preparation of food is always clean.

(3) Any licensee who contravenes paragraph (1) or (2) commits an offence.

Sinks and sanitary fittings

31. (1) A licensee shall provide sufficient sinks, sanitary fittings and accessories for the purpose of food preparation and to provide separate washing facilities for washing appliances and equipment used.

(2) Any licensee who contravenes paragraph (1) commits an offence.

Water supply

32. (1) A licensee shall not use any water other than water from the public water supply and shall not use tap water from any toilet for food preparation.

(2) Any licensee who contravenes paragraph (1) commits an offence.

Storage

33. (1) A store shall be provided for the storage of foodstuffs, utensils, equipment and crockery and such store shall not be used for any other purposes and shall be maintained to be in a good and clean condition at all times.

(2) Cupboards, cabinets, racks or shelves used for storage shall be maintained to be in a clean condition at all times.

(3) All foodstuffs, utensils, equipment and crockery shall be stored or placed at least 20 centimetres above the floor level.

(4) Any licensee who contravenes this by-law commits an offence.

Provision of restrooms and lockers

34. (1) The Perbadanan may, if it thinks necessary, require a licensee to provide restrooms and a number of lockers for male and female workers separately.

(2) Any licensee who fails to comply with paragraph (1) commits an offence.

Crowded space is prohibited

35. (1) A licensee shall ensure that his food establishment is not crowded with any furniture, things or other goods related to his food preparation activities which may affect the safety, health or in a situation that may cause nuisance to any person within the food establishment.

(2) If in the opinion of the Perbadanan any food establishment is in a crowded situation, the Perbadanan may by notice in writing direct the licensee within the period specified in the notice to rearrange the furniture, things or goods within the food establishment until the Perbadanan is satisfied that the food establishment is no longer in a crowded situation.

(3) Any licensee who fails to comply with the notice issued under paragraph (2) commits an offence.

(4) Notwithstanding paragraph (3), any licensee who fails to comply with paragraph (1) commits an offence.

Nuisance

36. (1) A licensee shall not, during the operation of a food establishment, create or cause or allow any nuisance to occur.

(2) Any licensee who contravenes paragraph (1) commits an offence.

Operating hours for food establishment

37. (1) The Perbadanan may direct a food establishment to be operated within the period and time specified by the Perbadanan and the licensee shall comply with such direction.

(2) The Perbadanan may consider an application from the licensee to extend the period and time specified by the Perbadanan under paragraph (1) upon receiving an application in writing from the licensee.

(3) Notwithstanding paragraph (2), any licensee who contravenes paragraph (1) commits an offence.

Power to require information

38. (1) For the purpose of tracing the source and preventing the spread of any infection, the Perbadanan may require a licensee of a food establishment to furnish any information or produce for inspection any document, book or record pertaining to any person employed by him.

(2) Any licensee who refuses to give any information or produce any document, book or record commits an offence.

Power to enter premise for inspection purpose

39. The Perbadanan may—

(a) enter and inspect any food establishment or a building or any part of a building which the Perbadanan suspects with reasonable cause is being used to operate a food establishment for which a licence is required under these By-laws; or

(b) request from a licensee any information regarding the management of the food establishment and the licensee or his employee shall provide any information required from him.

Exemption

40. The Perbadanan may, conditionally or unconditionally, exempt any licensee from any provision of these By-laws.

Penalty

41. Any person who contravenes any provision of these By-laws commits an offence and shall, upon conviction, be liable to a fine not exceeding two thousand ringgit or to imprisonment for a term not exceeding one year or to both, and in the case of a continuing offence, to a fine not exceeding two hundred ringgit for each day during which the offence is continued after conviction.

Revocation and transitional provisions

42. (1) The Labuan Municipal Council (Food and Eating Premises) By-Laws 1968 [*G.N.L. 9 of 1968*] is revoked.

(2) Any licence issued or approval granted under the revoked By-laws before the coming into operation of these By-laws shall continue in full force until the licence expires, is amended, suspended or cancelled, or the approval expires or revoked under the revoked By-laws, for which purpose only the revoked By-laws shall continue to be in full force and effect.

(3) Any proceedings pending or commenced under the revoked By-laws before the coming into operation of these By-laws shall be continued and concluded under the revoked By-laws as if these By-laws has not been made.

SCHEDULE

[*by-law 7*]

LICENCE FEE

NO.	ACTIVITIES	ANNUAL LICENCE FEE
1.	Restaurant/eating-house/food stall/kiosk	RM10.00 for every square metre
2.	Selling food/drinks (without eating place)	RM10.00 for every square metre
3.	Food catering	RM10.00 for every square metre
4.	School canteen	RM10.00 for every square metre
5.	Office canteen	RM10.00 for every square metre

Made 15 December 2016

[PL/PUU/100-1/6 Jld. 18 (3); PN(PU2)328A/XXIX]

DATUK ROZMAN BIN DATUK HAJI ISLI
Chairman of the Perbadanan Labuan

Confirmed 15 December 2016

[KWP(S): 24/907/88 Jld. 8(15); PN(PU2)328A/XXIX]

DATUK SERI TENGKU ADNAN BIN TENGKU MANSOR
Minister of Federal Territories

P.U. (A) 364.

AKTA CUKAI BARANG DAN PERKHIDMATAN 2014

PERINTAH CUKAI BARANG DAN PERKHIDMATAN (PENGENAAN CUKAI BAGI
PEMBEKALAN BERKENAAN DENGAN KAWASAN DITETAPKAN)
(PINDAAN) (No. 2) 2016

PADA menjalankan kuasa yang diberikan oleh subseksyen 160(1) Akta Cukai Barang dan Perkhidmatan 2014 [*Akta 762*], Menteri membuat perintah yang berikut:

Nama dan permulaan kuat kuasa

1. (1) Perintah ini bolehlah dinamakan **Perintah Cukai Barang dan Perkhidmatan (Pengenaan Cukai bagi Pembekalan berkenaan dengan Kawasan Ditetapkan) (Pindaan) (No. 2) 2016**.
- (2) Perintah ini mula berkuat kuasa pada 1 Januari 2017.

Pindaan perenggan 2

2. Perintah Cukai Barang dan Perkhidmatan (Pengenaan Cukai bagi Pembekalan berkenaan dengan Kawasan Ditetapkan) 2014 [*P.U. (A) 187/2014*] dipinda dalam perenggan 2—
  - (a) dalam subperenggan (a), dengan memotong perkataan “ke atau”;
  - (b) dalam subperenggan (e), dengan memotong perkataan “ke atau”; dan
  - (c) dalam subperenggan (f)—
    - (i) dengan menggantikan perkataan “pembekalan” dengan perkataan “pengimportan”; dan
    - (ii) dengan memotong perkataan “ke kawasan ditetapkan atau pengimportan barang itu”.

Dibuat 21 Disember 2016

[SULIT.KE.HF(152)860/01-Klt.2(27); Perb. R.0.3865/356/1JLD.16(SK.5)B;
PN(PU2)721/XII]

DATUK JOHARI BIN ABDUL GHANI
Menteri Kewangan Kedua

[*Akan dibentangkan di Dewan Rakyat menurut subseksyen 160(2) Akta Cukai Barang dan Perkhidmatan 2014*]

GOODS AND SERVICES TAX ACT 2014

GOODS AND SERVICES TAX (IMPOSITION OF TAX FOR SUPPLIES IN RESPECT OF DESIGNATED AREAS) (AMENDMENT) (NO. 2) ORDER 2016

IN exercise of the powers conferred by subsection 160(1) of the Goods and Services Tax Act 2014 [Act 762], the Minister makes the following order:

Citation and commencement

1. (1) This order may be cited as the **Goods and Services Tax (Imposition of Tax for Supplies in respect of Designated Areas) (Amendment) (No. 2) Order 2016**.

(2) This Order comes into operation on 1 January 2017.

Amendment of paragraph 2

2. The Goods and Services Tax (Imposition of Tax for Supplies in respect of Designated Areas) Order 2014 [P.U. (A) 187/2014] is amended in paragraph 2—

(a) in subparagraph (a), by deleting the words “to or”;

(b) in subparagraph (e), by deleting the words “to or”; and

(c) in subparagraph (f)—

(i) by substituting for the word “supply” the word “importation”;
and

(ii) by deleting the words “to the designated areas or the importation of such goods”.

Made 21 December 2016

[SULIT.KE.HF(152)860/01-Klt.2(27); Perb. R.0.3865/356/1JLD.16(SK.5)B; PN(PU2)721/XII]

DATUK JOHARI BIN ABDUL GHANI
Second Minister of Finance

[To be laid before the Dewan Rakyat pursuant to subsection 160(2) of the Goods and Services Tax Act 2014]

P.U. (A) 365.

AKTA SETEM 1949

PERINTAH DUTI SETEM (PEREMITAN) 2016

PADA menjalankan kuasa yang diberikan oleh subseksyen 80(2) Akta Setem 1949 [*Akta 378*], Menteri membuat perintah yang berikut:

Nama dan permulaan kuat kuasa

1. (1) Perintah ini bolehlah dinamakan **Perintah Duti Setem (Peremitan) 2016**.

(2) Perintah ini mula berkuat kuasa pada 1 Januari 2017.

Peremitan

2. (1) Suatu jumlah mengikut nilai harta kediaman sebagaimana yang dinyatakan dalam Jadual hendaklah diremitkan daripada duti setem yang dikenakan ke atas mana-mana surat cara pindah milik bagi pembelian satu unit harta kediaman sahaja yang bernilai tidak melebihi lima ratus ribu ringgit (RM500,000.00) oleh seseorang individu warganegara Malaysia dengan syarat bahawa—

(a) perjanjian jual beli bagi pembelian harta kediaman itu disempurnakan pada atau selepas 1 Januari 2017 tetapi tidak lewat daripada 31 Disember 2018; dan

(b) individu itu tidak pernah memiliki apa-apa harta kediaman termasuk harta kediaman yang diperoleh secara pewarisan atau pemberian, yang dipegang sama ada secara individu atau bersesama.

(2) Bagi maksud subperenggan (1), nilai harta kediaman hendaklah berdasarkan nilai pasaran.

(3) Permohonan bagi peremitan duti setem hendaklah disertakan dengan surat akuan berkanun di bawah Akta Akuan Berkanun 1960 [*Akta 13*] oleh individu yang disebut dalam subperenggan (1) yang mengesahkan bahawa individu itu tidak pernah memiliki apa-apa harta kediaman termasuk harta kediaman yang diperoleh secara pewarisan atau pemberian, yang dipegang sama ada secara individu atau bersesama.

(4) Dalam perenggan ini—

“harta kediaman” ertinya rumah, unit kondominium, pangsapuri atau rumah pangsa yang dibeli atau diperoleh semata-mata untuk digunakan sebagai rumah kediaman; dan

“individu” ertinya seorang pembeli atau pembeli bersama.

JADUAL

(1)	(2)
<i>Nilai harta kediaman</i>	<i>Amaun yang diremitkan</i>
RM300,000.00 atau kurang	100%
Lebih daripada RM300,000.00 sehingga RM500,000.00	RM5,000.00 daripada jumlah amaun duti setem yang boleh dikenakan

Dibuat 22 Disember 2016

[Perb. CR(8.09)248/39/7-217 Jld. 12 (SK15); LHDN.01/35(S)/42/51/Klt.23;
PN(PU2)159/XXX]

DATUK JOHARI BIN ABDUL GHANI
Menteri Kewangan Kedua

STAMP ACT 1949

STAMP DUTY (REMISSION) ORDER 2016

IN exercise of the powers conferred by subsection 80(2) of the Stamp Act 1949 [*Act 378*], the Minister makes the following order:

Citation and commencement

1. (1) This order may be cited as the **Stamp Duty (Remission) Order 2016**.
- (2) This Order comes into operation on 1 January 2017.

Remission

2. (1) An amount according to the value of residential property as specified in the Schedule shall be remitted from the stamp duty chargeable on any instrument of transfer for the purchase of only one unit of residential property the value of which is not more than five hundred thousand ringgit (RM500,000.00) by an individual who is a Malaysian citizen provided that—
  - (a) the sale and purchase agreement for the purchase of the residential property is executed on or after 1 January 2017 but not later than 31 December 2018; and
  - (b) the individual has never owned any residential property including a residential property which is obtained by way of inheritance or gift, which is held either individually or jointly.

(2) For the purpose of subparagraph (1), the value of the residential property shall be based on the market value.

(3) The application for the remission of the stamp duty shall be accompanied by a statutory declaration under the Statutory Declarations Act 1960 [*Act 13*] by the individual referred to in subparagraph (1) confirming that the individual has never owned any residential property including a residential property which is obtained by way of inheritance or gift, which is held either individually or jointly.

(4) In this paragraph—

“residential property” means a house, a condominium unit, an apartment or a flat purchased or obtained solely to be used as a dwelling house; and

“individual” means a purchaser or co-purchasers.

SCHEDULE

(1)	(2)
<i>Value of the residential property</i>	<i>Amount remitted</i>
RM300,000.00 or less	100%
More than RM300,000.00 until RM500,000.00	RM5,000.00 from the total amount of stamp duty chargeable

Made 22 December 2016

[Perb. CR(8.09)248/39/7-217 Jld. 12 (SK15); LHDN.01/35(S)/42/51/Klt.23; PN(PU2)159/XXX]

DATUK JOHARI BIN ABDUL GHANI
Second Minister of Finance

P.U. (A) 366.

AKTA SETEM 1949

PERINTAH DUTI SETEM (PEREMITAN) (No. 2) 2016

PADA menjalankan kuasa yang diberikan oleh subseksyen 80(2) Akta Setem 1949 [*Akta 378*], Menteri membuat perintah yang berikut:

Nama dan permulaan kuat kuasa

1. (1) Perintah ini bolehlah dinamakan **Perintah Duti Setem (Peremitan) (No. 2) 2016**.

(2) Perintah ini mula berkuat kuasa pada 1 Januari 2017.

Peremitan

2. (1) Suatu amaun mengikut amaun pinjaman sebagaimana yang dinyatakan dalam Jadual hendaklah diremitkan daripada duti setem yang dikenakan ke atas mana-mana perjanjian pinjaman untuk membiayai pembelian satu unit harta kediaman sahaja yang bernilai tidak melebihi lima ratus ribu ringgit (RM500,000.00) yang disempurnakan antara seorang individu warganegara Malaysia yang dinamakan dalam perjanjian jual beli dengan—

- (a) suatu bank berlesen di bawah Akta Perkhidmatan Kewangan 2013 [Akta 758];
- (b) suatu bank Islam berlesen di bawah Akta Perkhidmatan Kewangan Islam 2013 [Akta 759];
- (c) suatu institusi kewangan pembangunan yang ditetapkan di bawah Akta Institusi Kewangan Pembangunan 2002 [Akta 618];
- (d) suatu penanggung insurans berlesen di bawah Akta Perkhidmatan Kewangan 2013;
- (e) suatu pengendali takaful berlesen di bawah Akta Perkhidmatan Kewangan Islam 2013;
- (f) suatu koperasi yang didaftarkan di bawah Akta Koperasi 1993 [Akta 502];
- (g) mana-mana majikan yang menyediakan skim pinjaman perumahan pekerja;
- (h) Malaysian Building Society Berhad yang diperbadankan di bawah Akta Syarikat 1965 [Akta 125]; atau
- (i) Borneo Housing Mortgage Finance Berhad yang diperbadankan di bawah Akta Syarikat 1965.

(2) Peremitan duti setem di bawah subperenggan (1) hendaklah hanya terpakai sekiranya—

- (a) perjanjian jual beli bagi pembelian harta kediaman itu disempurnakan pada atau selepas 1 Januari 2017 tetapi tidak lewat daripada 31 Disember 2018; dan
- (b) individu itu tidak pernah memiliki apa-apa harta kediaman termasuk harta kediaman yang diperolehi secara pewarisan atau pemberian, yang dipegang sama ada secara individu atau bersesama.

(3) Permohonan bagi peremitan duti setem hendaklah disertakan dengan surat akuan berkanun di bawah Akta Akuan Berkanun 1960 [Akta 13] oleh individu yang disebut dalam subperenggan (1) yang mengesahkan bahawa individu itu tidak pernah memiliki apa-apa harta kediaman termasuk harta kediaman yang diperolehi secara pewarisan atau pemberian, yang dipegang sama ada secara individu atau bersesama.

(4) Dalam perenggan ini—

“harta kediaman” ertinya rumah, unit kondominium, pangsapuri atau rumah pangsa yang dibeli atau diperoleh semata-mata untuk digunakan sebagai rumah kediaman; dan

“individu” ertinya seorang pembeli atau pembeli bersama.

JADUAL

(1) <i>Amaun pinjaman</i>	(2) <i>Amaun yang diremitkan</i>
RM300,000.00 atau kurang	100%
Lebih daripada RM300,000.00 sehingga RM500,000.00	RM1,500.00 daripada jumlah amaun duti setem yang boleh dikenakan

Dibuat 22 Disember 2016
[Perb. CR(8.09)248/39/7-217 Jld. 12 (SK15); LHDN.01/10.5-1/60-10; PN(PU2)159/XXX]

DATUK JOHARI BIN ABDUL GHANI
Menteri Kewangan Kedua

STAMP ACT 1949

STAMP DUTY (REMISSION) (No. 2) ORDER 2016

IN exercise of the powers conferred by subsection 80(2) of the Stamp Act 1949 [*Act 378*], the Minister makes the following order:

Citation and commencement

1. (1) This order may be cited as the **Stamp Duty (Remission) (No. 2) Order 2016**.

(2) This Order comes into operation on 1 January 2017.

Remission

2. (1) An amount according to the loan amount as specified in the Schedule shall be remitted from the stamp duty chargeable on any loan agreement to finance the purchase of only one unit of residential property the value of which is not more than five hundred thousand ringgit (RM500,000.00) executed between an individual who is a Malaysian citizen named in the sale and purchase agreement and—

(a) a licensed bank under the Financial Services Act 2013 [*Act 758*];

(b) a licensed Islamic bank under the Islamic Financial Services Act 2013 [*Act 759*];

- (c) a development financial institution prescribed under the Development Financial Institutions Act 2002 [Act 618];
- (d) a licensed insurer under the Financial Services Act 2013;
- (e) a licensed takaful operator under the Islamic Financial Services Act 2013;
- (f) a co-operative society registered under the Co-operative Societies Act 1993 [Act 502];
- (g) any employer who provides an employee housing loan scheme;
- (h) the Malaysian Building Society Berhad incorporated under the Companies Act 1965 [Act 125]; or
- (i) the Borneo Housing Mortgage Finance Berhad incorporated under the Companies Act 1965.

(2) The remission of the stamp duty under subparagraph (1) shall only apply if—

- (a) the sale and purchase agreement for the purchase of the residential property is executed on or after 1 January 2017 but not later than 31 December 2018; and
- (b) the individual has never owned any residential property including a residential property which is obtained by way of inheritance or gift, which is held either individually or jointly.

(3) The application for the remission of the stamp duty shall be accompanied by a statutory declaration under the Statutory Declarations Act 1960 [Act 13] by the individual referred to in subparagraph (1) confirming that the individual has never owned any residential property including a residential property which is obtained by way of inheritance or gift, which is held either individually or jointly.

(4) In this paragraph—

“residential property” means a house, a condominium unit, an apartment or a flat purchased or obtained solely to be used as a dwelling house; and

“individual” means a purchaser or co-purchasers.

SCHEDULE

(1)	(2)
<i>Loan amount</i>	<i>Amount remitted</i>
RM300,000.00 or less	100%
More than RM300,000.00 until RM500,000.00	RM1,500.00 from the total amount of stamp duty chargeable

Made 22 December 2016

[Perb. CR(8.09)248/39/7-217 Jld. 12 (SK15); LHDN.01/10.5-1/60-10; PN(PU2)159/XXX]

DATUK JOHARI BIN ABDUL GHANI
Second Minister of Finance

P.U. (A) 367.

AKTA SETEM 1949

PERINTAH DUTI SETEM (PENGECCUALIAN) (No. 3) 2016

PADA menjalankan kuasa yang diberikan di bawah subseksyen 80(1) Akta Setem 1949 [*Akta 378*], Menteri membuat perintah yang berikut:

Nama dan permulaan kuat kuasa

1. (1) Perintah ini bolehlah dinamakan **Perintah Duti Setem (Pengeccualian) (No. 3) 2016**.

(2) Perintah ini mula berkuat kuasa pada 1 Januari 2017.

Tafsiran

2. Dalam Perintah ini—

“orang yang layak” ertinya—

(a) Unit Perniagaan Mata Wang Antarabangsa dalam—

- (i) suatu bank Islam berlesen, tetapi tidak termasuk bank Islam antarabangsa berlesen, di bawah Akta Perkhidmatan Kewangan Islam 2013 [*Akta 759*];
- (ii) suatu bank berlesen di bawah Akta Perkhidmatan Kewangan 2013 [*Akta 758*];
- (iii) suatu bank pelaburan berlesen di bawah Akta Perkhidmatan Kewangan 2013; atau
- (iv) suatu pengendali takaful berlesen di bawah Akta Perkhidmatan Kewangan Islam 2013,

yang diluluskan oleh Bank Negara Malaysia;

(b) suatu bank Islam antarabangsa berlesen di bawah Akta Perkhidmatan Kewangan Islam 2013; atau

(c) suatu pengendali takaful antarabangsa berlesen di bawah Akta Perkhidmatan Kewangan Islam 2013.

Pengecualian

3. (1) Surat cara yang berikut yang berhubungan dengan perbankan Islam, aktiviti takaful dan pasaran modal Islam di bawah suatu skim untuk mempromosikan Pusat Kewangan Islam Antarabangsa Malaysia dikecualikan daripada duti setem:

- (a) surat cara bagi transaksi dalam mata wang selain ringgit yang berhubungan dengan aktiviti perbankan Islam atau takaful yang disempurnakan antara orang yang layak dengan—
  - (i) pelanggan pemastautin; atau
  - (ii) pelanggan bukan pemastautin;
- (b) surat cara yang berhubungan dengan penerbitan—
  - (i) bon Islam dalam ringgit; atau
  - (ii) bon Islam dalam mata wang asing.

(2) Pengecualian dalam subperenggan (1)(a) hendaklah terpakai bagi surat cara yang disempurnakan pada atau selepas 1 Januari 2017 tetapi tidak lewat daripada 31 Disember 2020.

(3) Pengecualian dalam subperenggan (1)(b) hendaklah terpakai bagi surat cara yang berhubungan dengan penerbitan bon yang diluluskan oleh Suruhanjaya Sekuriti Malaysia pada atau selepas 1 Januari 2017 tetapi tidak lewat daripada 31 Disember 2020.

Dibuat 22 Disember 2016

[Perb. CR(8.09)248/39/7-217 Jld. 12 (SK15); LHDN.01/10.5-1/60-11; PN(PU2)159/XXX]

DATUK JOHARI BIN ABDUL GHANI
Menteri Kewangan Kedua

STAMP ACT 1949

STAMP DUTY (EXEMPTION) (No. 3) ORDER 2016

In exercise of the powers conferred by subsection 80(1) of the Stamp Act 1949 [Act 378], the Minister makes the following order:

Citation and commencement

1. (1) This order may be cited as the **Stamp Duty (Exemption) (No. 3) Order 2016**.

(2) This Order comes into operation on 1 January 2017.

Interpretation

2. In this Order—

“qualifying person” means—

(a) the International Currency Business Unit in—

- (i) a licensed Islamic bank, but does not include a licensed international Islamic bank, under the Islamic Financial Services Act 2013 [*Act 759*];
- (ii) a licensed bank under the Financial Services Act 2013 [*Act 758*];
- (iii) a licensed investment bank under the Financial Services Act 2013; or
- (iv) a licensed takaful operator under the Islamic Financial Services Act 2013,

approved by the Central Bank of Malaysia;

- (b) a licensed international Islamic bank under the Islamic Financial Services Act 2013; or
- (c) a licensed international takaful operators under the Islamic Financial Services Act 2013.

Exemption

3. (1) The following instruments relating to Islamic banking, takaful activities and Islamic capital market under a scheme to promote Malaysia International Islamic Financial Centre are exempted from stamp duty:

- (a) instruments on transactions in currencies other than ringgit relating to Islamic banking or takaful activities executed between a qualifying person and—
  - (i) a resident customer; or
  - (ii) a non-resident customer;
- (b) instruments relating to the issuance of—
  - (i) Islamic bonds in ringgit; or
  - (ii) Islamic bonds in foreign currencies.

(2) The exemption in subparagraph (1)(a) shall apply to the instruments executed on or after 1 January 2017 but not later than 31 December 2020.

(3) The exemption in subparagraph (1)(b) shall apply to the instruments relating to the issuance of the bonds approved by the Securities Commission Malaysia on or after 1 January 2017 but not later than 31 December 2020.

Made 22 December 2016

[Perb. CR(8.09)248/39/7-217 Jld. 12 (SK15); LHDN.01/10.5-1/60-11; PN(PU2)159/XXX]

DATUK JOHARI BIN ABDUL GHANI
Second Minister of Finance

P.U. (A) 368.

AKTA CUKAI BARANG DAN PERKHIDMATAN 2014

PERATURAN-PERATURAN CUKAI BARANG DAN PERKHIDMATAN (PINDAAN) 2016

PADA menjalankan kuasa yang diberikan oleh seksyen 177 Akta Cukai Barang dan Perkhidmatan 2014 [*Akta 762*], Menteri membuat peraturan-peraturan yang berikut:

Nama dan permulaan kuat kuasa

1. (1) Peraturan-peraturan ini bolehlah dinamakan **Peraturan-Peraturan Cukai Barang dan Perkhidmatan (Pindaan) 2016**.

(2) Peraturan-Peraturan ini mula berkuat kuasa pada 1 Januari 2017.

Pindaan peraturan 39

2. Peraturan-Peraturan Cukai Barang dan Perkhidmatan 2014 [*P.U. (A) 190/2014*], yang disebut “Peraturan-Peraturan ibu” dalam Peraturan-Peraturan ini, dipinda dalam subperaturan 39(4)—

- (a) dalam teks bahasa kebangsaan, dengan menggantikan perkataan “input tax” dengan perkataan “cukai input”;
- (b) dengan menggantikan perkataan “subperaturan (1)” dengan perkataan “perenggan (2)(d)”;
- (c) dengan memotong perkataan “baki”.

Pindaan peraturan 40

3. Subperaturan 40(2) Peraturan-Peraturan ibu dipinda dengan menggantikan perenggan (e) dengan perenggan yang berikut:

- “(e) penyediaan apa-apa pembiayaan pinjaman, pendahuluan atau kemudahan yang serupa kepada pekerjaanya atau antara orang yang mempunyai kaitan;”.

Pemotongan peraturan 42

4. Peraturan-Peraturan ibu dipinda dengan memotong peraturan 42.

Pindaan peraturan 46

5. Peraturan 46 Peraturan-Peraturan ibu dipinda—
  - (a) dalam subperaturan (1), dengan menggantikan perkataan “dia mula didaftarkan, atau dikehendaki untuk berdaftar” dengan perkataan “dia didaftarkan”; dan
  - (b) dalam subperaturan (2), dengan menggantikan perkataan “dia mula didaftarkan, atau dikehendaki untuk berdaftar” dengan perkataan “dia didaftarkan”.

Pindaan peraturan 47

6. Subperaturan 47(3) Peraturan-Peraturan ibu dipinda—
  - (a) dalam perenggan (a), dengan memasukkan perkataan “atau” di hujung perenggan itu;
  - (b) dalam perenggan (b), dengan menggantikan perkataan “; atau” dengan noktah; dan
  - (c) dengan memotong perenggan (c).

Pindaan peraturan 59

7. Subperaturan 59(8) Peraturan-Peraturan ibu dipinda dengan menggantikan perkataan “Bahagian VI” dengan perkataan “peraturan 37, 39 dan 43”.

Pindaan peraturan 60

8. Subperaturan 60(1) Peraturan-Peraturan ibu dipinda dengan menggantikan perkataan “Bahagian VI” dengan perkataan “peraturan 37, 39 dan 43”.

Pindaan peraturan 62

9. Peraturan 62 Peraturan-Peraturan ibu dipinda dengan memasukkan selepas subperaturan (2) subperaturan yang berikut:

“(3) Peraturan ini tidak terpakai bagi orang yang disebut dalam perenggan 72(1)(b).”.

Pindaan peraturan 82

10. Perenggan 82(c) Peraturan-Peraturan ibu dipinda dengan memotong perkataan “minuman keras, tembakau, produk tembakau,”.

Pindaan peraturan 84

11. Peraturan 84 Peraturan-Peraturan ibu dipinda dengan memotong perenggan (a) dan (b).

Pindaan Jadual Pertama

12. Jadual Pertama kepada Peraturan-Peraturan ibu dipinda dengan memasukkan selepas perenggan (j) perenggan yang berikut:

“(k) Malaysian Industrial Development Finance Berhad”.

Pindaan Jadual Kedua

13. Jadual Kedua kepada Peraturan-Peraturan ibu dipinda dengan memasukkan selepas perenggan (h) perenggan yang berikut:

“(i) Lapangan Terbang Antarabangsa Langkawi, Kedah”.

Pindaan Jadual Keempat

14. Jadual Keempat kepada Peraturan-Peraturan ibu dipinda—

(a) berhubung dengan Teluk Intan, dalam ruang Daerah yang Dikhidmati—

(i) dengan menggantikan perkataan “Perak Hilir” dengan perkataan “Hilir Perak”; dan

(ii) dengan memasukkan sebelum perkataan “Sabak Bernam” perkataan “Muallim”; dan

(b) berhubung dengan Kuala Terengganu, dalam ruang Daerah yang Dikhidmati, dengan memasukkan selepas perkataan “Setiu” perkataan “Kuala Nerus”.

Peruntukan peralihan

15. (1) Apa-apa cukai input yang ditanggung oleh mana-mana orang berdaftar sebelum atau selepas tarikh kuat kuasa Peraturan-Peraturan ini berhubung dengan pembekalan tanah untuk kegunaan am boleh dituntut dengan syarat—

(a) kebenaran merancang telah diberikan oleh pihak berkuasa tempatan yang berkenaan sebelum tarikh kuat kuasa Peraturan-Peraturan ini;

- (b) suatu peraturan yang ditandatangani oleh mana-mana orang yang diberi kuasa di bawah mana-mana undang-undang bertulis yang memperakukan bahawa nilai kerja pembangunan telah disiapkan tidak kurang dari sepuluh peratus dalam tempoh dua belas bulan dari tarikh kebenaran merancang diberikan diperoleh; dan
- (c) amaun cukai input yang boleh dituntut di bawah seksyen 38 dan 39 Akta ditanggung dalam tempoh tiga puluh enam bulan dari tarikh kebenaran merancang diluluskan.

(2) Bagi maksud peraturan ini, “kegunaan am” ertinya penggunaan tanah bagi maksud tanah perkuburan, taman permainan atau bangunan keagamaan.

Dibuat 21 Disember 2016

[SULIT. KE. HF(152)860/01–2 Klt. 2(26); Perb. R.0.3865/356/1JLD.16(SK.5) B; PN(PU2)721/XII]

DATUK JOHARI BIN ABDUL GHANI
Menteri Kewangan Kedua

GOODS AND SERVICES TAX ACT 2014

GOODS AND SERVICES TAX (AMENDMENT) REGULATIONS 2016

IN exercise of the powers conferred by section 177 of the Goods and Services Tax Act 2014 [*Act 762*], the Minister makes the following regulations:

Citation and commencement

1. (1) These regulations may be cited as the **Goods and Services Tax (Amendment) Regulations 2016**.

(2) These Regulations come into operation on 1 January 2017.

Amendment of regulation 39

2. The Goods and Services Tax Regulations 2014 [*P.U. (A) 190/2014*], which are referred to as the “principal Regulations” in these Regulations, are amended in subregulation 39(4) —

- (a) in the national language text, by substituting for the words “input tax” the words “cukai input”;
- (b) by substituting for the words “subregulation (1)” the words “paragraph (2)(d)”; and
- (c) by deleting the word “residual”.

Amendment of regulation 40

3. Subregulation 40(2) of the principal Regulations is amended by substituting for paragraph (e) the following paragraph:

“(e) the provision of any loan, advance or similar facility financing to his employees or between connected persons;”.

Deletion of regulation 42

4. The principal Regulations are amended by deleting regulation 42.

Amendment of regulation 46

5. Regulation 46 of the principal Regulations is amended—

(a) in subregulation (1), by substituting for the words “he was, or was required to be registered” the words “he was registered”; and

(b) in subregulation (2), by substituting for the words “such person was, or was required to be, registered” the words “he was registered”.

Amendment of regulation 47

6. Subregulation 47(3) of the principal Regulations is amended—

(a) in paragraph (a), by inserting the word “or” at the end of the paragraph;

(b) in paragraph (b), by substituting for the words “; or” the full stop; and

(c) by deleting paragraph (c).

Amendment of regulation 59

7. Subregulation 59(8) of the principal Regulations is amended by substituting for the words “Part VI” the words “regulations 37, 39 and 43”.

Amendment of regulation 60

8. Subregulation 60(1) of the principal Regulations is amended by substituting for the words “Part VI” the words “regulations 37, 39 and 43”.

Amendment of regulation 62

9. Regulation 62 of the principal Regulations is amended by inserting after subregulation (2) the following subregulation:

“(3) This regulation shall not apply to the person referred to in paragraph 72(1)(b).”.

Amendment of regulation 82

10. Paragraph 82(c) of the principal Regulations is amended by deleting the words “liquor, tobacco, tobacco products,”.

Amendment of regulation 84

11. Regulation 84 of the principal Regulations is amended by deleting paragraphs (a) and (b).

Amendment of First Schedule

12. The First Schedule to the principal Regulations is amended by inserting after paragraph (j) the following paragraph:

“(k) Malaysian Industrial Development Finance Berhad”.

Amendment of Second Schedule

13. The Second Schedule to the principal Regulations is amended by inserting after paragraph (h) the following paragraph:

“(i) Langkawi International Airport, Kedah”.

Amendment of Fourth Schedule

14. The Fourth Schedule to the principal Regulations is amended—

(a) in relation to Teluk Intan, in column Districts Served—

(i) by substituting for the words “Perak Hilir” the words “Hilir Perak”; and

(ii) by inserting before the words “Sabak Bernam” the word “Muallim”; and

(b) in relation to Kuala Terengganu, in column Districts Served, by inserting after the word “Setiu” the words “Kuala Nerus”.

Transitional provision

15. (1) Any input tax incurred by any registered person before or after the effective date of these Regulations in relation to the supply of land for general use is claimable provided that—

- (a) the planning permission has been granted by the relevant local authority before the effective date of these Regulations;
- (b) a certificate signed by any authorized person under any written law certifying that the value of development works have been completed not less than ten percent within twelve months from the date of the planning permission been granted is obtained; and
- (c) the amount of input tax claimable under sections 38 and 39 of the Act is incurred within thirty-six months from the date of the planning permission is granted.

(2) For the purposes of this regulation, “general use” means the use of land for the purpose of burial ground, playground or religious building.

Made 21 December 2016

[SULIT. KE. HF(152)860/01–2 Klt. 2(26); Perb. R.0.3865/356/1JLD.16 (SK.5) B; PN(PU2)721/XII]

DATUK JOHARI BIN ABDUL GHANI
Second Minister of Finance

P.U. (A) 369.**AKTA CUKAI BARANG DAN PERKHIDMATAN 2014****PERINTAH CUKAI BARANG DAN PERKHIDMATAN (PELEPASAN) (PINDAAN)
(No. 2) 2016**

PADA menjalankan kuasa yang diberikan oleh seksyen 56 Akta Cukai Barang dan Perkhidmatan 2014 [*Akta 762*], Menteri membuat perintah yang berikut:

Nama dan permulaan kuat kuasa

1. (1) Perintah ini bolehlah dinamakan **Perintah Cukai Barang dan Perkhidmatan (Pelepasan) (Pindaan) (No. 2) 2016**.

(2) Perintah ini mula berkuat kuasa pada 1 Januari 2017.

Pindaan perenggan 6

2. Perintah Cukai Barang dan Perkhidmatan (Pelepasan) 2014 [*P.U. (A) 273/2014*], yang disebut “Perintah ibu” dalam Perintah ini, dipinda dalam perenggan 6—

- (a) dengan menomborkan semula perenggan yang sedia ada sebagai subperenggan (1); dan
- (b) dengan memasukkan selepas subperenggan (1) yang dinomborkan semula subperenggan yang berikut:

“(2) Perenggan ini tidak terpakai bagi orang yang dinyatakan dalam ruang (2) butiran 3 Jadual Pertama.”.

Pindaan Jadual Pertama

3. Jadual Pertama kepada Perintah ibu dipinda—

- (a) berhubung dengan butiran 5—
  - (i) berhubung dengan perenggan (a) dalam ruang (2), dalam ruang (5), dengan menggantikan perenggan (b) dengan perenggan yang berikut:

“(b) The Head of Federal Territories religious department or such other officer nominated by him for Federal Territories Islamic religious schools”; dan
  - (ii) berhubung dengan perenggan (d) dalam ruang (2), dengan menggantikan perkataan “[Act 562]” dengan perkataan “[Act 652]”;
- (b) dengan menggantikan butiran 7 dan butir-butir yang berhubungannya dengan butiran dan butir-butir yang berikut:

(1) <i>Item No.</i>	(2) <i>Person</i>	(3) <i>Goods</i>	(4) <i>Conditions</i>	(5) <i>Certificate to be signed by</i>
“7.	Any person holding a valid Kad OKU issued under the Person With Disabilities Act 2008 [<i>Act 685</i>]	Goods used by persons with disabilities	<ul style="list-style-type: none"> (a) That the goods are acquired from a supplier specified by the Director General; (b) that the goods are approved by the Director General; (c) that the goods are used solely by the person with disabilities. 	The Director General of Social Welfare Department or such other officer nominated by him”;

(c) dengan memotong butiran 8;

(d) berhubung dengan butiran 14, dalam ruang (4)—

(i) dengan memasukkan selepas perenggan (a) perenggan yang berikut:

“(aa) that the goods are returned within six months from the date the goods were sent to the designated areas;”;

(ii) dalam perenggan (e), dengan memotong perkataan “and” di hujung perenggan itu;

(iii) dalam perenggan (f), dengan menggantikan noktah di hujung perenggan itu dengan perkataan “; and”; dan

(iv) dengan memasukkan selepas perenggan (f) perenggan yang berikut:

“(g) that upon approval, the Director General may impose any other conditions or require security as he may deem fit.”;

(e) berhubung dengan butiran 15, dalam ruang (4)—

(i) dengan memasukkan selepas perenggan (b) perenggan yang berikut:

“(ba) that the goods are re-exported within six months from the date of import;”;

(ii) dalam perenggan (c), dengan memotong perkataan “and” di hujung perenggan itu;

(iii) dalam perenggan (d), dengan menggantikan noktah di hujung perenggan itu dengan perkataan “; and”; dan

(iv) dengan memasukkan selepas perenggan (d) perenggan yang berikut:

“(e) that upon approval, the Director General may impose any other conditions or require security as he may deem fit.”;

(f) berhubung dengan butiran 19—

(i) dalam ruang (3), dengan menggantikan perkataan “and cylinders” dengan perkataan “, cylinders and other reusable packaging material”; dan

(ii) dalam ruang (4), dalam perenggan (a), dengan memasukkan selepas perkataan “containers” perkataan “including bottles, drums, flexi-bags, cylinders and other reusable packaging material”;

- (g) berhubung dengan butiran 20—
- (i) dalam ruang (3), dengan menggantikan perkataan “and cylinders” dengan perkataan “, cylinders and other reusable packaging material”; dan
  - (ii) dalam ruang (4)—
    - (A) berhubung dengan perenggan (a), dengan menggantikan perkataan “pallets and containers” dengan perkataan “goods”; dan
    - (B) berhubung dengan perenggan (b), dengan memotong perkataan “of the pallets and containers imported and exported”;
- (h) berhubung dengan butiran 21—
- (i) dalam ruang (3), dengan menggantikan perkataan “and cylinders” dengan perkataan “, cylinders and other reusable packaging material”; dan
  - (ii) dalam ruang (4)—
    - (A) berhubung dengan perenggan (b), dengan menggantikan perkataan “containers” dengan perkataan “goods”; dan
    - (B) berhubung dengan perenggan (c), dengan memotong perkataan “of the containers imported and exported”;
- (i) berhubung dengan perenggan 26, dengan menggantikan butir-butir dalam ruang (4) dengan butir-butir yang berikut:
- “(a) That the goods are—
    - (i) imported; or
    - (ii) purchased or acquired from a registered person; and
  - (b) that the goods are for the official use of the embassy, consular office and international organizations.”;
- (j) berhubung dengan butiran 33, dalam ruang (4), dalam perenggan (a), dengan memotong perkataan “commercial”; dan
- (k) berhubung dengan butiran 36, dalam ruang (4), dalam perenggan (a), dengan memotong perkataan “commercial”.

Pindaan Jadual Kedua

4. Jadual Kedua kepada Perintah ibu dipinda—

- (a) dengan memotong butiran 2 dan butir-butir yang berhubungan dengannya; dan
- (b) berhubung dengan butiran 3, dalam ruang (4), dalam perenggan (c), dengan menggantikan perkataan “situated at the airport, port or border” dengan perkataan “after the immigration checkpoint situated at the airport or port”.

Pindaan Jadual Ketiga

5. Jadual Ketiga kepada Perintah ibu dipinda , dalam Bahagian II, dalam perenggan 1, dengan menggantikan perkataan “orang-orang di bawah tanggungan saya” dengan perkataan “kegunaan rasmi”.

Peruntukan peralihan

6. (1) Apa-apa cukai input yang ditanggung oleh mana-mana pemaju atau tuan punya tanah sebelum atau selepas tarikh kuat kuasa Perintah ini berhubung dengan pembekalan tanah kepada Kerajaan Persekutuan, Kerajaan Negeri, pihak berkuasa tempatan atau mana-mana orang lain selepas tarikh kuat kuasa Perintah ini bagi mematuhi kehendak mana-mana undang-undang bertulis, Kerajaan Persekutuan, Kerajaan Negeri atau pihak berkuasa tempatan bagi maksud menyediakan kemudahan awam dan utiliti awam sama ada tanpa balasan atau pada nilai nominal boleh dituntut dengan syarat—

- (a) projek bagi kemudahan awam dan utiliti awam itu telah diluluskan sebelum tarikh kuat kuasa Perintah ini dan memenuhi syarat-syarat yang ditetapkan oleh—
  - (i) Jabatan Perancangan Bandar dan Desa;
  - (ii) Jabatan Kerja Raya;
  - (iii) Jabatan Pengairan dan Saliran; dan
  - (iv) Jabatan Bomba dan Penyelamat;
- (b) pelan susun atur diluluskan oleh pihak berkuasa tempatan yang berkenaan sebelum tarikh kuat kuasa Perintah ini;
- (c) kebenaran merancang diberikan oleh pihak berkuasa tempatan yang berkenaan sebelum tarikh kuat kuasa Perintah ini;

- (d) suatu perakuan yang ditandatangani oleh mana-mana orang yang diberi kuasa di bawah mana-mana undang-undang bertulis yang memperakukan bahawa nilai kerja pembangunan telah disiapkan tidak kurang dari sepuluh peratus dalam tempoh dua belas bulan dari tarikh kebenaran merancang diberikan diperolehi; dan
- (e) amaun cukai input yang boleh dituntut di bawah seksyen 38 dan 39 Akta ditanggung dalam tempoh tiga puluh enam bulan dari tarikh kebenaran merancang diberikan.

Dibuat 21 Disember 2016

[SULIT. KE.HF(152)860/01-2 Klt.2(30); Perb. R0.3865/356/1JLD.16(SK.5) B; PN(PU2)721/XII]

DATUK JOHARI BIN ABDUL GHANI
Menteri Kewangan Kedua

[Akan dibentangkan di Dewan Rakyat menurut subseksyen 56(2) Akta Cukai Barang dan Perkhidmatan 2014]

GOODS AND SERVICES TAX ACT 2014

GOODS AND SERVICES TAX (RELIEF) (AMENDMENT) (No. 2) ORDER 2016

IN exercise of the powers conferred by section 56 of the Goods and Services Tax Act 2014 [Act 762], the Minister makes the following order:

Citation and commencement

1. (1) This order may be cited as the **Goods and Services Tax (Relief) (Amendment) (No. 2) Order 2016**.

(2) This Order comes into operation on 1 January 2017.

Amendment of paragraph 6

2. The Goods and Services Tax (Relief) Order 2014 [*P.U. (A) 273/2014*], which is referred to as the “principal Order” in this Order, is amended in paragraph 6—

- (a) by renumbering the existing paragraph as subparagraph (1); and
- (b) by inserting after the renumbered subparagraph (1) the following subparagraph:

“(2) This paragraph shall not apply to the person specified in column (2) of item 3 of the First Schedule.”.

Amendment of First Schedule

3. The First Schedule to the principal Order is amended—

(a) in relation to item 5—

(i) in relation to paragraph (a) in column (2), in column (5), by substituting for paragraph (b) the following paragraph:

“(b) The Head of Federal Territories religious department or such other officer nominated by him for Federal Territories Islamic religious schools”; and

(ii) in relation to paragraph (d) in column (2), by substituting for the words “[Act 562]” the words “[Act 652]”;

(b) by substituting for item 7 and the particulars relating to it the following item and particulars:

(1) Item No.	(2) Person	(3) Goods	(4) Conditions	(5) Certificate to be signed by
“7.	Any person holding a valid Kad OKU issued under the Person With Disabilities Act 2008 [Act 685]	Goods used by persons with disabilities	(a) That the goods are acquired from a supplier specified by the Director General; (b) that the goods are approved by the Director General; (c) that the goods are used solely by the person with disabilities.	The Director General of Social Welfare Department or such other officer nominated by him”;

(c) by deleting item 8;

(d) in relation to item 14, in column (4)—

(i) by inserting after paragraph (a) the following paragraph:

“(aa) that the goods are returned within six months from the date the goods were sent to the designated areas.”;

(ii) in paragraph (e), by deleting the word “and” at the end of the paragraph;

(iii) in paragraph (f), by substituting for the full stop at the end of the paragraph the words “; and”;

(iv) by inserting after paragraph (f) the following paragraph:

“(g) that upon approval, the Director General may impose any other conditions or require security as he may deem fit.”;

(e) in relation to item 15, in column (4)—

(i) by inserting after paragraph (b) the following paragraph:

“(ba) that the goods are re-exported within six months from the date of import;”;

(ii) in paragraph (c), by deleting the word “and” at the end of the paragraph;

(iii) in paragraph (d), by substituting for the full stop at the end of the paragraph the words “; and”; and

(iv) by inserting after paragraph (d) the following paragraph:

“(e) that upon approval, the Director General may impose any other conditions or require security as he may deem fit.”;

(f) in relation to item 19—

(i) in column (3), by substituting for the words “and cylinders” the words “, cylinders and other reusable packaging material”; and

(ii) in column (4), in paragraph (a), by inserting after the word “containers” the words “including bottles, drums, flexi-bags, cylinders and other reusable packaging material”;

(g) in relation to item 20—

(i) in column (3), by substituting for the words “and cylinders” the words “, cylinders and other reusable packaging material”; and

(ii) in column (4)—

(A) in relation to paragraph (a), by substituting for the words “pallets and containers” the word “goods”; and

(B) in relation to paragraph (b), by deleting the words “of the pallets and containers imported and exported”;

(h) in relation to item 21—

(i) in column (3), by substituting for the words “and cylinders” the words “, cylinders and other reusable packaging material”; and

(ii) in column (4)—

(A) in relation to paragraph (b), by substituting for the word “containers” the word “goods”; and

(B) in relation to paragraph (c), by deleting the words “of the containers imported and exported”;

(i) in relation to paragraph 26, by substituting for the particulars in column (4) the following particulars:

“(a) That the goods are—

(i) imported; or

(ii) purchased or acquired from a registered person; and

(b) that the goods are for the official use of the embassy, consular office and international organizations.”;

(j) in relation to item 33, in column (4), in paragraph (a), by deleting the word “commercial”; and

(k) in relation to item 36, in column (4), in paragraph (a), by deleting the word “commercial”.

Amendment of Second Schedule

4. The Second Schedule to the principal Order is amended—

(a) by deleting item 2 and the particulars relating to it; and

(b) in relation to item 3, in column (4), in paragraph (c), by substituting for the words “situated at the airport, port or border” the words “after the immigration checkpoint situated at the airport or port”.

Amendment of Third Schedule

5. The Third Schedule to the principal Order is amended, in Part II, in paragraph 1, by substituting for the words “that of my dependents” the words “official use”.

Transitional provision

6. (1) Any input tax incurred by any developer or owner of a land before or after the effective date of this Order in relation to the supply of land to the Federal Government, a State Government, a local authority or any other person after the effective date of this Order in compliance with the requirement of any written law, the Federal Government, State Government or local authority for the purposes of providing public amenities and public utilities whether for no consideration or at nominal value is claimable provided that—

- (a) the project for the public amenities and public utilities has been approved before the effective date of this Order and has fulfilled the conditions specified by—
  - (i) the Department of Town and Country Planning;
  - (ii) the Public Works Department;
  - (iii) the Department of Drainage and Irrigation; and
  - (iv) the Fire and Rescue Department;
- (b) the layout plan has been approved by the relevant local authority before the effective date of this Order;
- (c) the planning permission has been granted by the relevant local authority before the effective date of this Order;
- (d) a certificate signed by any authorized person under any written law certifying that the value of development works have been completed not less than ten percent within twelve months from the date of the planning permission been granted is obtained; and
- (e) the amount of input tax claimable under sections 38 and 39 of the Act is incurred within thirty-six months from the date of the planning permission is granted.

Made 21 December 2016

[SULIT. KE.HF(152)860/01–2 Klt.2(30); Perb. R0.3865/356/1JLD.16(SK.5)B; PN(PU2)721/XII]

DATUK JOHARI BIN ABDUL GHANI
Second Minister of Finance

[To be laid before the Dewan Rakyat pursuant to subsection 56(2) of the Goods and Services Tax Act 2014]

Hakcipta Pencetak (H)

PERCETAKAN NASIONAL MALAYSIA BERHAD

Semua Hak Terpelihara. Tiada mana-mana bahagian jua daripada penerbitan ini boleh diterbitkan semula atau disimpan di dalam bentuk yang boleh diperolehi semula atau disiarkan dalam sebarang bentuk dengan apa jua cara elektronik, mekanikal, fotokopi, rakaman dan/atau sebaliknya tanpa mendapat izin daripada Percetakan Nasional Malaysia Berhad (Pencetak kepada Kerajaan Malaysia yang dilantik).

DICETAK OLEH
PERCETAKAN NASIONAL MALAYSIA BERHAD,
KUALA LUMPUR
BAGI PIHAK DAN DENGAN PERINTAH KERAJAAN MALAYSIA